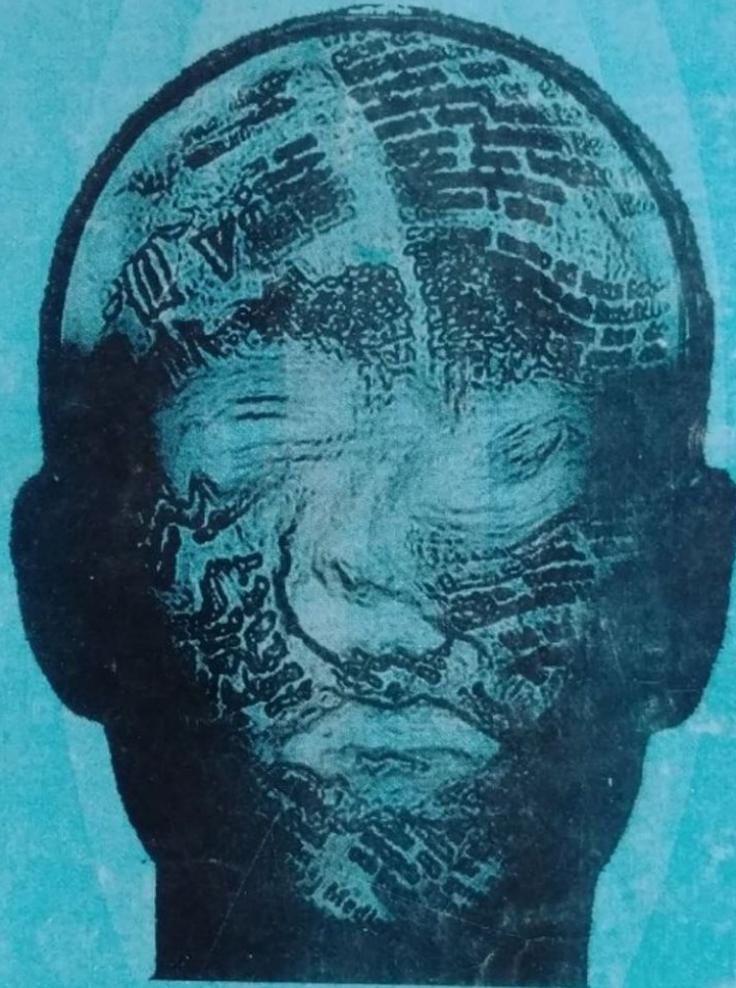

ছিপাঝাৰ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

২০০০ - ০১

সম্পাদক
মৃদুল শর্মা

সম্পাদনা সমিতি

সভাপতি :

অধ্যক্ষ বেরণ চন্দ্র নাথ

তত্ত্বাবধায়ক :

অধ্যাপক মুকুল কুমার চহবীয়া

সম্পাদক :

মৃদুল শর্মা

সদস্য :

অধ্যাপক মহেন্দ্র কটকী

অধ্যাপক দুর্লেন্দ্র নাথ

শৰৎ চন্দ্র শর্মা

বাজু বৰুৱা

শৈলেন্দ্র নাথ

বিতপী কলিতা

বেটুপাত পৰিকল্পনা :

সম্পাদক

ছপা :

মাল্টি গ্রাফিক্চ,

এল. এন. বি. ৰোড, মঙলদৈ।

ছিপাৰাৰ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থাৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ

সম্পাদনা সমিতিৰ সমূহ সদস্য, পাণ্ডুলিপি সমূহ পৰীক্ষা কৰি দিয়া বাবে মাননীয় অধ্যাপক শ্ৰীপ্ৰসন্ন কুমাৰ নাথ, অধ্যাপিকা শ্ৰীমালিনী নায়াৰ, অধ্যাপক মঃ ইমবান ছেইন দেৱ, যি সকলে লেখনীৰে আলোচনীখন প্ৰকাশ কৰাত সহায় কৰিলে, অলংকৰণত সহায় কৰা বাবে বাজু বৰুৱা আৰু ভাস্কৰ কুমাৰ নাথৰ লগতে মাল্টি গ্ৰাফিক্চৰ সমূহ কৰ্মীলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

সম্পাদক

অশ্ৰু-অঞ্জলি

বিগত বছৰটোত আমাৰ মাজৰ পৰা হেৰাই যোৱা জ্ঞাত-অজ্ঞাত প্ৰতিজনৰে
আত্মাৰ সদগতি কামনা কৰি একাঁজলি অশ্ৰু-অঞ্জলি যাঁচিলোঁ।

সম্পাদক

উচৰ্গা

অসম সাহিত্য সভাৰ প্ৰাক্তন সভাপতি,
দৰঙী কলা-কৃষ্টি উন্নয়ন সঙ্ঘৰ
প্ৰতিষ্ঠাপক সভাপতি,
আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অন্যতম দাতা,
ছিপাঝাৰৰ দুৱাহাটী গাঁৱত জন্ম লাভ কৰা
বিশিষ্ট সমাজ কৰ্মী
স্বৰ্গীয় অতুল চন্দ্ৰ বৰুৱা দেৱৰ
পবিত্ৰ স্মৃতিত এই সংখ্যা
মহাবিদ্যালয় আলোচনীখনি
উচৰ্গা কৰা হ'ল।

সম্পাদক

অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত বেৰণ চন্দ্ৰ নাথ

তত্ত্ববধায়কৰ প্ৰশ্নাৰ

আগোচনী এখন সম্পাদনা কৰি উলিয়াওৱাৰ আঁৰত কিমান কি ঘটনা - পৰিঘটনা থাকিব পাৰে সেইটো তুলজোৱাৰীয়েহে অণুভৱ কৰিব পাৰে, জাতোকৈ মহাবিদ্যালয়-বিদ্যালয়ৰ আগোচনীবোৰ সম্পাদনা কৰি উলিয়াওঁতে সম্পাদক তথা তত্ত্ববধায়ক গৰাকীয়ে কিমানখিনি কষ্ট কৰিবলগীয়া হয় সেইটো প্ৰকাশ কৰা টান। বিশেষকৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজৰ পৰা লেখনি তোলা আৰু সেই লেখনি প্ৰসূহৰ ভাৱ-ভাষা-বানান আদিৰ প্ৰকলো দিশ চাৰি-জাৰি চাই তাক প্ৰকাশৰ উপযোগী কৰি তোলা কামটি পঢ়াটোকৈ কষ্টকৰ। এইক্ষেত্ৰত অৱশ্যে সম্পাদক গৰাকী যথেষ্ট অভিজ্ঞ তথা পঢ়েচেন হোৱাৰ প্ৰয়োজন। কিন্তু মহাবিদ্যালয়-বিদ্যালয় আগোচনী প্ৰসূহৰ সম্পাদক প্ৰকল এইক্ষেত্ৰত যথেষ্ট অজ্ঞ হোৱা হেতু গোটেই কামখিনিমেই শেষত তত্ত্ববধায়ক গৰাকীয়ে মূৰ পাতি গৰা হয়।

এইবাবৰ সম্পাদক শ্ৰীমান মনুশ শৰ্মাই যথেষ্ট সংখ্যক গল্প, প্ৰবন্ধ, কবিতা আদি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰা প্ৰসূহ কৰিছিল যদিও প্ৰায়খিনি লেখনিমেই প্ৰকাশৰ বাবে উপযোগী নাছিল। নিৰুপায় হৈ সম্পাদনা প্ৰমিতিৰ আলোচনা মজ্জৈ সেইবোৰৰ মাজৰ পৰাই বাচি-বাচি কিছু লেখনি প্ৰকাশ কৰাৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰা হ'ল। বহুক্ষেত্ৰত লেখনি প্ৰসূহৰ ভাবটোহে বক্ষা কৰি গোটেই কথাখিনিমেই হয়তো প্ৰকাশ কৰা হৈছে, নতুবা কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত লেখকৰ গোটেই কথাখিনিৰে পৰিবৰ্তন কৰি সম্পাদনা প্ৰমিতিয়ে নতুন ধৰণে প্ৰকাশ পঢ়া হৈছে। লেখক প্ৰকলো সেইখিনি অণুভৱ কৰিব পাৰিব।

আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ আগোচনীখন নিম্ন মানদণ্ড আৰু প্ৰকল কণ্ঠৰ হোৱাৰ মূণতে হ'ল-প্ৰমিত পুঁজি, জাতোকৈয়ো আচল কথাটো হ'ল— ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজৰ পৰা উন্নত লেখনিৰ অভাৱ। অৱশ্যে লেখনি প্ৰসূহ প্ৰখৰ হলে প্ৰমিত ধৰণেও এখন ভাল আগোচনী প্ৰকাশ কৰিব পৰা যায়। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী প্ৰকলো কলম হাতত তুলি গাওঁতে এনেবোৰ দিশত কিছু মন কৰাৰ দৰকাৰ নে- তেওঁ কি কৰা বুজিছে, তেওঁৰ লেখনিৰ বক্তব্যৰ আদৰ্শ কি, তেওঁ আচলতে বাস্তৱত প্ৰতি প্ৰতি বক্ষা কৰিব পাৰিছেনে নাই। দেখা যায় সেইবোৰ দিশত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ কোনো কাণপাৰ নাই তথা প্ৰজাগ নহয়। অনুমান হয় ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নিজেই হয়তো কৰা নোৱাৰিব, তেওঁৰ লেখনিত তেওঁ কি কলে। সম্পাদকে বিচাৰিছে বাবে কাগজ এখনত কেইটামান শব্দ যথেষ্টখিনি লিখি জমা দিয়াতকৈ সেই শব্দ কেইটাকৈ কিছু পঢ়েচেন হৈ মুক্তিলাই লিখাৰ অভ্যাস কৰিলে হয়তো গিয়ে প্ৰখৰ হৈ উঠিব বুলি আমাৰ ধাৰণা হয়।

আগোচনীখন প্ৰকাশৰ ক্ষেত্ৰত সম্পাদক মনুশ শৰ্মাৰ তৎপৰতা আৰু সম্পাদনা প্ৰমিতিৰ বিষয় বৰীয়া, বিশেষকৈ মাননীয় শ্ৰীমহেন্দ্ৰ কটকী আৰু শ্ৰীমুন্দ্ৰ নাথে আগবঢ়োৱা প্ৰায়খিনি স্বীকাৰ কৰিবলগীয়া। মালিট হাবিকৰ স্বত্বাধিকাৰ শ্ৰীদেৱজিত নাথো এইক্ষেত্ৰত শলাগৰ পাত্ৰ।

মুকুণ কুমাৰ চহৰীয়া

সম্পাদকৰ কলমত

বহুদিনৰ হেঁপাহ আছিল ছিপাবোৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰখনিৰ সম্পাদক হোৱাৰ। বহুতপস্বী প্ৰতিশ্ৰুতিৰ অন্ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাপকাঠিত মই ছিপাবোৰ মহাবিদ্যালয়ৰ আগোচনী সম্পাদক হওঁ। এই সুবিধাতে সেইকণ সুবিধা দিয়াৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী প্ৰকলক মই আন্তৰিক ধন্যবাদ জনাইছোঁ। গণতে পৰ্বতো প্ৰকাৰৰ প্ৰয়োজনিত আগবঢ়োৱাৰ বাবে মুখপত্ৰ সম্পাদনা প্ৰমিতিটোকো কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ কৰিছোঁ। আজি এই মুহূৰ্ত্তত এই কথা বাৰুকৈয়ে উপলব্ধি হৈছে যে, আগোচনী এখন সম্পাদনা কৰিবলৈ ভাবটো নিম্ন প্ৰজাগ আচলতে কামক্ষেত্ৰত সেই কাম কৰাৰ বাবে পঢ়াটোকৈ মুকহ। তাৰ কাৰণ হ'ল— এখানে পুঁজি, আনখানে উন্নত মানবিশিষ্ট লেখনিৰ অভাৱ। দুখৰ বিষয় যে, প্ৰায়বোৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লেখনিমেই অঁপনত তথা ভাব প্ৰকাশতো বাৰ্ণ। প্ৰমিত অধ্যয়নৰ বাবেই বোধহয় ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে লেখনি প্ৰসূত কৰাত প্ৰখৰতা দেখুৱাব পৰা নাই।

মহাবিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিবেশঃ

কিছুদিনৰ পৰা ছিপাবোৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বসান্ধ প্ৰসূহৰ দুৰ্ভাগ্যজনক ভাবে অৱনতি ধৰিছে। মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা যদিও ক্ৰমত বৃদ্ধি পাইছে তথা তুলনাত তেওঁলোকক দিব গণ্য প্ৰায়-সুবিধাবোৰ কিন্তু বৃদ্ধি পোৱা নাই। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী প্ৰকলৰ বাবে পৰ্যাপ্ত পৰিমাণৰ শ্ৰেণী কোঠা, অধ্যয়নৰ সুবিধা থকা পুঁজিভাণ্ড, Practical ব প্ৰজুৰি, দুৰশিৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী প্ৰকলৰ বাবে আৱশ্যক হৈছে। ইংৰাজী, অসমীয়া, (গোৱালপাৰা) পাঠ গ্ৰহণ কৰিবলৈ গৈ বহা ঠাইৰ অভাৱত অধিকাংশ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়েই শ্ৰেণী কক্ষত পঢ়িবলগা হয়। জিবনি কোঠাৰ অভাৱত শ্ৰেণী কোঠাত পাঠদান চলি থকা সময়তে বহু সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বাৰাণ্ডাত বহি অনাবশ্যক কোলাহলৰ সৃষ্টি কৰে। আটাইতকৈ ডাঙৰ কথা হৈছে ইং ১৯৭১ চনতে প্ৰতিষ্ঠিত ছিপাবোৰ মহাবিদ্যালয়ত এতিয়াও হিন্দী, প্ৰজুৰি, আৰবী আদি বিষয় অন্তৰ্ভুক্ত হোৱা নাই। ইয়াৰ উপৰি বিজ্ঞান আৰু বাণিজ্য শাখা আদিৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাও গঢ়ি উঠা নাই। প্ৰমিত "নাই" ব মাজত বাস কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অভাৱবোৰ কৰ্তৃপক্ষই আঁতৰাবলৈ চেষ্টা কৰিলে নিম্ন মহাবিদ্যালয়ত শৈক্ষিক পৰিবেশ গঢ়ি উঠিব।

উপযুক্ত ছাত্ৰ একতা সভাঃ

মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী প্ৰকল বিশেষকৈ এটা বিষয়ত অধিক মনোযোগ দিয়া দৰকাৰ। তেওঁলোকে নিৰ্বাচিত কৰি পঢ়িওৱা ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিষয় বৰীয়া প্ৰকল পঢ়াটোকৈ উপযুক্তনে? মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতি হকে বিষয় বৰীয়া প্ৰকল পঢ়াটোকৈ প্ৰজাগনে? ছাত্ৰ একতা সভাবোৰে মহাবিদ্যালয়ৰ বৃহত্তৰ স্বাৰ্থৰ কথা নাভাবি পিছ হুকি থকাতো স্বভাৱত পৰিণত হৈছে। নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধি স্বৰূপে তেওঁ লিখাৰ এনে কাম অশোভনীয়। ছাত্ৰ একতা সভাবোৰে এখন বাৰ্ষিক পৰিকল্পনা তৈয়াৰ কৰি পঢ়া আৰু নিষ্ঠাৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী প্ৰকলৰ দমন প্ৰসূহ কৰ্তৃপক্ষৰ সতে আগোচনা কৰি প্ৰায়মানে প্ৰমাণ কৰাৰ প্ৰয়াস কৰিলে ছাত্ৰ

একজা পড়া বাৰ্থ হোৱাৰ কাবশ নাথাকে।

শৈল্পিক গবিশেষঃ

দেশখনৰ গৰ্বগ্রাহী অপত্যতাৰ মাজত শিল্পী প্ৰাৰ্থিতিকৰ ক্ষেত্ৰতো ব্যৱসায়িকতা আৰু প্ৰমোজৰ দামবহুহীনতাৰ প্ৰাদুৰ্ভাৱ বৃদ্ধি পাইছে। প্ৰাপ্তিক অচম তথা পৃথিৱীৰ ক্ৰমবিস্তৃত অমানবীয় পৰিস্থিতিত পৰ প্ৰাধাৰণৰ প্ৰমোজ্যবাজি আৰু সেইবোৰৰ পৰা মুক্তিৰ পথ নিদৰ্শনাত শিক্ষিত বুদ্ধিজীৱীৰ একেগে মনোনিবেশ কৰাৰ প্ৰয়োজন আহি পৰিছে। কাবশ বাৰ্জৈনিক নেতা প্ৰকণে ব্যক্তি স্বাৰ্থত প্ৰমোজনে কদ্যতো নমাই আনিলেও শিল্পী প্ৰাৰ্থিতিক, বুদ্ধিজীৱীৰ একেগে প্ৰমোজখনক পুন্দৰ আৰু নিকা কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা প্ৰয়োজন।

মোৰ প্ৰীমিত জ্ঞানেৰে এখন অগতানুগতিক আলোচনী প্ৰকাশৰ বাবে যৎপৰোন্তি চেষ্টা কৰিছো। অৱশ্যে মই কিমান দূৰ পৰণ হৈছে সেয়া আপোনালোকে বিচাৰ কৰিব। মি কি নহওঁক আলোচনীখনে প্ৰকাশ পোৱাৰ অনন্দ প্ৰকণো ছাৰ-ছাৰীয়ে মোৰ পণত প্ৰমানে ভাগ বতৰা কৰিলে মই কৃতার্থ হম।

এইখিনিতে মি প্ৰকণ শিক্ষাওকৰে দিহা পৰামৰ্শ আৰু লেখনি প্ৰমূহৰ মানদণ্ড বিচাৰ কৰি দি আলোচনীখন প্ৰকাশ কৰি উলিওৱাত প্ৰহায় আগবঢ়ালে তেখেত প্ৰকণে প্ৰশ্ৰু কৃতজ্ঞতা ৰাছিয়ে। তেখেত প্ৰকণ হৈছে- তদাৰথায়ক শ্ৰীমূত মুকুণ কুমাৰ চহৰীয়া, শ্ৰীমূত প্ৰপন্ন নাথ, শ্ৰীমূতা মালিনি নামেৰে, মঃ ইমবান হুছেইন, ডঃ বাম চন্দ্ৰ ডেকা, শ্ৰীমূত মহেন্দ্ৰ কটকী আৰু মি প্ৰকণ লেখক লেখিকাৰ পৈণত লেখনিৰে আলোচনীখন প্ৰকাশত প্ৰহায় আগবঢ়ালে তেওঁলোকৰো শণাগ শৈছো।

ইয়াৰ উপৰিও মিসকণ বন্ধ-বন্ধৰীয়ে মোৰ প্ৰতিটো কামত প্ৰহায় প্ৰহয়োগ আগবঢ়ালে তেওঁলোকলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

শেষত, মোৰ কাৰ্য্যকালত হোৱা অৱাঙ্কিত ভুল-ভ্ৰান্তিৰ বাবে প্ৰকণোৰে জবত ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা মাগি, ছিপাকৰ মহাবিদ্যালয়ৰ টিৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰি, প্ৰম্পাদকীয়েৰ মোখনি মাৰিছোঁ।

মুদুল শৰ্মা
প্ৰম্পাদক
আলোচনী বিভাগ

সৃষ্টিপত্ৰ

প্ৰবন্ধঃ

মই আৰু মোৰ মহাবিদ্যালয়
আধুনিক অসমীয়া কবিতাত অতুমুকি
হাৰিৰে জীবন জুখিব বিচৰা ব্যক্তিগৰাকী
বাতৰ প্ৰাসংগিকতা আৰু জাতীয়তাবাদী ভাৱধাৰা
ময়ো অসমীয়া মহিলা
ৰাষ্ট্ৰীয় ঐক্য আৰু শিক্ষা
অকণাচল প্ৰদেশৰ শিক্ষাৰ অগ্ৰগতি, এটি পৰ্য্যালোচনা
অনুশাসনহীনতাঃ সমাদৰ ব্যাধি

গল্পঃ

প্ৰত্যৰণা
প্ৰত্যাবৰ্ত্তণৰ পিছত
সেই ছোৱালীজনী
অশ্ৰু অঞ্জলি
জুয়ে পোৰা বাস্তৱ
আহবান
অপেক্ষা
সন্ধান
নিশাৰ স্মৃতি
নীড়হাড়া জীবন বিচাৰি

কবিতাঃ

স্বাগতম
বীৰ জোৱান
মোক এতিয়া লাগে মৃত্যু
মানুহৰ কবিতা
ৰৈ আছে মই
তুমি
স্মৃতি
অনুভৱ
শান্তি
স্ত্ৰীমিত আলোক

অধ্যক্ষ বেৰণ চন্দ্ৰ নাথ
শৰৎ চন্দ্ৰ শৰ্মা
অধ্যাপিকা মোহিনী গোস্বামী
অপূৰ্ব কুমাৰ নাথ
অধ্যাপিকা মালিনী নায়াৰ
ববিতা ৰাণী ভূঞা
অধ্যাপক চন্দ্ৰ চৌধুৰী
হেমন হাজৰিকা

অধ্যাপক দুলেন্দ্ৰ নাথ
অভিজিৎ হাজৰিকা
প্ৰফুল্ল ডেকা
মালবিকা দেৱী
ভাস্কৰ চহৰীয়া
দীপামনি শৰ্মা
এম ইফটিকাৰ হুছেইন
ভাগৰ হাজৰিকা
জয়ন্ত শইকীয়া
কবিতা চহৰীয়া

জিতেন বৰুৱা
পাৰেশ ভূঞা
বিতনী কলিতা
কৰুণা শৰ্মা
মুণিদ্ৰ শৰ্মা
মিৰা বেগম
অধ্যাপক ইমৰাণ হুছেইন
ৰাজু বৰুৱা
শৈলেন্দ্ৰ শৰ্মা
জ্যোতিষ কুমাৰ নাথ

তুমি
পখী
অতীত
সঁহাৰি
মানৱ জীৱন
চিনাকী চৰাইৰ গীত
বিবহীনি নৈ
সন্তান
স্মৃতিৰ বিষাক্ত সাপডাল
মাথো এধানিমান মৰমৰ আশাত
পৰিবৰ্তন
হেঙুলী আভা
পলাশ ফলাৰ যাত্ৰনা
সপোন
বৰ্ষাৰ এটি সন্ধিয়া
সপোন সৰগ
সময়ৰ বোকোচাত নীৰৱতা বিচাৰি
উলাহৰ পাহি
নাচাৰা তেনেকৈ

**English Section :
Article :**

Ashoka in present day's context
Pages from scout's diary
Melody of life
Insurgency problem of the North- East
Value Education : Need of present generation
Kant's synthetic a priori judgement

Poem

TEACHING OF TIME
The Mellowing Death
Feelings of Love
Deep in My heart
Definition of Love

বিভাগীয় সম্পাদক সকলৰ প্ৰতিবেদন
সম্পাদকলৈ চিঠি

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতাৰ ফলাফল

ধৰিত্ৰী দেৱী
মুন মুন শইকীয়া
দিগন্ত শৰ্মা
কনিকা কোৱৰ
নিবেদিতা ডেকা
যুগল কিশোৰ বৰা
বীণা বৰা
দয়্যাম বৰা
অৰ্চনা দেৱী
দ্বীপেন বৰুৱা
অনিতা চহৰীয়া
তৃপালী শৰ্মা
দানেশ্বৰ নাথ
গৌতম কুমাৰ বৰুৱা
ৰানু প্ৰভা নাথ
বসময়ী গোস্বামী
প্ৰাঞ্জলজ্যোতি নাথ
দীপক কুমাৰ নাথ
বিনীতা নাথ

Lect. Jayanta Kr. Hazarika.
Dhrubajyoti Hazarika.
Debabrata Bordoloi.
Lect. Kanak Ch. Deka.
Dipanwita Saharia.
Lect. Chakrapani Bora.

Lect. Dwijendra Talukdar
Ratna Deka
Jitumoni Sarma
Rimjim Begum
Mamtaz Khana

মই আৰু মোৰ মহাবিদ্যালয়

বেবেণ চন্দ্ৰ নাথ
২৭/০৫/০৮

মহাবিদ্যালয়ৰ লেখিয়া একোটি মহৎ অনুষ্ঠানৰ প্ৰতিষ্ঠাৰ গুৰিতে সৰ্বপ্ৰথমে থাকে কেইগৰাকীমান মুষ্টিমেয় সমাজপ্ৰাণ ব্যক্তিৰ চিন্তা চৰ্চা, পৰিকল্পনা আৰু ত্যাগ স্বীকাৰ। তাত সময়ৰ হাত উজান দি ওলহি আহে সমাজ আৰু শিক্ষাপ্ৰেমী বাহিজ। প্ৰকৃতপক্ষে এনে মহৎ কামত প্ৰত্যক্ষ ভাবে জড়িত কৰ্মী সকলৰ সততা, দক্ষতা আৰু আত্মশীলতাই সাৰ পানী হৈ বট-বৃক্ষ কপী অনুষ্ঠানটিক দিয়ে গতিশীলতা আৰু সাৱলীল স্থিতি। যুগ-যুগান্তৰ ধৰি উচ্চ শিক্ষাৰ পোন্ধ নথকা দৰঙৰ পশ্চিমাঞ্চলৰ একমাত্ৰ অনুষ্ঠান ছিপাঝাৰ মহাবিদ্যালয় খনিৰ জীৱন বুৰঞ্জীৰ অনেক কথা ১৯৯৬ চনত উদ্বোধিত কপালী জয়ন্তীৰ স্মৃতি গ্ৰন্থ আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ বছৰেকীয়া মুখপত্ৰাদিত প্ৰকাশ পাই গৈছে যদিও এতিয়াও অনেক কথা আদৰ বিহীন ভাবে ৰৈ আছে। হয়তো অনেক সঁচা কথাই অনুষ্ঠানটিৰ স্বার্থৰ খাতিৰত বৰ্তমান প্ৰকাশ কৰাৰ পৰা বিৰত ৰাখিব লগীয়া হৈছে; যিবোৰ এদিন সংগোপনে কালৰ গৰ্ভত বিলীন হৈ যাব। এই প্ৰবন্ধত তাৰে কিছুমান 'এবা ৰোটলাৰ' প্ৰয়াস কৰা হ'ল যদিও প্ৰধানকৈ মহাবিদ্যালয় খনিৰ প্ৰতিষ্ঠাতা আমি কিদৰে জড়িত হৈ নানা ঘাত প্ৰতিঘাত গছকি বৰ্তমানলৈকে সেৱা অব্যাহত ৰাখিছে তাৰেই সংক্ষেপ বৰ্ণনা লিপিবদ্ধ কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰা হ'ল।

১৯৬৫ চন। জীৱনৰ প্ৰথম ইন্টাৰভিউত অবতীৰ্ণ হওঁ সমবায় বিভাগৰ সহকাৰী বিষয়া পদৰ বাবে। ভাগ্যত চাকৰিও মিলিল। কিন্তু পিতৃ-মাতৃৰ অনিচ্ছা এই চাকৰিত মই যোগদান কৰিব নালাগে। লাগিলে ভেঙ্গাৰ স্কুল হ'লেও পকাদলি হাই স্কুলতে শিক্ষকতা কৰি থাকিব লাগে। কি কৰো, কি নকৰো, মোৰ উত্তল-খুণ্ডল অৱস্থা। পিতৃৰ নিৰ্দেশ মানি পৰামৰ্শৰ বাবে ছিপাঝাৰ অঞ্চলৰ বৰেণ্য ব্যক্তি দাদা কেশৱ চন্দ্ৰ ভূঞাদেৱৰ ওচৰ চাপিলোঁ। তেখেতে কয় জানো মোক নিৰ্দেশ দি কলে—“এই চাকৰি তোৰ বাবে নহয়। তই এম. এ পঢ়ি আহ, ছিপাঝাৰত কলেজ পাতিব লাগিব।” দুবদুপ্তি সম্পন্ন এই মহানুভৱ পুৰুষ গৰাকীৰ স্পষ্ট উক্তিটি মোৰ বাবে যেন আশীৰ্বাদ হ'ল। চৰকাৰী চাকৰিত ভৰ্তি নহৈ পকাদলি হাই স্কুল কৰ্তৃপক্ষৰ অনুমতি লাভ কৰি ১৯৬৮ চনত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা এম. এ. ডিগ্ৰী লাভ কৰিলোঁ। ইতিমধ্যে ১৯৬৭ চনৰে পৰা মহাবিদ্যালয় সংস্থাপনত প্ৰস্তুতি আৰম্ভ হৈ গৈছিল। মইও প্ৰতিষ্ঠানৰ কামত — আত্মনিয়োগ কৰিলোঁ।

তেতিয়াৰে পৰা মহাবিদ্যালয় খনিৰ প্ৰতিষ্ঠাতা বিভিন্ন কামত নিজকে কিদৰে জড়িত কৰি আহিলো সেই স্মৃতি আজিও আমাৰ মানস পটত মধুৰ হৈ জিলিকি আছে। এটি ক্ষুদ্ৰ প্ৰবন্ধত সকলো কথা লিপিবদ্ধ কৰা কোনোমতেই সম্ভৱ নহয়। সেয়ে প্ৰতিষ্ঠা কালৰ কিছু টুকুৰা খবৰ ডাঙি ধৰাৰ প্ৰয়াস কৰা হ'ল।

ছিপাঝাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰেণী সমূহ আৰম্ভ কৰাৰ প্ৰাক্ কালছোৱাত অৰ্থাৎ ১৯৬৯ আৰু ১৯৭০ এই দুটি বছৰ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শ্ৰেণী খোলাৰ বাবে অনুমতি বিচৰা, পূজি সংগ্ৰহাৰ্থে ১৯৭০ চনৰ আগষ্ট মাহত লাটাৰীখেল অনুষ্ঠিত কৰা, পৰিকল্পনা যোগে গাৱে-ভূঞা দিনে নিশাই ধন বিচাৰি ফুৰা, কথাছবি প্ৰদৰ্শন কৰা আদি কামত আত্মনিয়োগ কৰা হয়। এই কালছোৱাত ডবিত্যতৰ ৰঙীণ স্বপ্ন বুকুত বান্ধি সততে মূল বিষয়ববীয়া সকলৰ বিশেষকৈ মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন কাৰ্যসূচী কৰণৰ গুৰিমালা শ্ৰীভদ্ৰেশ্বৰ নাথৰ লাচনি-পাচনিৰ কাম কৰি লাভ কৰিছিলো বিমল আনন্দ।

বেঞ্জ আমিলে বন্ধৰ লৰা-চপৰা কৰা অবশ্যীয় দুখ-কষ্ট তথা তিতা-কেঁহা আজিও মনত সজীৱ হৈ আছে। শাল আৰু প্ৰথম শ্ৰেণীৰ কাঠ কিচৰা হৈছিল যদিও সদৌ শেষত বসতে নাম থৈ বয়েলাটি দি একমাত্ৰ টংলাৰ প্ৰথম শ্ৰেণীৰ অলপ কাঠ পৰীক্ষিত দাসৰ মিলৰ পৰা অনা হয় আৰু তাৰে প্ৰথমে মহাবিদ্যালয়ৰ বহুখিনি ডেক্স-বেঞ্চ আৰু অন্যান্য আচৰাব নিৰ্মাণ কৰা হয়। প্ৰকাশ থাকে যে কাঠ ফলা আৰু অনাত অক্লান্ত পৰিশ্ৰমৰ বাবে “সুং ডায়েৰীয়া” হৈ প্ৰায় এসপ্তাহ কাল শয়্যাগত হৈ থাকিব লগীয়া হৈ পৰে।

মহাবিদ্যালয়ৰ পুঁজিৰ বাবে বিশেষকৈ আঞ্চলিক আৰু জিলাখনৰ শিক্ষাপ্ৰাণ বাইজৰ ওচৰত দান-বৰঙনি বিচৰা প্ৰক্ৰিয়া ১৯৭০ চনৰ পৰা ১৯৭৭ চন পৰ্য্যন্ত পূৰ্ণগতিৰে অৰাহত থাকে। প্ৰথম অৱস্থাত শ্ৰীভদ্ৰেশ্বৰ নাথদেৱে আৰু তাৰ পিছতেই মই ধন সংগ্ৰহ কাৰ্য পৰিচালনাৰ দায়িত্ব পালন কৰি আহিব লগীয়া হয়।

স্বৰ্ণবায়োগ্য যে, এই সন্দৰ্ভত তদানীন্তন দুগৰাকী মঙলদৈ মহকুমাধিপতি মাননীয় শ্ৰীকুলধৰ কুটুম আৰু শ্ৰীচিদ্ৰেশ্বৰ দেৱ বৰলিষ্ঠ ভূমিকাই চালুকীয়া মহাবিদ্যালয়খনক বহুখিনি আগুৱাই দিয়ে। পুঁজি সংগ্ৰহত পোৱা হৈছিল নানা আন্দোলনক কাহিনী, সৰু সৰু ঘটনাৰ লগতে দুই এটা দুৰ্ঘটনাও। বিৰক্তজনক অভিজ্ঞতাও নিচেই কম নহয়। এটি ক্ষুদ্ৰ প্ৰসঙ্গত ইয়াৰ বৰ্ণনা সম্ভৱ নহয়।

মহাবিদ্যালয়ৰ অনুমতি কিদৰে লাভ কৰা হ’ল, তাক সংক্ষিপ্ত হলেও জ্ঞাত কৰা নিতান্তই প্ৰয়োজন। ১৯৭০ চনৰ পৰাই অনুমতিৰ বাবে গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষৰ ওচৰত নীতিগত ভাবে হেঁচা প্ৰয়োগ কৰি অহা হয়। ১৯৭১ চনৰ জুলাই মাহৰ প্ৰথম সপ্তাহত একেৰাহে কেইবাদিনো ধৰি প্ৰচেষ্টা চলোৱা হয় যদিও তদানীন্তন উপাচার্য মাননীয় সুব্ৰহ্ম চন্দ্ৰ দাস আৰু পঞ্জীয়ক মাননীয় শ্ৰীচিদামন্দ দাস দেৱে নতুন মহাবিদ্যালয়ৰ অনুমতি নিদিবলৈ লোৱা সিদ্ধান্ত কৰা বাক্য কৰে। সেইদিনাই শ্ৰদ্ধেশ্বৰ নাথ আৰু শ্ৰীতনুবাম বৰুৱা দেৱে বিশ্বস্ত সত্ৰে জানিবলৈ পাই যে অসমত বাজনেতিক মঞ্চৰ দুগৰাকী অতি প্ৰভাৱশালী ব্যক্তিৰ হেঁচাত ইতিমধ্যে দুখন মহাবিদ্যালয়ৰ অনুমতি হৈ গৈছে। শ্ৰদ্ধেশ্বৰ নাথ আৰু বৰুৱা দেৱে এই প্ৰসঙ্গ উল্লেখ কৰি ছিপাঝাৰ মহাবিদ্যালয় খোলাৰ বাবে অনুমতি প্ৰদান কৰিবলৈ নো-নোপেৰাকৈ লাগি থাকে। অৱশেষত পিছদিনা তেখেত সকলক পুনৰ মাতি পঠায়। নিশা দুয়ো টেক্সীৰে মঙলদৈ লৈ গৈ মহকুমাধিপতি চিত্তৰঞ্জন দে আৰু তেতিয়াৰ দলগাওঁ সমষ্টিৰ বিধায়ক স্বৰ্গীয় হাছিমুদ্দিন আহমেদ দেৱক লগ পৰে আৰু পিছদিনা বিশ্ববিদ্যালয়লৈ যাবলৈ অনুৰোধ জনায়। লগতে নিশা দহ বজাত ছিপাঝাৰলৈ উভতিবলৈ গাড়ী নথকা হেতুকে তেখেতৰ গাড়ীৰে খবলৈ অনুৰোধ জনায়। সেই দিনা আছিল বুধবাৰ। আহমেদ দেৱে কলে যে বুধবাৰে ক’বলৈ ওলাই গলে তেখেতে নিশা ঘৰলৈ উভতি নাহে। সেয়ে “অহিবো বাৰ্তা গঙ্গাৰো যাত্ৰা” বুলি সেইদিনাই তেখেতে দুয়োপক্ষীয়ক ছিপাঝাৰত নমাই থৈ ৰাতিয়েই গুৱাহাটী পাইগৈ। পিছদিনা আটাইকেইজনে পুনৰ উপাচার্য আৰু পঞ্জীয়ক মহোদয়ক লগ ধৰি পুনৰ অনুৰোধ জনোৱাৰ ফলস্বৰূপে ছিপাঝাৰ মহাবিদ্যালয় খোলাৰ অনুমতি লাভ কৰা হয়। উক্ত দিনা তেখেতসকলৰ লগত বিশ্ববিদ্যালয়লৈ যোৱা সৌভাগ্য আমাৰো হৈছিল।

মহাবিদ্যালয়ৰ স্থায়ী স্থান নিৰ্দ্ধাৰণৰ বাবে সেই দিনা পৰিচালনা সমিতিৰ বৈঠক তদানীন্তন মঙলদৈ মহকুমাধিপতি আৰু পৰিচালনা সমিতিৰ সভাপতি মাননীয় শ্ৰীকুলধৰ কুটুম দেৱে সভাচলি থকা অৱস্থাতে হঠাতে কৈ উঠিল- ‘এইসৰে মিটিং কৰি থাকিলে কি হব? আটোৱে বলক ঠাইলৈ যাওঁ।’ সেইমৰ্মে আমি বৰ্তমান কলেজৰ স্থানলৈ আহিলো। তেখেতে স্বৰ্গীয় ভৈৰৱ চন্দ্ৰ বৰুৱাৰ লগত আলোচনা কৰি তেখেতৰ মাটিতেই আধাৰ শিলা স্থাপনৰ দিন ঠিক কৰিলে। তদনুসাৰে ২/১০/৭৩ তাৰিখে এক উৎসৱ মুখৰ পৰিবেশেৰে বোকা পানীৰ মাজতেই আধাৰ শিলা স্থাপন কৰা হ’ল। এই মহানুষ্ঠান ব্যক্তি শ্ৰীকুটুম দেৱৰ দ্বাৰা। তেখেতৰ দৃঢ়তা আৰু আমাক যোগোৱা শক্তি সাহসৰ বাবেই

বৰ্তমান স্থানতেই নিৰ্মিত হ’ল ছিপাঝাৰ মহাবিদ্যালয়খন। শ্ৰদ্ধেশ্বৰ কুলধৰ কুটুম দেৱ মহাবিদ্যালয়ৰ ইতিহাসত চিহ্নমণীয় হৈ ৰব।

আৰ্থিক দুৰবস্থা সম্পন্ন একোখন মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিৱৰ্তন কৰোৱা কাৰ্য কিমান কষ্টকৰ হৈ সকলো ভুক্তভোগীৰে জ্ঞাত। কিয়নো তাৰ ওপৰতেই নিৰ্ভৰ কৰে অনুমতি, স্বীকৃতি আৰু মহাবিদ্যালয়খনৰ ভবিষ্যতৰ প্ৰগতি। তেনে দুটা স্মৰণীয় দিনৰ কথা থোৱতে উল্লেখ কৰা হ’ল।

১৯৭৮ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহ। গম পালো অহা কাইলৈ কলেজ পৰিৱৰ্তন। আমি খবৰ পাওঁতে দেৱি হৈ গ’ল। সাহস আৰু সকলো দিহা পৰামৰ্শৰ গুৰিয়াল সৰ্বশ্ৰী ভদ্ৰেশ্বৰ নাথ আৰু তনুবাম বৰুৱা দেৱে গুৰি ধৰি বহি গ’ল। গোলাপকে ধৰি আমাৰ কাৰো গাত ততু নাই। দিনটোৰ অন্তত সন্ধিয়া মোৰ ভাড়া ঘৰত সকলো তথা পাতি সাজু কৰাত লাগি গলে। ছিপাঝাৰ একাডেমীৰ সন্মুখৰ মোৰ এই ঘৰটি বৰ্ধদিনলৈ মহাবিদ্যালয়ৰ দ্বিতীয় কাৰ্যালয় লেখিয়াকৈ বাৰহত হৈ আহিছে। সাত বজাৰ পৰা কেচ বুকৰ কাম চলিল। চাৰে ন বজাত মাননীয় শ্ৰীনাথ দেৱ আৰু গোলাপ ঘৰলৈ গ’ল গৈ। নিশা প্ৰায় বাৰ বাজিল। সেমেকা শীতে বৰ বেয়াকৈ আক্ৰমণ কৰিলে আমাক দুয়োকে। বৰুৱা ককাইদেউৱে কলে একুৰা জুই ধৰিবলৈ। মোৰ পাকঘৰত একুৰা জুই সন্মুখত লৈ দুয়ো পুনৰ বহি গলো। জুইৰ উমে মাজে মাজে মোৰ চকু জাপ খুৱাই নিয়ে। মাজে মাজে মোৰ পত্নী বকুলে আমাক টোপনি ভগাৰ গুথৰ (চাহ) দি আছে। এনেকৈ থাকোঁতেই কুকুৰাই ডাক দিলে আমাৰো কেচবুকৰ কাম শেষ হ’ল। বৰুৱা ককাইদেৱে কিবা এক প্ৰশান্তিত কলে-

‘আমাৰ এই উজাগৰি নিশাৰ দুৰ্গতিৰেৰে জানো কোনোবাই মনত ৰাখিব।’ পত্নী বকুলেও অলপ সাহস পাই কৈ উঠিল- ‘কলেজৰ বাবে কিমানক ভাত-চাহ খুৱালো, থিয়েটাৰ আদিত কিমান কষ্ট, টোপনি স্ক্ৰুতি, এখেতে আৰু উ মোক গুৰুত্বই নিদিয়ো।’ আমি তিনিও জনৰে দুখৰ মাজতো হাহি উঠি গ’ল।

তেতিয়া মহাবিদ্যালয়ৰ কাৰ্যালয় ঘোঁৰাবান্ধা পুখুৰীৰ পাৰৰ পঞ্চায়ত অফিচত। টেলিগ্ৰাম যোগে কলেজ পৰিৱৰ্তনৰ খবৰ পালো দুদিন আগত। অধ্যক্ষ মাননীয় বাজখোৰা দেৱে ছুটীত আৰু সম্পাদক দেৱো বাহিৰত। ত’ চন্দ্ৰপ্ৰভা ভূঞা, মোৰ আৰু গোলাপ, মহেন্দ্ৰৰ হাহাকাৰী অৱস্থা। ইমান কম সময়ৰ ভিতৰত কিদৰে সাজু হোৱা যায়। কলেজ পৰিৱৰ্তক মহোদয় সময়মতে আবেলি চাৰে তিনি বজা মানত পালেহি। ড’ ভূঞাই তেখেতক প্ৰত্যয় নিয়াবলৈ চেষ্টা কৰি আছে। মোৰ অৱস্থা কাহিল। তথাপি কমসময় পোৱাৰ কথাখাৰি কবলৈ মুখ মেলিলো ‘সচা কথা কবলৈ হলে.....’। তেখেতে মোৰ কথা কাটি নি ধমকি দি কলে- ‘তাৰ মানে ইমান সময় মিছা কথা কৈ আছে?’ আমাৰ মুখৰ মাত হৰিল। তেখেতে খণ্ডে বাগে দিহা-পৰামৰ্শ দি চাহ পানী খাই গুছি যোৱাৰ পিছতেহে আমি স্বস্তিৰ নিশ্বাস পেলালো।

১৯৭৭ চন আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ঐতিহাসিক বছৰ। সম্পাদক হাছিমুদ্দিন আহমেদ দেৱে সমাজ প্ৰিয় স্বাৱৰ হাজৰিকাদেৱৰ দানৰ মাটিত দুটি কোঠালিৰে নিৰ্মাণ কৰে প্ৰথম গৃহটি। তেখেতে এদিন মোক মাতি নি নিৰ্দেশ দিলে ঘৰটিৰ কামখিনি অনতিবিলম্বে সমাপ্ত কৰি ১৫ আগষ্টৰ পবিত্ৰ দিনটিত মহাবিদ্যালয়খন নিজৰ ঘৰটিলৈ স্থানান্তৰিত কৰা সম্পূৰ্ণ প্ৰস্তুতি চলাবলৈ। নিৰ্দেশ মতে কাম সম্পাদন কৰা হ’ল। ১৫ আগষ্টৰ দিনা আঞ্চলিক বাইজ, মহাবিদ্যালয় আৰু বিভিন্ন শিক্ষানুষ্ঠানৰ শিক্ষক, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উল্হ মালহেৰে এটি উৰুলুকিত অৱস্থাত দিনৰ দুই বজাত অৰণ্ড হয় উল্লেখনীয় সভা। সভাৰ উদ্দেশ্য ব্যাখ্যা কৰি মই সভাপতিৰ আসন গ্ৰহণ কৰিবলৈ অনুৰোধ জনালো- মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰথম প্ৰস্তুতি সমিতিৰ যুটীয়া সম্পাদক, ছিপাঝাৰ উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মাননীয় ভূমিধৰ হাজৰিকা

আধুনিক অসমীয়া কবিতাত এভূমুকি

শবৎ চন্দ্র শর্মা
মৃত্যুক ৩য় বর্ষ

কবিতা মূলতঃ সাহিত্য, অনুভূতিশীল মনৰ প্ৰকাশ যদিও কবিতাৰ লগত অনুভূতিৰ সম্পৰ্ক বেছি গভীৰ। এই সম্পৰ্ক আত্মকেন্দ্ৰিক। ই হৈছে এবিধ মননশীল সাহিত্য। কবিতা সম্পৰ্কে ইংৰাজ কবি আৰু মনীষী ক'লবিজে কৈছে- “কবিতা কি? এই প্ৰশ্নটো কবি কি? প্ৰশ্নৰ সৈতে এনে অভিন্ন, যে এটাৰ উত্তৰ আনটোৰ সমাধানৰ লগত জড়িত। কবি হ'ল আদৰ্শ পূৰ্ণবিস্তাৰ এনে এজন মানুহ যি মানুহৰ সমগ্ৰ আত্মাকে সক্ৰিয় কৰি তোলে। কবিয়ে এনে এক ঐক্যৰ বহন আৰু সত্য বিয়পাই দিয়ে যিয়ে বিভিন্ন উপাদানক পৰস্পৰ লগত সম্পূৰ্ণভাৱে মিলাই দিয়ে। এই সমন্বয়ধৰ্মী যাদুকৰী শক্তিৰ নাম আমি দিছো - কল্পনা। এই পৰস্পৰ বিৰোধী বা বিভিন্ন গুণৰ সমন্বয় আৰু সংহতিৰ যোগেদি প্ৰতিভাত হয়।”

কবিতাৰ সংজ্ঞা :

ইংৰাজ সমালোচক ডঃ জনচনে কবিতাৰ সংজ্ঞা দিছে এইদৰে - “কবিতা হ'ল ছন্দোবদ্ধ ৰচনা” সংজ্ঞা হিচাপে ই মাথোন কবিতাৰ বহিৰংগৰহে বৰ্ণনা।

বৰ্চচবৰ্থৰ মতে - “নিৰলাত সৌৱৰা হিয়াৰ আবেগেই হৈছে কবিতা।”

মেথিউ আৰ্নল্ড কৈছে - “কবিতা হ'ল জীৱন বীক্ষা।”

অডেনৰ মতে - “কবিতা হ'ল স্মৰণীয় বাক্য।”

কাৰ্লহিলৰ মতে - “কবিতা হ'ল সংগীতময় চিন্তা।”

সংস্কৃত আলংকাৰিক বিশ্ণুনাথৰ মতে - “বাক্য বসাত্মকং কাব্যম।” ইয়াৰ অৰ্থ বস যুক্ত বাক্যই কবিতা।

বাট্‌ছ ডাল্টনৰ মতে - “কবিতা হ'ল আবেগময় আৰু ছন্দ স্পন্দিত ভাৱৰ মাধ্যমত মানৱীয় মনৰ মুক্তিমান আৰু শিল্পিত অভিব্যক্তি।”

আমি কবিতাৰ সংজ্ঞা সমূহলৈ লক্ষ্য কৰিলে ‘কবিতা’ কি? সেইটো ক্ষীণকৈ হলেও ধৰিব পাৰো।

আধুনিক অসমীয়া কবিতা :

আধুনিক অসমীয়া কবিতা সম্পৰ্কে সুস্পষ্টভাৱে নিৰীক্ষণ কৰিলে দেখা যায় যে এইশ্ৰেণী কবিতাৰ শুভাৰম্ভ ঘটিছে এটা নিৰ্দিষ্ট আদৰ্শ বা ইজিৰৰ যোগেদি। বিংশ শতিকাৰ চতুৰ্থ দশকটো অসমীয়া কবিতাৰ বাবে এটা বিশেষত্বপূৰ্ণ সময়। দ্বিতীয় মহাযুদ্ধই কঢ়িয়াই আনে নতুন যুগৰ বাৰ্তা, নতুন চেতনা, সামাজিক পৰিবৰ্তনৰ নতুন সূচনা। দুখন বিশ্ব যুদ্ধৰ অন্তঃস্পৰ্শী প্ৰতিক্ৰিয়া, মাৰ্ক্সীয় সাম্যবাদী দৃষ্টি ভংগী আৰু গণতান্ত্ৰিক বাস্তৱবাদী দৃষ্টি ভংগীৰ মাজত সংঘটিত সংঘৰ্ষ ফ্ৰয়েডৰ মনোবিশ্লেষণে পোহৰলৈ অনা মানৱ মনৰ বিভিন্ন গুণৰ বহুসা, বিশ্বৰ অৰ্থনীতিত সৃষ্টি হোৱা অৰ্থনৈতিক সংকট, উদ্যোগীকৰণে সৃষ্টি কৰা নতুন নতুন সমস্যা, প্ৰকৃতিৰ আশ্ৰয়ৰ পৰা মানুহ লাহে লাহে আতৰি অহা ঘটনাই গোটেই মানৱ মনে এক জটিল দৃষ্টিভংগী গ্ৰহণ কৰিবলৈ বাধ্য হৈছে। এইদৰে যুদ্ধোত্তৰ যুগৰ আধুনিক অসমীয়া কবিতালৈ আহি পৰিছে সংশয়, অনিশ্চয়তাৰোধ, জটিলতা আৰু বিচ্ছিন্নতাৰোধ।

দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধই সৃষ্টি কৰা আৰ্থসামাজিক আৰু সাংস্কৃতিক সংকটৰ পটভূমিত কমল নাৰায়ণ আৰু চক্ৰেশ্বৰ ভট্টাচাৰ্য্যৰ যুটীয়া সম্পাদনাত প্ৰকাশ পোৱা ‘জয়ন্তী’ য়ে প্ৰগতিবাদৰ আদৰ্শ ঘোষণা কৰি আধুনিক অসমীয়া কবিতা আগমণৰ আগজাননী দিয়ে।

চল্লিশৰ দশকৰ এই সন্ধিক্ষণতে যুদ্ধোত্তৰ যুগৰ অসমীয়া কবিতা দুটা ভিন্নমুখী শিবিৰত বিভক্ত হৈ পৰিল- এটা প্ৰগতিবাদী শিবিৰ আৰু আনটো আধুনিকতাবাদী শিবিৰ। প্ৰথমটোৰ নিয়ন্ত্ৰক হ'ল সমাজতান্ত্ৰিক - ৰাজনৈতিক চেতনা আৰু ছন্দৰে ভৰা আধুনিকতাবাদী চেতনা। প্ৰথমটো শিবিৰৰ দাৰ্শনিক ভেটি হ'ল মাৰ্ক্সবাদ। দ্বিতীয়টোৰ মাজত দেখা গ'ল ফ্ৰয়েড, নীৎস, এলিয়াট, পাউণ্ড আদি কবিৰ প্ৰভাৱ। মহেন্দ্ৰ বৰাই এই দুটা শিবিৰক “জনতাৰ কবি” আৰু “নিৰ্জনতাৰ কবি” নামেৰে আখ্যা দিছে।

আধুনিক কবিতাৰ বিৱৰণ ক্ষেত্ৰখন অতি বহল। এক বিশাল আয়তনৰ মাজতো আধুনিক কবিতাই কেইটিমান বিশিষ্ট লক্ষণ কঢ়িয়াই আনিবলৈ সমৰ্থ হৈছে। তলত কেইটিমান লক্ষণ আৰু বৈশিষ্ট্য চমুকৈ আলোচনা কৰা হ'ল।

(ক) কুৰি শতিকাৰ সমাজ হৈ পৰিছে ক্ৰমশঃ নগৰ কেন্দ্ৰিক। বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তি বিদ্যাৰ প্ৰসাৰ সাধন হোৱাৰ লগে লগে যান্ত্ৰিক ব্যৱহাৰৰ লগত নগৰীয়া সমাজ আবদ্ধ হবলৈ বাধ্য হৈ পৰিছে। এনে নগৰ কেন্দ্ৰিক সভ্যতাৰ বায়ু পানীৰে শোণিত ব্যক্তি মানসৰ প্ৰতিফলন ঘটিছে আধুনিক অসমীয়া কবিতাৰ ক্ষেত্ৰখনটো। সেয়ে আধুনিক কবিতাৰ এটা প্ৰধান বৈশিষ্ট্য হৈছে-নগৰ কেন্দ্ৰিক যান্ত্ৰিক সভ্যতাৰ ছবি। উদাহৰণ স্বৰূপে এই লক্ষণ দেখিবলৈ পাওঁ -

“নিজেই প্ৰবাসী তাৰ আধাগঢ়া মহানগৰৰ

য'ত জীৱনৰ নহ'ল সূচনা

সেই মৰা চহৰৰ বুকুত অকলে বহি

সপোনেৰে সপোনৰ আভাৰ পুৰায়।”

(লখিমী- নৰকান্ত বৰুৱা)

(খ) মাৰ্ক্সীয় দৰ্শনৰ আধাৰত নতুন সমাজ গঢ়াৰ প্ৰয়াস :

মাৰ্ক্সৰ মতে, সমাজৰ সকলো প্ৰকাৰৰ অশান্তিৰ মূল হৈছে - অৰ্থনৈতিক বৈষম্য। আমাৰ সমাজত একশ্ৰেণী মানুহ অধিক ধনী হৈ গৈছে আৰু আন এক শ্ৰেণী মানুহ অধিক দুখীয়া অৰ্থাৎ দাবিদৰতাৰ সীমাৰেখাৰ তলত বাস কৰিবলগীয়া হৈছে। ফলত সৃষ্টি হৈছে শ্ৰেণী বৈষম্য জাত-পাত, ধনী-দুখীয়া, পুঞ্জিপতি শোষণ। সমাজত শান্তি আৰু সমৃদ্ধি প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ হলে এই বৈষম্যৰ অৱসান ঘটিব লাগিব। এনে মতবাদৰ ভেটিতে প্ৰগতিবাদী সাহিত্যৰ ধাৰাটো অসমীয়া সাহিত্যতো প্ৰবাহিত হৈছে বুলি কব পাৰি। কবি অমূল্য বৰুৱাৰ চমক প্ৰদ আৱিৰ্ভাৱে অসমীয়া কাব্যমাদীৰ মনত আলোড়নৰ সৃষ্টি কৰিছিল। মাৰ্ক্সীয় দৰ্শনত বিশ্বাসী এইগৰাকী কবিয়ে দেখিছিল মানুহৰ মাজত সীমাহীন বৈষম্য। সেই বাবে তেওঁ ‘কুকুৰ’, ‘বেশ্যা’, ‘কয়লা’ আদি কবিতাত ছবি আঁকিছে এই নিৰুপায়-নিৰীড়িত দলৰ-

“আৱৰ্জনাৰ দমবিলাকৰ কাষে কাষে

সিহঁতৰ প্ৰত্যেকৰে মুখে মুখে

বস নাইকীয়া শুকান একোডোখৰ

জাতি-বৰ্ণ বিচাৰ নোহোৱা হাড়।" ('কুকুৰ' কবিতা)

(গ) ফ্ৰয়েডৰ মনোবিজ্ঞানৰ প্ৰভাৱ :

জাৰ্মান মনোবিজ্ঞানী ফ্ৰয়েডৰ মতে, আমাৰ চেতন মনৰ সকলো আশা-আকাঙ্ক্ষা, কামনা-বাসনা, প্ৰেৰণা-প্ৰয়োজন, অভিপ্ৰায় আদি বাস্তৱত পূৰণ নহয়। ফ্ৰয়েডৰ মনোবিজ্ঞানৰ প্ৰভাৱৰ দ্বাৰা আধুনিক কবিসকল প্ৰভাৱান্বিত। আধুনিক অসমীয়া কবিয়ে মনৰ বিক্ষোভক গ্ৰহণ কৰিছে এনেদৰে-

"দাপোনত ফুটে বেচমী ফিটাৰ দৰে
ছেৱালীবোৰৰ মুখৰ বিবৰ্ণতা
যেন পলাতক ফাঁচীৰ আচামীৰ হৃদয়ত
অৱচেতন বিক্ষোভ।"
(ৰাম গগৈৰ - 'জন্মৰ আগৰ প্ৰাৰ্থনা')

(ঘ) ইতিহাস চেতনা :

আধুনিক কবিতাৰ সৃষ্টিত আন এটি উল্লেখনীয় বৈশিষ্ট্য হৈছে ইতিহাস চেতনা। আধুনিক কবিসকল ইতিহাস সম্পৰ্কে মানস সচেতন। তেওঁলোকৰ দৃষ্টিভঙ্গী হ'ল অতীতক বৰ্তমানৰ সমভূমি আৰু সমকালত চোৱা। কেতিয়াবা অতীতৰ পাতখিলা লুটিয়াই কবিসকলে অনুভৱ কৰে এক বেদনাভৰা ইতিহাস -

"চাহাবাই কব
শতক নিশাৰ নিঃশ্বাস সনা এটি এটি সাধু
এহেজাৰ বাতি জোৰা কাৰোবাব
বেদনাৰ ইতিহাস
সিও বহুদূৰ দূৰ শতিকাৰ
শিৰী, ফৰহাদ, ওমৰৰ কথা
কাৰাবন্দিদীৰ হাঁয়া খেদি কোনোৱা
অচিন বাজকোৱৰৰ
বিৰামহীন যাত্ৰাৰ ৰূপ কথা।"

(হৰি বৰকাকতিৰ - 'সন্ধিয়াৰ ধোঁৱা')

(ঙ) পুনঃ উক্তি :

আধুনিক কবিসকলক বিশেষকৈ পশ্চিমীয়া কাবাই বিশেষভাৱে আকৰ্ষিত কৰিছিল। পাশ্চাত্য কবিসকলে অসমীয়া কবিসকলৰ অন্তৰ স্পৰ্শ কৰিছিল। সেয়ে অসমীয়া কবি সকলে নানা পংক্তি উল্লেখ কৰি কবিতাৰ গতি আগবঢ়াই নিছিল। এই লক্ষণ অৱশ্যে হেম বৰুৱাৰ কবিতাত দেখিবলৈ পোৱা যায়। হেম বৰুৱাৰ "মমতাৰ চিঠি" কবিতাটি আবস্ত কৰিছে এজৰাপাউণ্ডৰ "The River Merchant's wife : a letter" শীৰ্ষক কবিতাটিৰ শেষৰ শাৰীকেইটাৰ উদ্ধৃতিৰে।

If you are coming down through the narrows
of the river kiang
Please let me know beforehand.
And I will come out to meet you
As far as cho-fu-sa.

(Ezra pound.)

তাৰ পিছতহে আবস্ত কৰিছে তেওঁৰ নিজৰ কথাৰে "মমতাৰ চিঠি" কবিতা।

(চ) জৈৱিক কামনা-বাসনা :

আধুনিক কবিসকল প্ৰেমৰ শাস্ত কপত বিশ্বাসী নহয়, দেহজ ৰূপত বিশ্বাসী। দেহজ প্ৰেমত সৌন্দৰ্য্য পিপাসাই চৰম পৰিতৃপ্তি লাভ কৰে। কবি হোমেন বৰগোহাঞিৰ কবিতাত দেহজ কামনা-বাসনাৰ প্ৰকাশ ঘটিছে। তেওঁ লিখিছে যে -

"ৰাতিৰ বুকুত হায় আছে নেকি কোনো
এক নাৰীৰ হৃদয়
স্বীতোদৰা কোনো এক প্ৰগল্ভা
নাৰীৰ অসংগ কামনা,
অনিমেঘ-স্কন্ধ কাৰ বোবা চাবনিত
সুদূৰ আস্থান
তত্ত্বা আৰু মৰণৰ।"

(হোমেন বৰগোহাঞিৰ - 'ৰাতি কবিতা')

(ছ) ক্লান্তি আৰু নৈৰাশ্যৰ ভাৱনা :

বৰ্তমান জীৱন হৈ পৰিছে বিভিন্ন সমস্যাবে ভাবাক্ৰান্ত। আজি সকলো দিশে সমাজ জীৱনৰ সংঘটিত নান ঘটনা, নানা সমস্যাই জনমানসক চিন্তাম্বিত কৰি তুলিছে। সেয়ে আহি পৰিছে জীৱনলৈ এক ক্লান্তি-নৈৰাশ্যবোধ। এই ক্লান্তি-নৈৰাশ্যবোধ দেখিবলৈ পাওঁ নৱকান্ত বৰুৱাৰ "ইয়াত নদী আছিল" কবিতাটিত -

"কিন্তু মৰুভূমি আহে
লাহে লাহে মাহে মাহে বছৰে বছৰে
আহতৰ খোৰোঙত এপাহি কপৌ ফুল সোনকালে সৰে
গোপন ব্যাধিৰ দৰে লাহে লাহে মটি নিয়ে
প্ৰাণৰ যিমান ৰং সেউজী সোণালী
আঁকি দিয়ে তামৰঙী এখন আকাশ
ফুট ছাই বৰণৰ এখন পৃথিৱী।"

কবিতাৰ চানেকি :

দ্বিতীয় মহাসমৰণৰ পাছত অসমীয়া সাহিত্যত সাম্প্ৰতিক কবিতাৰ উৎপত্তি। এই নতুন কবিতাৰ আৰম্ভ জয়ন্তী ব বুকুত। জয়ন্তী ভৰণ কবিতাৰ চানেকি আধুনিক অসমীয়া কবিতা। অমূল্য বৰুৱাৰ বিপ্লৱী, বৈশ্যা; হেমবৰুৱাৰ পূজা, বান্দৰ; কেশৱ মহন্তৰ মেঘৰ স্কেফিৎ, ভৱানন্দ দত্তৰ ৰাজপথ, পউলাৰ; আদি এই সময়ৰ প্ৰতিনিধিত্বমূলক কবিতা। কবিতাৰ ভিতৰত নৱকান্ত বৰুৱা, চক্ৰেশ্বৰ ভট্টাচাৰ্য্য, ইন্দ্ৰাহীম আলি, অজিত বৰুৱা, বীৰেন্দ্ৰ নাথ বৰকটকী, পোৰোভিত্ত মহেশচন্দ্ৰ দেৱগোস্বামী আদি আছে। এই সময়ত কেশৱ মহন্তক্ৰমাৎ পুথিৰ আকাৰে 'আমাৰ পৃথিৱী' প্ৰকাশ কৰে। মুছোভৰ যুগৰ অসমীয়া কবিতাৰ ভাল সংকলণ হ'ল মহেন্দ্ৰ বৰা সম্পাদিত 'নতুন কবিতা' পুথিখনৰ দ্বাৰা মুখতে দেৱকান্ত বৰুৱাক লৈ 'হে অৰণ্য হে মহানগৰ', এটি দুটি এঘাৰটি তৰা', যতি আৰু কেইটামান স্কেছ'; হেম বৰুৱা - নৱকান্ত বৰুৱা - 'হে অৰণ্য হে মহানগৰ', এটি দুটি এঘাৰটি তৰা', যতি আৰু কেইটামান স্কেছ'; হেম বৰুৱা - 'কালিচন্দ্ৰ'; মহেন্দ্ৰ বৰা - 'জ্যোতিষ্মৰ'; বীৰেশ্বৰ বৰুৱা - 'নিৰ্জন নাবিক'; কেশৱ মহন্ত - 'আগন্তুক'; নীলমণি ফুকন - 'সূৰ্য হেনো আছে এই নলীয়েদি', অমলেন্দু গুহ - 'তোমালৈ'; হৰি বৰকাকতি, হোমেন বৰগোহাঞি, বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য্য, মহিম বৰা, হেমাংগ বিশ্বাস, প্ৰফুল্ল ভূঞা, সুনীল শৰ্মা, বাম গগৈ, বীৰেন বৰকটকী, নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈ ইত্যাদি।

শেহত আমি কব লাগিব যে বৰ্তমান সময়ত আৰু শতসহস্ৰ নবীন কবিৰ জন্ম হৈছে আৰু জন্ম হব। সেই গতিৰেই কবিতা নতুন ধাৰাও বৰ্তমান জনমানসত হৈ আছে আৰু হব নিৰ্বাছিন্ন ভাবে।

সহায়ক গ্ৰন্থপুঞ্জী :

- ১। অসমীয়া সাহিত্যৰ দৃষ্টিপাত - ড° হেমন্ত কুমাৰ শৰ্মা।
- ২। সাহিত্য বিচাৰ - বামল ঠাকুৰীয়া
- ৩। নতুন কবিতা - ড° মহেন্দ্ৰ বৰা
- ৪। কবিতাৰ বিচাৰ আৰু নতুন সমালোচনা - ড° বীৰেন গৌহাই।

হাঁহিৰে জীৱন জুখিব বিচৰা ব্যক্তি গৰাকী

দেহিনী দেৱানী
বিভাগীয় প্ৰধান, শিক্ষা বিভাগ

হাঁহিৰে জীৱন জুখিব বিচৰা এই ব্যক্তি গৰাকী হ'ল আমাৰ সকলোৰে সুপৰিচিত, অতি জনপ্ৰিয় গল্পিত প্ৰয়াত লক্ষ্যধৰ চৌধুৰীদেৱ। মুখত অনবৰতে লাগি থকা শিশু সুলভ প্ৰশান্তিৰ হাঁহিৰে সত্যই সন্নিতিয়ে কেমেতে বাহিজক প্ৰায়েই সৰিয়হি দিছিল -

“জীৱন জুখিবা হাঁহিৰে
চকুলোৰে নহয়
বয়স জুখিবা বন্ধুৰে
বছৰে নহয়।”

তেখেত সৌ সিন্দনা যোৱা বছৰ ২০০০ চনৰ ১৮ শুকুৰবাৰে বাতিপুৰা চাৰে আঠ বজাত হাঁহি হাঁহিয়েই সকলোকে অবাৰু কৰি “সিকনা” বিহীন ঠাইলৈ গুছি গ'ল। তেখেতৰ অসুখৰ সময়ত খবৰ লবলৈ যোৱা ব্যক্তিসকলকো ৰগৰ কৰিয়েই কৈছিল - “যমে মাজে মাজে মোক নিবলৈ আহে। মই চাপৰ হোৱা বাবে চুকি নাপায়, সেয়ে তপৰৰ পৰাই গুছি যায়..... মই সং কথা ভাল পাওঁ। এটা কথা মাত্ৰ বোৱা পাওঁ, সেয়া হ'ল মৰিবলৈ। মৰিলেনো কি লাভ হব?” এইদৰে বাহিজক বসৰ মাজত বুৰাই থৈ এজন বীৰব দৰে হাঁহি হাঁহিয়েই গুছি গ'ল, নিজে হাঁহি, আনক বন্দুৱাই।

“অসমীয়া মানুহে হাঁহিব নাজানে” - সাহিত্যৰবী ৰসৰাজ লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাই অসমীয়া জাতিৰ প্ৰতি আক্ষেপেৰে কোৱা এই কথাখিনি যেন লক্ষ্যধৰ চৌধুৰীদেৱে অকলেই খণ্ডন কৰিব বিচাৰিছিল নিজে হাঁহি, আনকো হুৱাই। গুৱাহাটীৰ পৰা প্ৰকাশিত “অবিকল” নামৰ আলোচনীখনে তৃতীয় বছৰলৈ-তেখেতক “ৰসৰাজ বটা” প্ৰদান কৰি যোগাজনক যোগা সন্মান প্ৰদৰ্শন কৰিছিল। তেখেতৰ মৃত্যুৰ পিছতো তেখেতৰ উপজা দিন ১৪ নবেম্বৰ তাৰিখে, তেখেতৰ স্মৰণ উপলক্ষে গুৱাহাটীৰ কুমাৰ ভাস্কৰ নাট্যমন্দিৰত অনুষ্ঠিত সভাত “কিতাপৰ দিন” হিচাপে পালন কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছে- এয়া এক আদৰণীয় কাৰ্য।

মুখত শিশুসুলভ হাঁহিৰে, চুটি-চাপৰ খন্দৰ চোলা-চুৰীয়া পৰিহিত, তজবজীয়া খোজেৰে জন-গণ মাৰমৰে সকলোৰে মাজত পৰিচিত এই গৰাকী ব্যক্তি কাৰোবাৰ অজানাত হব পাৰেনে? এখেতৰ জন্ম হৈছিল উত্তৰ-গুৱাহাটীৰ বংমহলত ১৯১৪ চনৰ দ্বীপাঘিটাৰ দিনা। তেখেতৰ ভাৰ্য্য - “ৰজাই হেনো ইয়াত বং কৰিছিল। ইয়াৰ বাবেই হুৱাতো আমাৰ গাঁৱৰ প্ৰায় সকলোৰে বং ৰহইচ কৰি ভাল পায়”। তেখেত আছিল ভূধৰ চৌধুৰী আৰু উমা চৌধুৰীৰ পঞ্চম পুত্ৰ। পঢ়াশলীয়া শিক্ষা আৰম্ভ হয় বংমহল প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত। তাৰ পিছত হাইস্কুলীয়া শিক্ষা কটন কলেজিয়েট স্কুলত লয়। ১৯৩৮ চনত কটন কলেজৰ পৰা সুখ্যাতিৰে বি. এছ. চি. পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ ১৯৩৯ চনৰ পৰা ১৯৪২ চনলৈ উত্তৰ গুৱাহাটী আউটৰীয়া কলেজৰ হাইস্কুলত শিক্ষকতা কৰে আৰু ১৯৪২ চনৰ ১১ আগষ্টত শিক্ষকতাৰ পদ এৰি ৪২ গণ আন্দোলনত জঁপিয়াই পৰে।

মাথোন সাত বছৰ বয়সতেই উত্তৰ গুৱাহাটীৰ প্ৰাগজ্যোতিষ কলা পৰিষদৰ জৰিয়তে নাট আৰু অভিনয় জগতত প্ৰবেশ কৰি ছয়শীয়া বছৰীয়া জীৱন কালত চৌধুৰীদেৱে এগৰাকী নাট্যকাৰ, মঞ্চাভিনেতা, চিত্ৰ পৰিচালক, মুক্তি যুঁজাৰু, মিউনিচিপেলিটিৰ চেয়াৰমেন, কৰ্পৰেচনৰ মেম্বাৰ, বিধায়ক, মন্ত্ৰী, সাহিত্যিক, সমাজকৰ্মী হিচাপে নিজৰ অনন্য প্ৰতিভাৰ চানেকী ৰাখি থৈ গৈছে। তেখেতৰ মানৱ দৰদী সত্তা প্ৰকাশ পায়— সমাজৰ সহজ সৰল মানুহৰ মাজত লুকাই থকা অসাধাৰণত যিনি অনুধাৱন কৰি, জনসাধাৰণৰ মাজত তেখেত সকলক পৰিচয় কৰি দি স্বীকৃতি দিয়া মহান কৰ্ম্যই।

লিখক হিচাপে তেখেতৰ ৰচনাসৈলীৰ এটা বৈশিষ্ট্য হ'ল জীৱন আৰু সমাজৰ প্ৰতি থকা গভীৰ উপলব্ধি, সকলোচাম মানুহৰ প্ৰতি থকা গভীৰ মমতাবোধ, সকলোকে আনন্দত আত্মপুত কৰি ৰাখিব পৰা সৰল ৰসৰ উপস্থাপন। তেখেতৰ “মইনামতী” আৰু “মানুহ বিচাৰি” দুখন সঁচা কাহিনীৰ ভিত্তিত লিখা অন্তৰঙ্গপূৰ্ণ গ্ৰন্থ। “মইনামতী”ৰ পাতনিত লক্ষ্যতীৰ্ণ গ্ৰন্থকাৰ ঈশ্বৰ প্ৰসাদ চৌধুৰীদেৱে উল্লেখ কৰিছে— “চকু থাকিলেই চোৱা নহয়, চাবৰ কাৰণে দৰবী মন এটা লাগে। ইংৰাজীত দুটা শব্দই কথাটো ভালদৰে বুজাই দিয়ে। এটা হ'ল- to see আৰু আনটো হ'ল to observe চোৱা আৰু নিৰীক্ষণ কৰা। আমি সদায় বহু ঠাইত বহু ক্ষেত্ৰত গ্ৰন্থকাৰৰ নায়ক নায়িকা সকলক দেখোঁ। তেওঁলোকৰো যে এখন কল্প জগত আছে আমি সন্ধান নাপাওঁ। সেই সন্ধান দিয়ে চৌধুৰীয়ে। আমি চাওঁ, তেওঁ দেখে। আমাৰ দৃষ্টি আৰু গ্ৰন্থকাৰৰ দৃষ্টিৰ মাজত সীমাহীন প্ৰভেদ। তেওঁৰ অন্তৰ্দৃষ্টিয়ে মানুহৰ বাহিৰৰ আৱৰণ ভেদকৰি অন্তৰৰ বাতৰি যোগান ধৰে। আমাৰ যিসকলৰ তেনে দৃষ্টি নাই, তেওঁলোকক প্ৰকৃত মানুহটোক চিনাকি কৰি দিয়ে। সেই চিনাকিয়ে আমাৰ মনটো জেকাৰি দি যায়। গ্ৰন্থকাৰে এইবোৰ সাৰ্থক চৰিত্ৰ সৃষ্টিৰ যোগেদি অসমীয়া সাহিত্যলৈ যি সম্পদ আগবঢ়াইছে তাৰ তুলনা নাই। এয়া অসমীয়া সাহিত্যৰ এটি অভিনৱ সংযোজন।”

প্ৰথিতবশা বুদ্ধিজীৱি ডঃ হীৰেণ গোহাঁইদেৱৰ মন্তব্যও এই ক্ষেত্ৰত উল্লেখনীয়— “ভাৰতীয় ভাষা পৰিষদে শ্ৰীলক্ষ্মণৰ চৌধুৰীদেৱৰ ‘মানুহ বিচাৰি’ গ্ৰন্থখনৰ বাবে সন্মানিত কৰিছে। চৌধুৰীদেৱৰ ৰাজনীতি আমাৰ বাবে দুৰ্বোধ। আন বহু পাঠকৰ দৰে ময়ো অনুভৱ কৰিছোঁ। এই কিতাপখন আমাৰ সাহিত্যৰ অনুপম কীৰ্ত্তি। সহজ-সৰল ভাষা আৰু কথনভঙ্গীৰে তেখেতে আমাৰ ওচৰলৈ লৈ আহিছে আনন্দৰ-অৰহেলাৰ মলিন সোণৰদৰে আমাৰ সমাজৰ সাধাৰণ মানুহৰ মনত। ইমান খাঁটি, সৰল আৰু সজীৱ ৰচনা আজি-কালি দুৰ্লভ। বহু ৰাজনৈতিক প্ৰলোভনৰ পৰা বহু দুষ্ট বুদ্ধিৰ পৰা আঁতৰলৈ আহিলেহে এনে এখন কিতাপ লিখিব পাৰি।”

আমাৰ নাট্য জগততো লক্ষ্যৰ চৌধুৰী এটি আকৰ্ষণীয়, পৰিচিত নাম। তেখেত একাধাৰে সু-নাট্যকাৰ, সু-অভিনেতা আৰু সু-পৰিচালক আছিল। ডঃ দুৰ্গেশ্বৰ শৰ্মাদেৱে উল্লেখ কৰা মতে তেখেতে ৫৬ খন নাট লিখিছে, ৪ খন চলচিত্ৰ পৰিচালনা কৰিছে, ১০ খন কথাছবিত অভিনয় কৰিছে, বেঙিনা, মঞ্চত কিমান নাটক অভিনয় কৰিছে তাৰ সীমা-সংখ্যা নাই। অসম প্ৰকাশন পৰিষদে তেখেতৰ এঘাৰখন নাটক সন্নিবিষ্ট কৰি “লক্ষ্মণৰ চৌধুৰী নাট্যৰলী” নামেৰে প্ৰকাশ কৰি তেখেতৰ নাটকৰ প্ৰতি যোগ্য সন্মান প্ৰদৰ্শন কৰে। তেখেতৰ এখন অতি জনপ্ৰিয় নাটক হৈছে “টিকনা”। “টিকনা” নাটকৰ “গজানন হাজৰিকা”ৰ চৰিত্ৰটোত তেখেতৰ অভিনয় ইমানোই জীৱন্ত হৈছিল যে তেখেতক বহুতেই “গজানন হাজৰিকা” বুলিহে চিনি লৈছিল। মৃত্যুৰ মাত্ৰ কিছুদিন আগেয়ে শেষবাৰলৈ “গজানন হাজৰিকা” হৈ চৰিত্ৰটো আৰু অধিক জীৱন্ত কৰি অভিনয়ৰ প্ৰতি থকা তেখেতৰ দুৰ্বাৰ হেঁপাহ প্ৰকাশ কৰি থৈ গ'ল।

অসমীয়া কথাছবি জগতৰো মুকুট বিহীন সশ্ৰুটি আছিল লক্ষ্মণৰ চৌধুৰী দেৱ। তেখেতৰ মঞ্চ সফল নাটক “নিমিলা অংক”ৰ জৰিয়তে তেখেতে কথা ছবি জগতত প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰিছিল। নিপ বৰুৱা পৰিচালিত ‘আমাৰ ঘৰ,

কথা ছবিখনৰো তেখেত মূল অভিনেতা আছিল। জাহ্নু বৰুৱাৰ ‘ফিৰিঙতি’ নামৰ কথা ছবি খনৰ এটি চৰিত্ৰ কপায়ণৰ বাবে তেখেতক অনুৰোধ কৰোতে তেখেতে কৈছিল - ‘পূজাৰ বেদীত অৰ্পণ কৰিবলৈ ওলোৱা সকলো ফুলে সমান। সেয়েহে নাটকৰ মাজতো মই সৰু ডাঙৰ চৰিত্ৰ বিচাৰি নাথাকোঁ। মই ভাবো সকলোৰেই অৰিহণা সমান’। ইমানোই মহানুভৱ ব্যক্তি আছিল তেখেত। তেখেত যথাক্ৰমে কমল নাৰায়ণ চৌধুৰী আৰু প্ৰবীণ ফুকনৰ সৈতে যৌথভাৱে পৰিচালনা কৰা ছবি দুখন হ'ল- “বদন বৰফুকন” আৰু “লাচিত বৰফুকন”। এইখিনিতে তেখেতৰ নিজস্ব বক্তব্য দুটামান উল্লেখ কৰাৰ লোভ সামৰিব নোৱাৰিলোঁ। এয়া তেখেতৰ সাহিত্য সম্পৰ্কে আগবঢ়োৱা উপলব্ধি-

“মই চুটি চাপৰ মানুহ। মোৰ বাক্যবোৰ চুটি। মোৰ লিখাত কল্পনাৰ প্ৰয়োগ নাই, অনৰ্থক জটিলতা নাই। আচৰতে যিমান সহজ সৰলকৈ লিখিব পাৰি সিমানোই পাঠকৰ মনলৈ সোমাই যাব পাৰি। সৰু সৰু বাক্যৰ সহজ সৰলকৈ লিখা মোৰ ৰচনা ৰীতিয়ে যদি আন দহজনক আকৰ্ষিত কৰিব পাৰে, তেনেহলে মই ডাবিলৈ ৰাধ্য হ'ম যে জীৱনৰ শেষ ভাগত কলম ধৰি মই ভুল কৰা নাই”।

“সাহিত্য-সংস্কৃতিৰ সাধনা মই গেটেই জীৱন কৰিছোঁ বুলি ক'ব পাৰি। অৱশ্যে সাহিত্য কলা-সংস্কৃতিৰ পথাৰত যে উল্লেখনীয় কিবা কৰিব পাৰিছোঁ সেয়া নেভাৰোঁ। কিন্তু সাধনাৰ পথত যত্নৰ ক্ৰটি কৰা নাই, মোৰ বাবে- “Joy lies in the attempt not in achieving it” অৰ্থাৎ প্ৰচেষ্টাতহে আনন্দ, সাফল্য নহয়”।

অকল প্ৰচেষ্টাতহে ব্যক্তি হোৱা ব্যক্তি চৌধুৰী দেৱে তেখেতে হাত দিয়া সকলো দিশতে সাফল্যৰ গৌৰৱ কঢ়িয়াই আনি সকলোকে বিৰল আদৰ্শ দাঙি ধৰি থৈ গ'ল। লগতে অসমীয়া সাহিত্য-সংস্কৃতি উত্তৰলৈ দিগ'ল অনবদ্য অবদান।

(এই প্ৰবন্ধটি বৃন্দত কৰোতে কেশৱ বৰুৱাৰ সম্পাদিত “শ্ৰদ্ধাঞ্জলী” পুস্তিকাখনৰ সহায় লোৱা হৈছে। তাৰোপৰি প্ৰয়াত নাৰায়ণ বেজবৰুৱা দেৱৰ পৰা দিহা-পৰামৰ্শ শ্ৰদ্ধাৰে স্বৰূপ কৰিলোঁ।)

“যেতিয়া তুমি পৃথিবীলৈ আহিছিল, তুমি কান্দি কান্দি আহিছিল; আৰু ওচৰ চুবুৰীয়া সকলোৱে হাঁহিছিল। কিন্তু তুমি এনে কাম কৰিবা যেতিয়া তুমি পৃথিবী এৰি যোৱা তেতিয়া যেন তুমি হাঁহি যাব পাৰা, আনে যেন তোমাৰ নিমিত্তে হিয়া ভুকুৱাই কান্দে।”

— হেম চন্দ্ৰ গোস্বামী

ৰাষ্ট্ৰীয় ঐক্য শিক্ষা

বৰিতাবাণী ভূঞা
উঃ ৪ঃ ২য় বৰ্ণ

দেশ এখনৰ অৱস্থা আৰু মানদণ্ডই সেই দেশ আৰু সভ্যতাৰ পৰিচয় দিয়ে। ভৌগোলিক দিশৰ পৰা যদি লক্ষ্য কৰা যায় তেন্তেই এখন বিশাল দেশ আৰু সেই অনুপাতে ইয়াৰ জনসংখ্যাও যথেষ্ট। চীন দেশৰ পাছতে ভাৰতবৰ্ষৰ নাম উল্লেখ কৰিব পাৰি। ইয়াৰ জনসংখ্যা বিভিন্ন বৰ্ণ, ধৰ্ম আৰু ভাষাৰ দ্বাৰা সংমিশ্ৰণ হৈ একতাৰ দোলায়ে বাহুখাই সকলোকে মহান ভাৰতীয় ৰূপে পৰিচয় দিছে। যদিও ৰাজনৈতিক ক্ষেত্ৰত একতাৰ দোলায়ে বা সাংবিধানিক বাহুখনে ভাৰতীয় সকলক এক কৰিছে, তথাপি কেতিয়াবা আবেগ জনিত কাৰণত ইয়াৰ ব্যতিক্ৰম নথকা নহয়। আজি ভাৰতৰ বুকুত তেনে বহুত সমস্যাই দেশবাসীক জুৰুলা কৰিছে। ইয়াৰ বাবে আমি ভাৰতীয় নাগৰিক বিলাকে আবেগিক ভাৱেও আমাৰ ঐক্যমত পোষণ কৰিব লাগিব। আবেগিক দিশত উন্নতি লাভ কৰি দেশ অথবা জাতি গঠনৰ নিচিনা মহান কামত আমি সকলোৰে মনোনিবেশ কৰা উচিত, তেতিয়াহে ৰাজনৈতিক ক্ষেত্ৰত বা বহিঃক্ষেত্ৰত দেশে বিশ্বৰ ভিতৰত আগস্থান পাব। এইটো স্বীকাৰ কৰিব লাগিব যে ভাৰতবৰ্ষ আৰু ভাৰতীয় সকল “অন্যকায় মাজত ঐক্য”।

ভাৰতীয় জনসাধাৰণৰ বেছি ভাগ লোক এতিয়াও নিৰক্ষৰ হৈ আছে। ৰাষ্ট্ৰীয় সংহতিৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষা হ'ব অপৰিহাৰ্য অৰ্থাৎ শিক্ষা হ'ল সংহতিৰ বাবে। শিক্ষাই বৌদ্ধিক দিশত নমাৰ লগে লগে আবেগিক দিশতো বুজাপৰাৰ মাধ্যমেৰে সংহতিৰ দিশটোলে আগবঢ়াই লৈ যাব। ভাৰতবৰ্ষ এখন গণতান্ত্ৰিক দেশ, ইয়াৰ জনসাধাৰণে যদি ধৰ্মনিৰপেক্ষ আদৰ্শৰ প্ৰতি আনুগত্য প্ৰকাশ নকৰে তেতিয়া হ'লে ইয়াৰ দ্বাৰা হয়তো ভবিষ্যতত এটা পৃথক পৃথক মনোভাৱৰহে সৃষ্টি কৰিব। ৰাষ্ট্ৰীয় ঐক্যৰ ক্ষেত্ৰত ই অতি ক্ষতিকৰক। শিক্ষাই এনে ধাৰণা বা অন্ধতা নোহোৱা কৰাত সহায় কৰিব পাৰে। শিক্ষাই বিভিন্ন আঞ্চলিক বৈষম্য আতৰ কৰিব পাৰে। ইয়াৰ দ্বাৰাই আমাৰ মাজত ভাতৃভ্ৰাৰ ভাব সুদৃঢ় কৰাৰ লগতে বিভিন্ন আঞ্চলিক উপ-সংস্কৃতিৰ যোগেদি আন আন সংস্কৃতিৰ লগত বিলীন হৈ এটা মহান জাতি আৰু ভাৰতীয় সকলক এক শক্তিশালী গোট হিচাপে পৰিচয় দিব পাৰিব।

শিক্ষা বুলিলে সাধাৰণ অৰ্থত বা একেবাৰে ঠেক অৰ্থত পুথিগত বা বিদ্যালয়ৰ চাৰিবেৰৰ শিক্ষাকে ধৰা হয়। বহল অৰ্থত শিক্ষা অকল বিদ্যালয়ৰ চাৰিবেৰ নাইবা পুথিগত শিক্ষাই নহয়, বাহিৰ জগতখনৰ সকলো শিক্ষনীয় বিষয় শিক্ষা হ'ব পাৰে। ৰাষ্ট্ৰীয় ঐক্য নতুবা জাতি গঠনৰ বৃহৎ কাৰ্যৰ লগত বিদ্যালয়ৰ ভূমিকা এই ক্ষেত্ৰত উল্লেখ কৰিব পাৰি।

The school is a Miniature society - জন ডিউইৰ (Dewey) ভাষাৰে ক'বলৈ হ'লেও বিদ্যালয় এখন ক্ষুদ্ৰ সমাজ। গতিকে ৰাষ্ট্ৰ বা এখন বৃহৎ সমাজ গঠনৰ ক্ষেত্ৰত বিদ্যালয়ে বা শিক্ষাই যথেষ্ট অৰিহণা যোগাব পাৰে। সৰুৰে পৰা শিকালে জনসাধাৰণৰ মাজত ৰাষ্ট্ৰীয় ঐক্যৰ মনোভাৱ সুদৃঢ় হয় আৰু তেতিয়া কোনো বাধা নাহে। যেতিয়া ল'ৰা-ছোৱালীয়ে নিজকে সকলোৰে মিলি আমি এজন বুলি ভাবিব পাৰে। এই কথা আমি সকলোৰে বুজা উচিত।

আৰম্ভণিতে উল্লেখ কৰা হৈছে যে যি কোনো দেশৰ অৱস্থা বা মানদণ্ডই সেইদেশ আৰু সভ্যতাৰ পৰিচয় দিয়ে। এই ক্ষেত্ৰত পৰিয়াল বিলাকৰ কথা উল্লেখ কৰিব পাৰি। ঐতিহাসিক দৃষ্টি কোণৰ পৰা বিচাৰিলে দেখা যায় যে

পৰিয়ালেই হ'ল সমাজৰ সবাতোকৈ প্ৰাচীন আৰু শক্তিশালী অনুষ্ঠান। ৰোজেন ক্ৰেজ (Rosen Craz) নামৰ এগৰাকী পণ্ডিতে এই সম্পৰ্কে মন্তব্য দি কৈছে - 'গৃহস্থই হ'ল শিক্ষাৰ আৰম্ভণি বিন্দু।' সমাজত বিদ্যালয় স্থাপিত হোৱাৰ আগতে শিশুক বৰ্ণ পৰিচয়কে ধৰি সকলোবিলাক মৈতিক, অৰ্থনৈতিক আৰু বৃত্তিমূলক শিক্ষা দিছিল পৰিয়ালে। যদিও বৰ্তমানে শিক্ষাৰ পৰিধি বহু পৰিমাণে বিস্তৃত হৈ পৰিছে। তথাপি শিক্ষাৰ আৰম্ভণি বিন্দু হিচাপে ৰাষ্ট্ৰীয় ঐক্যৰ ক্ষেত্ৰত পৰিয়ালৰ ভূমিকা কম হ'ব নোৱাৰে। পৰিয়ালতে সৰু সৰু ল'ৰা-ছোৱালীক ৰাষ্ট্ৰৰ প্ৰতি ভাল পোৱাৰ ভাব আৰু দায়িত্ব বোধৰ শিক্ষা দিব লাগে।

এই ক্ষেত্ৰত লবলগীয়া পাঠ্যক্ৰম ব্যবস্থাৰ প্ৰতি বুদ্ধিজীৱি সকল সদায় সচেতন হোৱা উচিত। উপযুক্ত পাঠ্যক্ৰমৰ ব্যবস্থা কৰা উচিত। বিশেষকৈ বৰঞ্জীয়ে আবেগিক সংহতিৰ ক্ষেত্ৰত উন্নতি সাধন কৰিব পাৰে। ইয়াৰ বাবে অস্বাভাৱিকভাৱে ভবা বিষয় বিলাকক শুদ্ধ কৰি বৰঞ্জীত ঠাই দিয়া উচিত। ৰাষ্ট্ৰীয় ঐক্যৰ যি লক্ষ্য এই ক্ষেত্ৰত আমাৰ বিদ্যালয় সমূহে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক কিছুমান কৰ্তব্যৰ বিষয়ে চমু আভাস দিব লাগে।

ৰাষ্ট্ৰীয় ঐক্যত বিদ্যালয়বোৰৰ দায়িত্ব সমূহ হ'ল - (ক) বিদ্যালয় বিলাকত বিভিন্ন জাতীয় উৎসৱ পাৰ্বণ আদি অনুষ্ঠিত কৰি সেই বিলাকত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক যোগদান কৰিবলৈ প্ৰেৰণা যোগাব লাগে।

(খ) ৰাষ্ট্ৰীয় বিভিন্ন কাৰ্যসূচীত ভাগলবলৈ দি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মনত দেশ প্ৰেমৰ মনোভাৱ সুদৃঢ় কৰিবলৈ যত্ন কৰিব লাগে।

(গ) নেতৃত্ব স্থানীয় লোকৰ উপস্থিতি আৰু উপদেশেৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক দেশৰ বিভিন্ন কথা জনিবলৈ আৰু উপকৃত হবলৈ সুযোগ দান কৰিব লাগে।

(ঘ) বিভিন্ন দেশ আৰু অঞ্চল পৰিভ্ৰমণ কৰাৰ সুযোগ দান কৰি সম্ভ্ৰীতি সংহতি আৰু সহযোগৰ কঠোৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ কোমল মনত সিঁচি দিয়াৰ ব্যবস্থা কৰিব লাগে।

(ঙ) পাঠ্যক্ৰম সমূহ শুদ্ধভাৱে প্ৰস্তুত কৰা হ'ব লাগে। আঞ্চলিকতাবাদ বা ধৰ্মক্ষতক আশ্ৰয় দিয়া একেবাৰে উচিত নহয়। বিদ্যালয় সমূহে ধৰ্মনিৰপেক্ষ নীতি মানি চলা উচিত।

(চ) মাজে সময়ে বিদ্যালয়ৰ শিক্ষক আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে মিলি আলোচনা চক্ৰ আদি পতাৰ ব্যবস্থা কৰিব লাগে।

ৰাষ্ট্ৰীয় ঐক্যৰ ক্ষেত্ৰত আমি সকলোৰে এক হোৱা উচিত। ◆

“ৰাতি যিমানেই কঠিন হ'ব প্ৰভাত যিমানেই উজল হ'ব। চাৰিওফালৰ পৰা আন্ধাৰে আবৰি ধৰিলেও ভয় নাখাৰা, পোহৰ হ'বই।”

— মাজৰ টেবেছ

অৰুণাচল প্ৰদেশৰ শিক্ষাৰ অগ্ৰগতি, এটি পৰ্যালোচনা

চন্দ্ৰ চৌধুৰী
প্ৰবন্ধ, শিক্ষা বিভাগ

অৰুণাচল প্ৰদেশ ভূটান আৰু চীন দেশৰ আন্তৰ্জাতিক সীমাত অৱস্থিত। মুঠ ভূমিভাগ ৮৪০০০ বৰ্গ কিঃ মিটাৰে ই উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ সৰ্ববৃহৎ ৰাজ্য। ২০০১ চনৰ পিয়ল অনুসৰি মুঠ জনসংখ্যা ১০,৯১,১১৭ জন। ভাৰতবৰ্ষৰ আটাইতকৈ কম জনঘনত্বৰ (প্ৰতি বৰ্গ কিঃমিঃ ১৩ জন) ৰাজ্য এইখন। ইয়াত ২০ টাতকৈ অধিক ভাষীক আৰু জনগোষ্ঠীৰ লোক বাস কৰে। ৰাজ্যখনক ১৪ খন জিলাত ভাগ কৰা হৈছে। ইতিহাসঃ ১৯১৪ চনত অৰুণাচলক তিনিটা ভাগত ভাগ কৰা হয়। Baliapara Frontier Tract, Lakhimpur Frontier Tract, Sadia Frontier Tract। ১৯৫৪ চনত ইয়াক North East Frontier Agency (NEFA) বুলি ৬টা ভাগত ভাগ কৰা হয়। সেইবোৰ হ'ল ১। কামেং, ২। সোৱনশিৰি, ৩। চিয়াং, ৪। লোহিত, ৫। টিৰাপ, ৬। টুৱেনচাং। ১৯৫৭ চনত টুৱেনচাং অঞ্চল নাগালেণ্ডত চামিল হয়। ১৯৬৫ চনত নেফা বৈদেশিক মন্ত্ৰালয়ৰ পৰা গৃহমন্ত্ৰালয়ে স্থানান্তৰ হয়। ১৯৭২ চনত নেফা অৰুণাচল প্ৰদেশ নামেৰে নামাংকিত হয় আৰু কেন্দ্ৰীয় শাসিত ৰাজ্যলৈ উন্নীত হয়। ১৯৮৭ চনৰ ২০ ফেব্ৰুৱাৰীত অৰুণাচলক স্বতন্ত্ৰ ৰাজ্যৰূপে ঘোষণা কৰা হয়।

শিক্ষাৰ অগ্ৰগতিঃ ১৯৪৭ চনত অৰুণাচল প্ৰদেশত মাত্ৰ এখন প্ৰাথমিক বিদ্যালয় (পাচিঘাটত ৩৫ জন ছাত্ৰৰ সতে) আছিল। ১৯৫১ চনৰ প্ৰথম পিয়ল মতে শিক্ষিতৰ হাৰ ০.০১% য'ত দেশৰ শিক্ষিতৰ হাৰ ১৮%। ১৯৫০ চনলৈ ৪খন বিদ্যালয় স্থাপন হৈছিল। ইয়াৰ মাত্ৰ এখন উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয় (দৈমুখ চৰকাৰী উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়)।

১৯৬২ চনৰ চীনা যুদ্ধৰ সময়ত ভাৰত চৰকাৰৰ অৰুণাচলৰ প্ৰতি প্ৰথম চকু খোল খায়। প্ৰতিটো জিলা সদৰতে একোখনকৈ উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয় স্থাপন হয়। ১৯৬৪ চনত প্ৰথমখন মহাবিদ্যালয় (জৱাহৰলাল নেহৰু মহাবিদ্যালয় পাচিঘাট) ত স্থাপন কৰা হয়। ১৯৭২ চনত শিলঙৰ পৰা ৰাজধানী উঠাই অনাৰ পিছত শিক্ষাৰ অগ্ৰগতি কিছু খৰ হবলৈ আৰম্ভ কৰে। ১৯৭৯ চনত ইটানগৰত ২য় খন মহাবিদ্যালয় (দেবা নাৰুংগ চৰকাৰী মহাবিদ্যালয়) স্থাপিত হয়। ১৯৮৩ ত চনত উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চল বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তি প্ৰতিষ্ঠান (NERIST) নিৰ্মূলিত স্থাপিত হয়। আৰম্ভণিতে মহাবিদ্যালয় দুখন গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনত আছিল কিন্তু অসম আন্দোলনৰ বাবে অনিয়মীয়া পৰীক্ষা ব্যবস্থা অতীষ্ঠ হৈ পাঞ্জাব বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনলৈ যায়। দুৰত্বৰ বাবে বহুতো অসুবিধা হোৱাত পিছলৈ ১৯৮৪ চনৰ ৪ ফেব্ৰুৱাৰীত অৰুণাচল বিশ্ববিদ্যালয় (Rono hill) ত স্থাপন কৰা হয় আৰু মহাবিদ্যালয় দুখন ইয়াৰ অধীনলৈ আহে। ১৯৮৮ চনত

তেজুত আৰু ১৯৯৬-৯৮ চনৰ ভিতৰত DONY 1 - POLO GOVT. COLLEGE, KANKI RANGFRAH GOVT. COLLEGE আৰু CHAGLANG AND TIRAP DEGREE COLLEGE, KHONSA ত স্থাপন হয়।

ৰাষ্ট্ৰীয় সংগঠনৰ দ্বাৰা পৰিচালিত শিক্ষাঃ- অৰুণাচল প্ৰদেশত কেন্দ্ৰীয় বিদ্যালয় সংগঠন, নবোদয় বিদ্যালয় সংগঠনৰ বহুতো বিদ্যালয় বৰ্তমান স্থাপিত হৈছে।

স্বৈচ্ছাসেৱী সংগঠনৰ ভূমিকাঃ- ৰামকৃষ্ণ মিচন, আংলং আৰু নবোঠাম নগৰ দেওমাৰ্টিন আৰু সাৰদা মিচন স্কুল ১৯৬০ চনত স্থাপন হয়। ১৯৭০ চনত বিবেকানন্দ কেন্দ্ৰ কন্যাকুমাৰীয়ে বিভিন্ন ঠাইত ১৯ খন বিদ্যালয় স্থাপন কৰে। DONY 1 - POLO আৰু BOOM KAKIR MISSION ৰেও বহুতো বিদ্যালয় স্থাপন জড়িয়তে শিক্ষা প্ৰসাৰৰ ব্যৱস্থা কৰি আছে।

শিক্ষাৰ মাধ্যমঃ- ১৯৫৪ চনৰ আগলৈ বিদ্যালয় সমূহৰ শিক্ষাৰ মাধ্যম হিন্দী আছিল। পিছলৈ মাধ্যমিক শিক্ষা অসম মাধ্যমিক শিক্ষা পৰিষদৰ অধীনলৈ অহাৰ পিছত মাধ্যম অসমীয়া কৰা হয়। ১৯৭২ চনত NEFA ছাত্ৰসংঘাই দাবী কৰাৰ ফলত শিক্ষাৰ মাধ্যম ইংৰাজী হয় আৰু SEBA ৰ অধীনৰ পৰা পঞ্জীয়ন CBSC ৰ অধীনলৈ নিয়া হয়। হিন্দীক CBSC য়ে সমানে প্ৰাধান্য দিয়াত শিক্ষাৰ উপৰি অন্যান্য ক্ষেত্ৰতো ই যোগাযোগ মাধ্যমলৈ ৰূপান্তৰ হৈছে।

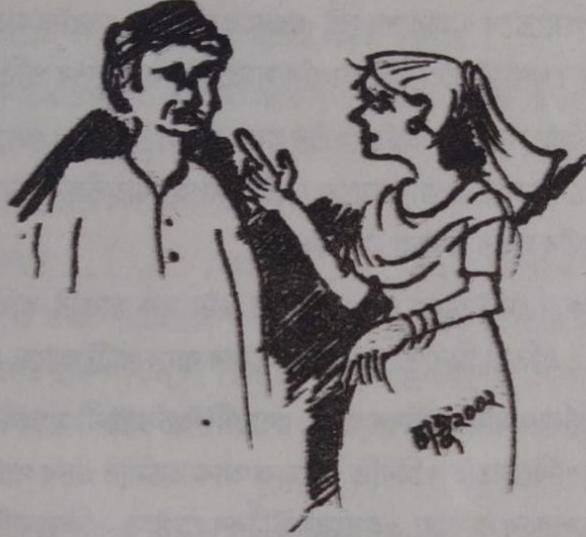
সামৰণিঃ যোৱা ৩০-৪০ বছৰত অৰুণাচল প্ৰদেশে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত এক দ্ৰুত প্ৰগতি লাভ কৰা দেখা যায়। ১৯৬১ চনত ১/১০ শতাংশ পিছপৰি থকাৰ বিপৰীতে ১৯৭১ ত ৭.২৮%, ১৯৮১ ত ২৫.৫৪% আৰু ২০০১ চনৰ পিয়ল মতে ৫৪.৭৪% য'ত সৰ্বভাৰতীয় গড় ৬৫.৩৮%। স্বাধীনতাৰ পিছত মাত্ৰ ৩৫ জন ছাত্ৰক সাঙুৰি লোৱা শিক্ষাই আজি ২৮০৭০৭ জনক সামৰি লৈছে। তলত বৰ্তমান অৰুণাচল প্ৰদেশৰ শিক্ষাৰ অগ্ৰগতিৰ তালিকা এখন দেখুওৱা হৈছে—

ক্রমিক নং	শিক্ষানুষ্ঠানৰ ধৰণ	চৰকাৰৰ অধীনৰ	বেচৰকাৰী	মুঠ
১	বিশ্ববিদ্যালয়	০১	-	০১
২	মহাবিদ্যালয়	০৭	-	০৭
৩	কাৰিকৰী অনুষ্ঠান	-	০১	০১
৪	ৰাজ্যিক শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠান	০১	-	০১
৫	জিলা শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ প্ৰতিষ্ঠান	০৬	-	০৬
৬	উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়	৫৫	১৩	৬৮
৭	মাধ্যমিক বিদ্যালয়	৮৮	২০	১০৮
৮	মজলীয়া বিদ্যালয়	২৯৭	৩১	৩২৮
৯	প্ৰাথমিক বিদ্যালয়	১২৩১	৫৮	১২৮৯
১০	প্ৰাক্ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়	২৬	২০	৪৬
	মুঠ	১৭১০	১৪৩	১৮৫৪

প্ৰত্যাৰ্ত্তনৰ পিছত

অভিজিত হাজৰিকা

স্নাতক ৩য় বৰ্ষ

কোনো এক ৰোমান্টিক কবিয়ে অনিন্দ্য সুন্দৰীৰ ৰূপ লাৱণ্য বহুপৰ উপভোগ কৰি ভাৰত বিতোৰ হোৱাৰ দৰে, অৰ্চনাৰ নিদ্ৰামগ্ন আঁটলি মুখ খনলৈ একেথৰে চাই চাই প্ৰণৱ গভীৰ চিন্তাত মগ্ন হ'ল। তাইৰ দুচকুত তেতিয়াও নিদ্ৰাহীনতাৰ সাঁচ। নিৰ্বাক, নিস্তব্ধ গুঁঠজুৰিৰ কোণত তেতিয়াও এটি বাসনাৰ কথমপি বাচি থকা প্ৰাণ। আজি অৰ্চনাৰ পবিত্ৰতাত, আস্থাত, বিশ্বাসত প্ৰণৱ অভিভূত হৈ পৰিল। যাক সি ইমানদিনে অকণো গুৰুত্ব দিয়া নাছিল, মাথো এজনী অবুজ, যৌৱন উগুনা গাভৰু বুলি ভাবি আহিছিল, সেই অৰ্চনাৰ প্ৰতি তাৰ আজি হিয়া বিগলিত হৈ পৰিল। সি তাৰ অতীতকালৈ অতীষ্ঠ হৈ পৰিল। কেনেকৈ যে কালৰ কুটিল গতিত নষ্ট হৈ গ'ল তাৰ জীৱনৰ সেই সোণালী দিনবোৰ। অস্তিত্বৰ প্ৰশ্নত ক্ষুণ্ণকালৈ তাৰ ভৰিৰ তলৰ মাটিখিনি যেন কাঁপি উঠিল। অথচ সকলোবোৰটো তাৰ জ্ঞাতেই হৈ গ'ল।

প্ৰণৱ তেতিয়া স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষৰ ছাত্ৰ। প্ৰতিটো পৰীক্ষাত সুফল প্ৰাপ্ত প্ৰণৱ এক উচ্চ মানসিকতাৰে আহিছে বি. এ. পঢ়িবলৈ। দেখাত সুন্দৰ প্ৰণৱ বেছ ভাবুক আৰু মিতভাষী। সেই স্বভাৱৰ বাবেই হয়তো তাৰ মনত গঢ় লয় এক কবি সত্ত্বা। প্ৰণৱে কবিতা লিখে, লিখি বাবে বাবে পঢ়ি চায়, কিন্তু কিবা এক অবুজ লাজ আৰু ভয়ে সেইবোৰ প্ৰকাশ কৰাৰ পৰা সি বিৰত থাকে। অৰ্চনাই কিন্তু বেছ মনোযোগিতাবে তাৰ কবিতাবোৰ পঢ়ে। সেইবোৰ পঢ়ি তাই খুবেই ভাল পায়। অৰ্চনাই প্ৰণৱক তাৰ কবিতাবোৰ প্ৰকাশ কৰিবলৈ বেছ জোৰ দিয়ে। কিন্তু তাইৰ কথাই প্ৰণৱৰ মনত ক্ৰিয়া নকৰে। সি ভাবে অৰ্চনাই কবিতা পঢ়িলেও সেইবোৰ বুজিব নাজানে। এনেদৰেই অৰ্চনাৰ কথাবোৰ প্ৰণৱে প্ৰত্যাখ্যান কৰে। অৰ্চনা জনীলৈ সাঁচাই খুব বেয়া লাগে। বেচেষ্টাৰ আপোন বুলিবলৈ কোনোৱেই নাই। সেয়ে হয়তো তাই প্ৰণৱৰ মাজত এক অস্তিত্ব কল্পনা কৰে। প্ৰণৱৰ সতে গঢ়ি তুলিব বিচাৰে এক মধুৰ আত্মীয়তা। প্ৰণৱে কিন্তু তাইৰ ভাৱনা নুবুজে, বুজিবৰ চেষ্টাও নকৰে।

অৰ্চনা প্ৰণৱ হৰ্তৰ দূৰ সম্পৰ্কীয় মানুহৰ ছোৱালী। তাই সৰুৰে পৰাই প্ৰণৱহৰ্তৰ ঘৰতেই আছে। দেউতাক এজন ৰেলৱে বিভাগৰ কৰ্মী। মাক এজনী অতি শান্ত, নম্ৰ সুগৃহিণী। দেউতাক আছিল স্বভাৱতে সুৰাসক্ত। মাকৰ বহু

কাকুতি, বৃজনিয়ো তেখেতৰ চৰিত্ৰ পৰিবৰ্তন কৰিব পৰা নাছিল। বৰং তেওঁলোকৰ মাজৰ অপ্ৰেমৰ জেহাদখনহে সৰল কৰিছিল। তেখেতে ক্ৰমাৎ দুই এঘণ্টা পলমকৈ ঘৰ সোমাইছিল আৰু এক আত্মক্ৰমিক আচৰণ কৰিছিল মাকজনীক। ওচৰ-চুবুৰীয়া মানুহেও বহু কথা বৃজাইছিল মানুহজনক। কিন্তু তেওঁৰ কঠোৰ চৰিত্ৰত সেই সকলোবোৰ ভোটা হৈছিল আৰু এদিন তেওঁ ওলাই গৈছিল ঘৰ এৰি। বৈ গৈছিল কণমানি শিশুটিৰ মাকজনী অকলে। অসহায় মানুহগৰাকীয়ে ক্ৰমাৎ দিন কটাইছিল চৰম বিপৰ্যয়েৰে। অৱশ্যে দুই এজন আহিছিল তেওঁক সহায় কৰিবলৈ। কিন্তু মানুহজনীয়ে কাৰোপৰা সহায় লোৱা নাছিল। ঘৃণা উপজিছিল তেওঁৰ সমগ্ৰ পুৰুষ জাতিৰ প্ৰতি। এৰা! পুৰুষ সদায় পুৰুষেই !!

সেইদিনা মিনতি কিবা সকামত অৰ্চনা হৰ্ত্তৰ ঘৰৰ ফালে গৈছিল। তেখেতে গীৰীয়েকৰ চাকৰিটোৰ বাবে বহুদিনৰ পৰাই লাগি আছিল। সেই সংক্ৰান্তিয় কামতে সেই দিনা অৰ্চনা হৰ্ত্তৰ বাটেৰে মৌজাদাৰক লগ কৰিব গৈছিল। আহোতে তেওঁ সেয়ে অৰ্চনা হৰ্ত্তৰ ঘৰত এপাক সোমাল।

মিনতি প্ৰণৱৰ মাক। দেউতাকে হাস্পাতালত এটা সৰু চাকৰি কৰিছিল। পিছে দুখৰ কথা, কিছুদিন আগতে মানুহজনৰ মৃত্যু হ'ল। এতিয়া মিনতিয়ে সেই পদটোৰ বাবে খাটি আছে।

যোৱা তিনিদিন অৰ্চনাৰ মাকৰ ভীষণ জ্বৰ। বেচেষ্টা অৰ্চনাৰ মাকৰ ওচৰত বহি কান্দি আছে। হয়তো তিনিদিনীয়া লঘোনত দুৰ্বল হৈ পৰিছে তাই। মিনতি গৈ মাক আৰু অৰ্চনাৰ ওচৰ পালে। তেওঁক দেখিয়েই মানুহজনীৰ দুৰ্বল দেহটো ঠিক যেন এবাৰ লৰচৰ কৰিলে। হয়তো উঠিবৰ চেষ্টাত। কিন্তু নাই। মানুহজনী চিৰদিনৰ বাবে শুই পৰিল। অৰ্চনাই বহুপৰ মাকক মাতি মাতি কান্দি থাকিল। তাই হয়তো তেতিয়া একো নুবুজিলে। সৌ তেতিয়াই মিনতিয়ে অৰ্চনাক নিজৰ ঘৰলৈ লৈ আহিল।

আজি কেইবছৰমান হ'ল মিনতিৰ 'পোষ্টটো ৰেণ্ডলাৰ' হ'ল। সিহৰ্ত্তৰ সৰু পৰিয়ালটোৱে যেন অলপ সকাহ পালে। প্ৰণৱো এতিয়া ডাঙৰ হ'ল। সি এবাৰৰ কলেজ পালে।

নদীৰ সোতত দাঁতি কাষৰীয়া দ অঞ্চলবোৰ বালিৰে পৰিপূৰ্ণ হোৱাৰ দৰে, সময়ৰ সোঁতত অৰ্চনাৰো দুখৰ ডোঙাত ক্ৰমাৎ বালি চাপৰি পৰিল। অৰ্চনা এতিয়া গাভৰু হ'ল। যোৱাটো বসন্ত উতলাৰ বতাহে তৰুণ কৰিলে তাইৰ দেহ মন। যৌৱনৰ বলিয়া বাবে উটুৱাই নিলে তাইৰ মনৰ লাজ শংকাবোৰ বহুলাংশে। এইবাৰ তাই মেট্ৰিক পাচ কৰিলে। তাইৰ মনৰ পৰিধিও বহু বিস্তৃত হ'ল। আধুনিক ঠাটত লিখা প্ৰেমৰ কবিতাবোৰ তাই খুব ভাল পোৱা হ'ল। বিশেষকৈ প্ৰণৱৰ কবিতাবোৰ।

অৰ্চনাৰ জেৰতেই হওক বা আনকিবা কাৰণতেই সেইবাৰ প্ৰণৱে মহাবিদ্যালয় পত্ৰিকাত এটি কবিতা প্ৰকাশ কৰিলে। ঠিক সেই কবিতাটোৱে যেন প্ৰণৱৰ জীৱনৰ দিশেই সলনি কৰিলে। মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰায়বোৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়েই পৰিচয় হ'ল প্ৰণৱৰ। প্ৰণৱৰ কবিতা পঢ়ি বাককৈয়ে অভিভূত হৈ পৰিল নিবেদিতা।

'নিবেদিতা' প্ৰণৱহৰ্ত্তৰ মহাবিদ্যালয়ৰে উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষৰ এজনী ছোৱালীৰ নাম। সুন্দৰী নিবেদিতাৰ মুখৰ ভাষাও সহজে যাকে তাকে মুহিব পৰা ধৰণৰ। গতিকে প্ৰণৱো তাইৰ প্ৰসংশাত সহজেই অভিভূত হৈ পৰিল। বিচাৰি পালে প্ৰেৰণাৰ এক সুন্দৰ উৎস। সিহৰ্ত্তৰ ঘনিষ্ঠতা ক্ৰমাৎ পৰিবৰ্তিত হ'ল প্ৰেমৰূপে।

নিবেদিতাই কবিতা খুবই ভাল পায়, তাতকৈ ভাল পায় কবি। তাই কবি হ'ব বিচাৰে তাই প্ৰণৱক প্ৰায়েই তাইৰ মনৰ কথা কয়। প্ৰণৱেও পাৰ্থমানে কবি আৰু কবিতা সম্পৰ্কীয় কথাবোৰ তাইক শিকায়। ডাঙৰ ডাঙৰ কবিৰ কবিতা পুথিবোৰ পঢ়িব দিয়ে। কিন্তু প্ৰণৱৰ অশেষ চেষ্টাতো নিবেদিতাই নোৱাৰিলে; প্ৰণৱৰ মন ভাঙি গ'ল। কিন্তু

নিবেদিতাই তাইৰ মন নাভাঙিলে।

নিবেদিতাই বাচি ললে কবি হোৱাৰ এক বিকল্প পথ। বিযাক্ত সাপক মন্ত্ৰেৰে মুগ্ধ কবি লোৱাৰ দৰে, তাইৰ প্ৰেমৰ দৃঢ় জালেৰে বন্দী কৰি ললে প্ৰণৱক। প্ৰণৱেও মন্ত্ৰ-মুগ্ধৰ দৰে তাৰ কবিতাবোৰ নিবেদিতাৰ নামত প্ৰকাশ কৰিব ধৰিলে। মহাবিদ্যালয়ত প্ৰণৱৰ স্থান নিবেদিতাই দখল কৰি ললে। নিবেদিতায়ে তাইৰ মৰমৰ কুপগালি বকৰিলে প্ৰণৱলৈ আৰু এদিন প্ৰণৱৰ বাবেই লাভ কৰিলে বৰ্ষশ্ৰেষ্ঠ কবি পুৰস্কাৰ।

সেইদিনা কিন্তু নিবেদিতা প্ৰণৱৰ ওচৰলৈ এবাৰো নাহিল। প্ৰণৱ স্তম্ভিত হ'ল এবাৰলৈ। নিবেদিতা এতিয়া প্ৰতিষ্ঠিত হ'ল কবি হিচাপে। পাহৰি গ'ল উচ্চতাত উপনীত হোৱাৰ সেই জখলাডাল। প্ৰণৱে নিজেই লগ কৰাৰ চেষ্টা কৰিলে, কিন্তু নাই। নিবেদিতাই আৰু কাহানিও লগ নিদিলে প্ৰণৱক।

তাৰমানে..... নিবেদিতাই..... নাই নাই..... ই হ'ব নোৱাৰে। প্ৰণৱ মৰ্মহত হৈ পৰিল। মাঘৰ বিহুত ল'ৰাইতে বহুদিনীয়া যত্নৰে সঁজা মেজিটো ক্ষত্ৰকতে পুৰি শেষ হোৱাৰ দৰে, প্ৰণৱৰ মনৰ মাজত তাই বাচি ললে আন এক জীৱন সংগী, যিজনো তাইৰ প্ৰতিষ্ঠিত সত্ৰক সুবক্ষিত আৰু আৰামেৰে বাসিব পাৰিব। এৰা! নাৰী সদায়..... নাৰীয়েই !!

লাহে লাহে প্ৰণৱে সকলো বৃজি পালে। কিন্তু ইমান দিনে তাৰ বহুদেৰি হৈ গ'ল। সি হেৰুৱাই পেলালে তাৰ সমস্ত সাফল্য। জীৱনটোক লৈ অতিষ্ঠ হৈ পৰিল সি। প্ৰবেশ কৰিলে এখন নষ্ট সমাজত। পাহৰি গ'ল তাৰ মাক আৰু অৰ্চনাৰ মনলৈ। এতিয়া সুৰাৰ বাগীয়েই হৈ পৰিল তাৰ একমাত্ৰ সংগী।

প্ৰণৱৰ তেনে এক অৱস্থা দেখি মাক আৰু অৰ্চনা বাককৈয়ে চিন্তাত পৰিল। অৰ্চনাই বহুদিনৰ পৰাই প্ৰণৱৰ কবিতা পঢ়া নাই। একে ধৰণৰ কবিতা অ'ত ত'ত দুই এটা পঢ়িছে যদিও লিখক কোন চোৱা নাই। তাইতো জনা নাই প্ৰণৱৰ কবিতাবোৰে যে মালিকী স্বৰ্ত হেৰুৱাই পেলাইছে। অৰ্চনাই আগৰ দৰে প্ৰণৱক কথাবোৰ সুধিব নোৱাৰা হ'ল। তাৰ ব্যৱহাৰত বহু পৰিবৰ্তন আহি পৰিল। তথাপিহে তাই চেষ্টাৰ ক্ৰটি কৰা নাই।

আজি তিনিদিনৰ মূৰত প্ৰণৱ ঘৰলৈ আহিছে। কিন্তু আজি দেখোন সি আহিয়েই বিছনাত পৰিছে। অৰ্চনা বৰ চিন্তাত পৰিল। তাতো আজি প্ৰণৱৰ মাকো ঘৰত নাই। যোৱা দুদিন ধৰি মানুহজনী পুতেকৰ সন্ধানত সকলোবোৰ আলহীৰ ঘৰে ঘৰে ফুৰিছে।

অৰ্চনাই ভয়ে ভয়ে প্ৰণৱৰ কামত সোমাল। উচপ খাই উঠিল তাই। এয়া কি.....। প্ৰণৱে দেখোন বিছনাত পৰি সেইহে সেইহে কিবা কিবি কৈ আছে। তাই ওচৰলৈ গৈ প্ৰণৱৰ কপালত হাত দি চালে।

নিবেদিতা..... তই..... মোক.....

প্ৰণৱৰ মূৰত তেতিয়া ভীষণ জ্বৰ। কি কৰিব এতিয়া তাই। প্ৰণৱৰ মাক জনী থকা হলেও। ওচৰৰ মানুহক মতাৰ সময়ো পাৰ হৈছে তেতিয়া। হয়তো মানুহবোৰ টোপনিত পৰিছে।

অৰ্চনাই প্ৰণৱৰ মূৰত পানী দি বিছি দিলে। তাই বাৰে বাৰে ভগৱানক প্ৰাৰ্থনা জনালে।

অৰ্চনাৰ মিনতিত ভগৱান যেন তুষ্ট হ'ল। প্ৰণৱৰ জ্বৰ কিছু কমিল। তাৰ টোপনি আহিল। অৰ্চনাই তাক আৰু নজগালে। তাইৰ অকলে প্ৰণৱক এৰি যাবৰ মন নগ'ল। ইফালে সি জ্বৰত কোৱা কথাবোৰ বাৰে বাৰে তাইৰ

মনলৈ আহিব ধৰিলে। তাই প্ৰণৱৰ ওচৰত ভাগৰুৱা দেহতো ক্ষুণ্ণকলৈ বুলি থলে। কিন্তু তাইৰ ক্ষুণ্ণকতে টোপ আহিল।

বোৱাৰী পুৱাতেই প্ৰণৱ সাৰ পালে। তেতিয়া তাৰ জ্বৰ ভালেখিনি কমিল। চকু মেলিয়েই সি অৰ্চনাক থকা দেখি স্তম্ভিত হ'ল। তাৰ মানে অৰ্চনাই .....। বাতিৰ ভীষণ জ্বৰৰ কথা তাৰ মনত পৰিল।

সি সকলো গম পালে। মনটো ক্ষুণ্ণকলৈ সেমেকি উঠিল। অৰ্চনালৈ একেথৰে চাই ব'ল। অৰ্চনালৈ মন বৰ মৰম লাগি গ'ল। যাক সি ইমানদিনে উপেক্ষা কৰি আহিছে সেই অৰ্চনাই.....।

তাৰ মানে অৰ্চনাই এতিয়া কবিতাবোৰ বুজি পোৱা হ'ল। সি অৰ্চনাক তৎক্ষণাত এটি প্ৰেমৰ কবিতাৰ দৰে অনুভৱ কৰিলে। তাৰ অৰ্চনাক এটি কবিতা লিখি দিবৰ মন গ'ল। কিমান দিন যে তাই প্ৰণৱৰ কবিতা পঢ়া নাই। সি নাই! সি নোৱাৰে। কবিতাৰ ভাষা, ভাববোৰ তাৰ কিবা ঠগ প্ৰবঞ্চনাৰ দৰে লগা হ'ল।

প্ৰণৱে আৰু কবিতা নিলিখে। সি এটা সুন্দৰ গল্প লিখিব। তাৰ সমস্ত ঘটনাবাজি বিৱৰি সি এটা গল্প লিখিব। আন নহলেও অৰ্চনাৰ শূন্য হৃদয়ত অকণমান মৰম দিবৰ বাবে সি লিখিব।

এইবোৰ ভাবি অৰ্চনাৰ মুখৰ ফালে একে থৰে চাই চাই প্ৰণৱ ব্যাকুল হৈ পৰিল। অৰ্চনাজনীলৈ মৰম উঠিবলৈ প্ৰণৱৰ মনত। সি তাইৰ কপালত এটি তপত চুমা আঁকি দিব বিচাৰিলে। মুখখন অকণমান আগুৱাই অৰ্চনাৰ মুখৰ ওপৰ পালে। হঠাৎ অৰ্চনা সাৰ পাই গ'ল। প্ৰণৱ যেন ধৰা পৰি গ'ল তাইৰ চকুত। তাই প্ৰণৱৰ ফালে চাই ব'ল। অৰ্চনাক আজি সি বেচ জ্ঞানী যেন দেখিলে। তাই যেন অবুজ নহয়, অথবা যৌৱনৰ বানত উতলা আন দহজনীৰ দৰে নহয়। বেচ সুন্দৰ আৰু ভাবুক যেন লাগিল তাইক।

এক লাজুক লাজুক শাস্ত পৰিবেশে কোঠাটো ভৰণ কৰি তুলিলে। ওচৰৰ ঘৰত কুকুৰাটোৱে তেতিয়া চতুৰ ডাক দিলে, যেন সি সকলোবোৰ দেখিলে। ♦

“মাতৃৰ মৰম পৃথিৱীৰ উদাৰতা আৰু আকাশৰ বিশালতাৰে মানুহক বুজিবলৈ চেষ্টা কৰা, দেখিবা সকলো ভেদ ভাৱ নোহোৱা হৈ গৈছে।”

— স্বামী বিবেকানন্দ

অপেক্ষা

ইংটিকাৰে ছেছেইন
স্নাতক ৩য় বৰ্ষ

তেতিয়া বীমাৰ ঘড়ীত ন বাজিছিল। লগে লগে তাই বেগটো লৈ স্কুললৈ যাবলৈ সাজু হ'ল। তাই দশম শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰী আছিল। লগৰ ছোৱালী বিতিকা, ৰুমী আৰু কৃষ্ণ সিহঁত তিনিও বীমাহঁতৰ ঘৰৰ পদূলি মুখ পোৱাত তাইও সিহঁতৰ লগতে স্কুললৈ বুলি ৰাওনা হ'ল। সিহঁত এক কিলোমিটাৰমান গৈছেহে হঠাৎ কোনোবা এজনক দেখি বীমা থমকি ৰ'ল। তাই চকুৰে ভুল দেখা নাইতো? ল'ৰাজনৰ মুখলৈ চাই বীমাই নিজকে নিজে প্ৰশ্ন কৰিলে। তাইৰ ল'ৰাজনক হঠাতে ভাল লাগি গ'ল।

স্কুল ছুটি হোৱাৰ পিছত ঘৰলৈ উভটি আহি বীমাই সেইদিনাখন পঢ়াৰ টেবুলত মনটো বহুৰাব নোৱাৰিলে। বাৰে বাৰে তাইৰ মনলৈ আহে যিজনক তাই সেইদিনাখন স্কুললৈ যাওঁতে দেখিছিল পিছদিনাখন বীমাই বিতিকাৰ সৈতে ন বজাত স্কুললৈ ওলাই আহিল। বাটত বীমাই বিতিকাক তাইৰ মনৰ সকলো কথা কৈ গ'ল। বিতিকা হ'ল বীমাৰ সৰু কালৰে বান্ধৱী। তায়ো আচৰিত হ'ল কথাবোৰ শুনি। তাই ভালদৰে জানে যে বীমাই আচলতে কোনো ল'ৰাকে পাট্টা নিদিয়ে। অথচ তাই আজি এইজন ল'ৰাক? বীমাৰ কথাবোৰ শুনি বিতিকা সঁচাকৈয়ে আচৰিত হ'ল আৰু লগে লগে বীমাক প্ৰতিশ্ৰুতি দিলে যে বীমাৰ কামটোত কৃতকাৰ্য্য হোৱাত তাই সহায় কৰিব।

এদিন বিতিকাই তাইৰ বন্ধু হিৰেণৰ আগত বীমাৰ কথাবোৰ বিৱৰি কলে আৰু ল'ৰাজনৰ বিষয়েও কলে। হিৰেণে ল'ৰাজনৰ বিৱৰণ শুনি, সি তাক ভালকৈ চিনি পালে। সি ধৰিব পাৰিছে যে ল'ৰাজন নিশ্চয় ৰুবুলেই হব। কাৰণ সেইদিনাখন সি বায়েকৰ ঘৰৰ পৰা আহি আছিল। ৰুবুল দশম শ্ৰেণীত পঢ়ে। সি শ্ৰেণীটোৰ ভিতৰতে প্ৰথম আছিল। য'ত ৰুবুল আৰু তাৰ বিজাল্টক লৈ স্কুলৰ সন্মানো নিহিত হৈ আছে। যদি ভাল বিজাল্ট কৰে তেনেহ'লে স্কুলৰ ভাল নাম হব। অৱশ্যে ভাল বিজাল্ট কৰিব নোৱাৰিব বুলি স্কুলৰ বিজ্ঞানৰ শিক্ষকজনে প্ৰায়ে সকাঁয়াই থাকে, যাতে সি পঢ়াত অৱহেলা নকৰে।

হিৰেণে তাৰ বান্ধৱী বিতিকাক আশ্বাস দিলে যে সি তাইৰ বান্ধৱীৰ কামটো যেনেতেনে কৰিব। যদিহে বীমাই তাৰ লগত বন্ধুত্ব কৰে। পিছদিনাখন বিতিকাই বীমাক সকলো বিৱৰি কোৱাত তাই মান্তি হ'ল হিৰেণৰ লগত

বন্ধুত্ব কৰিবলৈ। কিন্তু তাইৰ ঘৰৰ মানুহে ল'ৰাৰ লগত সম্পৰ্ক কৰাটো নিবিচাৰে। তথাপিও তাই ৰুবুলৰ বাবে ঘৰ অজ্ঞাতে হিৰেণৰ লগত বন্ধুত্ব কৰিলে। এনেকৈয়ে হিৰেণ আৰু ৰীমাৰ মাজত বন্ধুত্ব চলি থাকিল। এদিন তাই হিৰেণৰ হাতত ৰুবুললৈ এখন চিঠি পঠিয়াই দিলে কিন্তু চিঠিৰ প্ৰকৃত গৰাকীজনে চিঠিখন পঢ়িব নাপালে কাৰণ এই চিঠিখন পঢ়াৰ পাছত হয়তো ৰুবুলৰ মনটো সলনি হৈ যাব পাৰে আৰু ফলস্বৰূপে যদি ৰুবুলৰ বিজাল্ট বেয়া হয় তেন্তে..... চিঠিখন সি ৰাখি থলে।

শীতকালৰ আগমনৰ পিছতে হয়তো ইং বাজী নৱবৰ্ষৰ আগমন হয়। নৱবৰ্ষৰ আগমনৰ লগে লগে ৰীমা ৰুবুলৰ বাবে দুখন শুভেচ্ছাপত্ৰ পঠিয়াই দিলে হিৰেণৰ হাতত। অৱশ্যে সেইবাৰ ৰুবুলে কাৰ্ড দুখন পালে আৰু ৰীমাৰ বাবে ৰুবুলে এখন সুন্দৰকৈ ইংৰাজীতে চিঠি লিখি দি পঠালে। চিঠিত সি তাইক ভাল পাবলৈ চেষ্টা কৰিব বুলি লিখিছে। চিঠি পাই ৰীমা আনন্দতে মতলীয়া হৈ পৰিছিল।

এনেকৈ সিহঁতে H.S.L.C. পৰীক্ষা দিলে। পৰীক্ষাত সিহঁতে প্ৰায়ে ইজনে সিজনক লগ পাই যদিও মুখেৰে মাতবোল হোৱা নাছিল। সিহঁতে কথা পাতিছিল মাথোন চাৰি চকুৰ ভাষাৰে। পৰীক্ষাৰ শেষৰ দিনা ৰীমা ৰুবুলক লগ ধৰি তাইৰ মনৰ কথা কোৱাত সি এইদৰে কলে - 'মই তোমাক এতিয়া বান্ধৱী বুলিহে ভাবিছোঁ। H.S. পাছ কৰিহে মই তোমাক .....। বৰ্তমান আমাৰ সম্পৰ্কটো বন্ধুত্বৰ দৰে থাকক।' সেইটোৱেই best হ'ব। ৰীমা তেওঁকথাতে মতি হ'ল। তাইৰ হয়তো দৃঢ় বিশ্বাস আছিল তাৰ ওপৰত। এনেকৈ থাকোঁতে এদিন সিহঁতৰ বিজাল্ট ওলাল ৰুবুলে চাৰিটা বিয়ত লেটাৰ নম্বৰ পাই ঠাৰ পালে আৰু তাই প্ৰথম বিভাগতহে উত্তীৰ্ণ হ'ল। ৰুবুলে যোৰহাট ইঞ্জিনিয়াৰি কলেজত নাম ভৰ্তি কৰিলে।

ৰীমাই এদিন ৰাতিপুৱাৰে পৰা বাৰে বাৰে ভৱি আছিল যে তাইলৈ কাৰোবাৰ পৰা নিশ্চয় চিঠি আহিব কিন্তু কাৰ পৰা আহিব? ৰুমীৰ পৰানে নে কৃষ্ণৰ পৰা? ৰাতিপুৱা গা-পা ধুই উঠি আগফালৰ বাৰাণ্ডাত মাহীয়েক কেঁচুৱাটোৰ সৈতে থিয় হৈ থাকোঁতে দুৱৈৰ পৰা পিয়নজন অহা দেখিয়েই তাই দৌৰি গৈ পিয়নজনৰ পৰা চিঠিখন লৈ আহিল। চিঠিখনৰ ওপৰত লিখা আছিল ৰুবুলৰ পৰা ৰীমালৈ। নাই ৰুমীৰ পৰাও নাছিল, কৃষ্ণৰ পৰাও নাছিল। খামটো খুলি তাই দেখিলে যে ভিতৰত এটা ৰঙা মৰহি যোৱা গোলাপৰ ক'লি আৰু এখন সুন্দৰ হাতৰ আখৰৰ চিঠি হঠাৎ তাইৰ মনত পৰিল স্কুলীয়া দিন বোৰলৈ। বহুতৰ পৰাই তাই বন্ধুত্বৰ প্ৰস্তাৱ পাইছিল। কিন্তু এজনৰ পৰাই তাই বেলেগ ধৰণে প্ৰস্তাৱ পাইছিল সেইজন আছিল ৰুবুল।

সেইদিনাখন দুপৰীয়া বৰদেউতাকৰ ছোৱালী ৰূপা সিহঁতৰ ঘৰলৈ অহাৰ কাৰণে তাইৰ আৰু ৰুবুল চিঠিখন পঢ়া নহ'ল। তাই ভাৱিলে পিছত পঢ়িম। আবেলি ৰূপাৰ লগত বজাৰলৈ যাবলগীয়া হোৱাত তাইৰ বগা চুৰিটা মোৰ পিন্ধি ওলাল। তাই বজাৰৰ পৰা আহি চিঠিখন পঢ়ি চালে। নাই এইবাৰ বন্ধুত্বৰ সলনি প্ৰেমৰ প্ৰস্তাৱহে। তাই ভাৱিলে উত্তৰটো পজিটিভ দি দিও। তাইৰ মেন আজিকালি ৰুবুলক খুউব ভাল লগা হৈছে। প্ৰায়ে তাৰ ধুনীয়া মুখখনে ৰীমাক আমনি কৰে।

ৰাতিপুৱা শুই উঠি তাই চিঠিখনৰ কথাৰে চিন্তা কৰি আছিল। হাতত কাগজ কলমলৈ ৰুবুললৈ চিঠি লিখি ওলাল। চিঠিখন লিখা হোৱাৰ পিছত বাগিছাৰ পৰা গোলাপ এটা আনিবলৈ গৈ তাই দেখা পালে Paper দিয়া মানুহজনে বাৰাণ্ডাত Paper দুখন থৈ গৈছে। তাই গোলাপটো হাতত লৈ Paper দুখন লৈ ৰুমৰ ভিতৰলৈ আহি পাপাৰ এখনত চকু সিঙুতেই; এইয়া কি? কি লিখিছে পেপাৰত? পেপাৰত ভুল লিখিছে কিজানি? নাই হবই নোৱাৰিব বুলি তাই হতভয় হ'ল। পেপাৰখনত লিখা আছিল - 'শিক্ষিত যুবক ৰুবুল বৰাক আততায়ীয়ে গুলিয়াই হত্যা কৰিলে মানে মোৰ ৰুবুলক সিহঁতে মাৰিলে। আমাৰ প্ৰেমক ভগৱানে নিঠৰুৱা কৰিহে এৰিলে। এয়াই জানো মোৰ প্ৰেম

তাই পাগলীৰ দৰে কথাবোৰ বলকিব ধৰিলে। অৱশেষত ৰুবুলে পঠোৱা গোলাপৰ ক'লিটো হাতত লৈ তাই কেঁচুৱাৰ দৰে কান্দি পেলালে। কিন্তু পিছতহে জানিব পাৰিলে যে আততায়ীৰ গুলীত নিহত হোৱা যুবকজন আচলতে তাইৰ ৰুবুল নহয়। অন্য এজন ৰুবুলহে।

এনেকৈয়ে বহুদিন বন্ধুত্বৰ গ'ল। এদিন ৰীমাই M.A. পৰীক্ষাত ইংৰাজী বিষয়ত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ভিতৰতে প্ৰথম হৈ পাচ কৰিলে। গতিকে তাইৰ মনত অসীম আনন্দ। বিজাল্টৰ বাতৰি সকলোৱে News Paper ত পালে। তাই ঘৰলৈ আহোঁতে হঠাৎ সিদিনা ৰুবুল আৰু কৃষ্ণক লগ পালে। তাই চকুৰে ভুল দেখা নাইতো? ৰুবুল সঁচাকৈয়ে জীৱিত আছেনে? কৃষ্ণ বিয়া হৈছে নেকি ৰুবুলৰ লগত? নাই হবই নোৱাৰে। সি মোক প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল..... ইত্যাদি অনেক প্ৰশ্নই তাইৰ মনটোক ব্যতিব্যস্ত কৰিবলৈ ধৰিলে। 'ৰীমা, তুমি ইয়াত! এখেতক চিনি পাইছানে? মোৰ পত্নী কৃষ্ণ। আমাৰ যোৱা বাৰ মাৰ্চত বিয়া হৈ গ'ল। তোমাক বিয়ালৈ মাতিম বুলি ভাবিছিলো কিন্তু তুমি বেয়া পোৱা বুলি নামাতিলো।' ৰুবুলৰ মুখৰ পৰা এইদৰে শুনি ৰীমাৰ অচেতন অৱস্থা হৈ পৰিছিল। মুখেৰে একো নামতি সিহঁতৰ ওচৰৰ পৰা আঁতৰি আহিল। 'সি মোক প্ৰতৰণা কৰিলে।' ৰীমাই নিজকে কৈ কৈ পাগলীৰ দৰে হৈ পৰিল। কিন্তু সেই মুহূৰ্ততে ৰুবুলে তাইক পিছফালৰ পৰা মাতি কলে - 'ঐ আইজনী আহচোন আহ, এইবোৰ মই মিছাতে কৈছো।' ৰীমাৰ দৃঢ় বিশ্বাস আছিল যে এদিন তাইৰ বাবে ৰুবুল আহিবই। তাৰ পাছতো তাই ৰুবুলৰ বাবে বহুদিন অপেক্ষা কৰিয়েই থাকিল।

ৰীমাই বিজাল্টৰ পাছত এখন কলেজত Lecturer হিচাপে চাকৰিত সোমাল। ঘৰৰ মানুহে তাইৰ বিয়াৰ কথা চিন্তা কৰিছিল। তাই কিন্তু একেবাৰে বিয়া নহওঁ বুলি কোৱাত ঘৰৰ মানুহ আচৰিত হৈছিল। ৰীমাই আশা কৰিছিল তাই কপালৰ দীঘলকৈ লবলগীয়া ৰঙা ফোঁটাটো কেৱল ৰুবুলৰ বাবে লব পাৰিব। তাই একমাত্ৰ ৰুবুলৰহে।

সময় বাগৰিল; ৰুবুল কিন্তু ৰীমাৰ জীৱনলৈ নাছিল। তাই তথাপি অসীম আগ্ৰহৰে ৰুবুললৈ বাট চাই থাকিল। ৰুবুলে তাইক প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল; সি এদিন আহিবই। কিন্তু সি আৰু নাছিল। ৰীমা আৰু ৰুবুলৰ মিলন হ'বলৈ আৰু বা কিমান দিন বাকী! ♦

"আজি প্ৰত্যেক অসমীয়াই সংকল্প কৰা উচিত অসমক মৰিবলৈ নিদিওঁ অসমীয়ক জীৱন যাবলৈ নিদিওঁ - অসমীয়া সংস্কৃতি লুপ্ত হ'বলৈ নিদিওঁ। অসমৰ বুকুত বেচিম্ৰৰ মাজত এঁকাৰ দোলোৰে গাঁঠি দুনাই শক্তিশালী অসমীয়া জাতি গঢ়া শক্তিমান ন- অসম গঢ়ি সমন্বিত শক্তিশে সন্দৰভম ন- অসমীয়া সংস্কৃতি কৰো।"

- বিষ্ণু প্ৰসাদ বাতা

সন্ধান

ভাৰ্গৱ হাজৰিক
নৃত্যক ২য় বৰ

বহুত চেষ্টা কৰিও জীৱনে মনত পেলাব পৰা নাই তাৰ মাক দেউতাকক, নিজৰ ঘৰখনক। সি সদায় চেষ্টা কৰিও একো সুফল নাপায়। কোনো মতেও তাৰ মনত নপৰে সিনো আচলতে কোন আছিল। সি তাৰ মালিকক সুধিলেও পায় কেবল দাৰি-ধমকিহে। কেতিয়াবা মাক-দেউতাকৰ কথা ভাবি তাৰ মন ব্যাকুল হৈ পৰে। মাক-দেউতাকক বিচাৰি উলিয়াবলৈ তাৰ হাতত ঠিকনাও নাই আৰু সময়ো নাই। দিনৰ দিনটো ভিক্ষা বিচাৰি ফুৰি সন্ধিয়াহে ঘূৰি আহে। তাৰ সেই নৰক সদৃশ কোঠালৈ য'ত তাৰ লগত থাকে বহু কেইজন সহকৰ্মী। সিহঁত সকলোৰে কাম একে, দিনটো ভিক্ষা মাগি যি পায় সকলোবোৰ সন্ধিয়া মালিকৰ হাতত জমা দিয়া। তাৰ বিনিময়ত পায় পুৰা আৰু গধূলি দুসাজ ভাত। সিহঁতে সেই কাম বাদ দি আঁঠুৰি আহিবও নোৱাৰে। তেনে কৰিলে সিহঁতৰ জীৱন বস্তিয়েই নুমাই যাব। তাৰ প্ৰমাণ সিহঁতে আগতে বহুবাৰ পাইছে।

জীৱনৰ সোঁতৰটি বসন্ত গৰকা জীৱনে যেতিয়া সমবয়সীয়া ল'ৰাবোৰে খেলি থকা দেখে তেতিয়া তাৰে খেলিবলৈ মন যায়। কিন্তু সি সেই কথা ভাবিবহে পাৰে। মালিকৰ নিষ্ঠুৰ হাতোৰাই ইতিমধ্যে তাক পঙ্গু কৰি পেলাইছে। এদিনাখন জীৱনে ভিক্ষা বিচাৰি এখন দূৰণিবটীয়া গাওঁৰ মানুহৰ এঘৰত সোমালগৈ। গৃহস্থই তাক চাউল এমুঠি দি সুধিলে—

- ঃ “তোমাৰ নাম কি?”
- ঃ “জীৱন, জীৱনে কলে।”
- ঃ “ঘৰ ক'ত?”
- ঃ “নাজানো।”
- ঃ “ক'ত থকা?”
- ঃ “মালিকৰ ঘৰত।”
- ঃ “মালিক কোন?”
- ঃ “নামটো নাজানো।”
- ঃ “তোমাৰ ভৰিখন কেনেকৈ.....?”
- ঃ “মালিকে কাটি পেলাইছে।”
- ঃ “কিয়?” (আচৰিত হৈ)
- ঃ “নাজানো।”
- ঃ “বাক তোমাৰ মালিকৰ ঘৰ ক'ত?”
- ঃ “মালিক সদায় একে ঠাইতে নাথাকে। আচল ঘৰ ক'ত নাজানো।”

জীৱনৰ কথা শুনি গৃহস্থ সদানন্দ শইকীয়াই এক বুজাব নোৱাৰা দুখ অনুভব কৰিলে। তেওঁৰ মনত পৰিল বাৰ বছৰ আগতে ঘটা সেই ঘটনাটোলৈ।

সিদিনা আছিল কাতি মাহৰ বুধবাৰ। অষ্টমী তিথি। চাৰিওফালে দুৰ্গা পূজাৰ বতাহ বলিছে। সদানন্দ শইকীয়াৰ পাঁচ বছৰীয়া সন্তান মুম্বাইও দেউতাকক খাটনি ধৰিছে পূজা দেখুৱাবলৈ। সন্ধিয়া পৰত শইকীয়াই পত্নী মিতালীৰ লগতে মুম্বাক লৈ গৈছিল পূজা দেখুৱাবলৈ। পূজা থলিত বাট নোপোৱা ভীৰ। ভীৰৰ মাজেৰে আগুৱাই গৈ তেওঁলোকে দুৰ্গা দেৱীক প্ৰণাম জনাই আশীৰ্বাদ ললে। তাৰ পিছত তেওঁলোক আগুৱাই গ'ল এখন মিঠাই দোকানৰ ফালে পূজাৰ মিঠাই কিনিবলৈ। মিঠাই কিনাৰ পিছত পূজা থলিৰ পৰা ওলাই আহিব খোজোতেই শইকীয়াই লগ পালে বহু দিনৰ পুৰণি বন্ধু বমাকান্ত কাকতক। শইকীয়াই পত্নী মিতালী আৰু পুত্ৰ মুম্বাৰ লগত কাকতক চিনাকী কৰাই দি ইটো-সিটো কথা পতাত লাগিল। কথা প্ৰসঙ্গত বহু কথাই ওলাল। কাকতি এতিয়া অঞ্চলটোৰ এজন অতি ধনী আৰু প্ৰভাৱশালী ব্যক্তি। ডাঙৰ ব্যৱসায় আছে তেওঁৰ। চহৰৰ মাজ মজিয়াত দুখন বিলাসী হোটেল আছে। তাৰোপৰি আছে অন্যান্য বহুতো বমৰমীয়া ব্যৱসায়। কাকতিয়ে নিজৰ ব্যৱসায় আৰু ধনী হোৱা কৌশল সদানন্দ শইকীয়াৰ স্মৃতিত বৰ গৌৰৱৰে কলে— “বুজিছে শইকীয়া, প্ৰথমতে কামবোৰ কৰোতে অলপ অসুবিধা হৈছিল। বহুতে সন্দেহো কৰিছিল। কিন্তু পিছত সকলো ঠিক হৈ গ'ল। কেবল দুজন মান ‘বৰমুৰীয়া’ ক হাত কৰি ললেই হ'ল। বেছি নালাগে মাত্ৰ বিশ পচিশ পাৰ্চেণ্ট হলে হৈ যায়।” কাকতিৰ কথা শুনি শইকীয়াই বহু ভাবিলে যদিও একো নকলে। ইতিমধ্যে বহুদিন হোৱাত কাকতিৰ পৰা বিদায় লৈ পত্নী আৰু মুম্বাক লৈ ঘৰলৈ বুলি খোজ দিছিলহে মাত্ৰ। হঠাৎ এক বোমবিষ্ফোৰণে চৌদিশ কপাই তুলিলে। চাৰিওফালে ছলছল লাগিল। মানুহবোৰে ভয়তে যেনি-তেনি পলাবলৈ ধৰিলে। ইতিমধ্যে মানুহবোৰৰ দৌৰা-দৌৰি চিঞৰত ভয় খাই মুম্বাই কান্দিবলৈ ধৰাত শইকীয়াই তাক কোলাত তুলি ল'ব খুজিলে। কিন্তু তাৰ আগেয়ে মুখত ক'লা কাপোৰ বন্ধা ডেকা ল'ৰা এজনে মুম্বাক লৈ মানুহৰ মাজে মাজে দৌৰিবলৈ ধৰিলে। শইকীয়াইও পিছে পিছে গৈছিল যদিও ভীৰৰ মাজেৰে তেওঁ বেছি আগবাঢ়িব নোৱাৰিলে। মানুহ এজনৰ খুন্দাত কোনোমতেহে তেওঁ বাগৰি নপৰাকৈ ব'ল। বিফল হৈ শইকীয়াই ঘূৰি আহিল পত্নীৰ ওচৰলৈ। কিন্তু এয়া কি? মিতালী ক'ত? এইখিনিতে নাছিল জানো? ইফালে সিফালে চালে যদিও শইকীয়াই পত্নীক বিচাৰি নাপালে। তেনেহলে মিতালীকো কোনোবাই .....? হঠাৎ তেওঁৰ মূৰটো আচন্দাই কৰিবলৈ ধৰিলে আৰু লগে লগে মাটিত বাগৰি পৰিল। তাৰ পিছত তেওঁ নিজকে আবিষ্কাৰ কৰিলে হস্পিতালৰ বিছনাত। কাষত কেইজন মান শুভাকাংখী আৰু বন্ধু-বান্ধৱ। শইকীয়াই বলিয়াৰ দৰে সকলোকে মুম্বা আৰু মিতালীৰ খবৰ সুধিলে। কিন্তু কোনোও একো ক'ব নোৱাৰিলে। পিছত বহুতো বিচাৰ-খোচাৰ কৰিও যেতিয়া মিতালী আৰু মুম্বাৰ কোনো খবৰ নাপালে তেতিয়া সকলো আশা বাদ দিলে।

ঃ দাদা আহোঁ— জীৱনে মাত্ৰ লগালে। জীৱনৰ মাততহে সদানন্দ শইকীয়াই সন্ধিৎ ঘৰাই পালে।

ঃ যোৱা— শইকীয়াই ক'লে। তেওঁ ভাবিলে মুম্বা আৰু মিতালী বাৰু ক'ত আছে? নে সিহঁতেও জীৱনৰ দৰে ক'ৰবাত .....? নাই, শইকীয়াই আৰু ভাবিব নোৱাৰিলে। তেওঁ আকৌ এবাৰ জীৱনৰ ফালে চালে। সি ইতিমধ্যে বহুদূৰ পালেগৈ। ♦

মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আৰু কৰ্মচাৰী বৃন্দ : ২০০০-২০০১ বৰ্ষ

বহি বাওঁফালৰ পৰা : অধ্যাপক চক্ৰপাণি বড়া এম. এ, এম. ফিল, অধ্যাপক জয়ন্ত কুমাৰ হাজৰিকা এম. এ (ডাবোল), আধ্যাপিকা মোহিনী গোস্বামী এম. এ, বি. টি, এম. ফিল, এল. এল. বি, অধ্যাপক ইমবান হুছেইন এম. এ, অধ্যাপক দ্বিজেন্দ্ৰ তালুকদাৰ এম. এ, এম. ফিল, অধ্যক্ষ ৰেণ চন্দ্ৰ নাথ এম. এ, উপাধ্যক্ষ বিদ্যাবাম নাথ এম. এ, অধ্যাপক বনক চন্দ্ৰ ডেকা এম. এ, অধ্যাপক তীৰ্থ নাথ শৰ্মা এম. এচ. চি, অধ্যাপক দেবব্ৰত বৰদলৈ এম. এ ।

থিয়হে বাওঁফালৰ পৰা ১ম শাৰী : অধ্যাপক মুকুল কুমাৰ চহৰীয়া এম. এ, বি. এড্, এম. ফিল, গজেন্দ্ৰ নাথ চহৰীয়া বি. এ(নিঃ বঃ সং), অধ্যাপক শৈলেন্দ্ৰ চহৰীয়া এম. এ, বি. এড্, অধ্যাপক অনন্ত বৰুৱা এম. এ, অধ্যাপক ড° বাম চন্দ্ৰ ডেকা এম. এ, অধ্যাপিকা দ্বীপাধিতা চহৰীয়া এম. এ, অধ্যাপিকা মনিকা ডেকা এম. এ, বি. এড্, অধ্যাপিকা গুলতাজ বেগম এম. এ, অধ্যাপিকা প্ৰভা দেৱী এম. এ, এম. ফিল, অধ্যাপিকা ড° তন্দ্ৰালী চৌধুৰী এম. এ, বি. টি, এম. ফিল, অধ্যাপিকা মালিনী নায়াৰ এম. এ, বি. এড্, ড° দিবাকৰ দাস এম. এ (ডাবোল), অধ্যাপক প্ৰসন্ন কুমাৰ নাথ এম. এ, এম. ফিল, অধ্যাপক ইমবান হুছেইন এম. এ (জেষ্ঠা), অধ্যাপক মাহেন্দ্ৰ কটকী এম. এ (ডাবোল), এম. ফিল, বি. টি, অধ্যাপক দুলেন নাথ এম. এ, অধ্যাপক আব্দুছ ছাদাম এম. এচ. চি, মুনীন কুমাৰ চহৰীয়া বি. এচ. চি(নিঃ বঃ সং), গৌতম কুমাৰ বৰুৱা বি. এ(নিঃ বঃ সং), টকেশ্বৰ ডেকা বি. এ(নিঃ বঃ সং)।

থিয়হে বাওঁফালৰ পৰা ২য় শাৰী : নবীন বড়া(চকীদাৰ), মাহেন্দ্ৰ শৰ্মা (পিয়ন), অধ্যাপক মদন মোহন নাথ এম. এ, বি. এড্, এম. ফিল, এল. এল. বি, মণীন্দ্ৰ বড়া(চকীদাৰ), কম্বাম শইকীয়া(চকীদাৰ), ৰেবকান্ত ডেকা(পুথিভঁড়াল সহায়ক), অধ্যাপক তিলক ডেকা এম. এ, অধ্যাপক তৰুণ শৰ্মা এম. এ, মুছা জামান বি. এ(নিঃ বঃ সং), গোলাপ চন্দ্ৰ নাথ বি. এ(উঃ বঃ সং)।

ঃ তত্ত্বাবধায়কসহ মহাবিদ্যালয় ছাত্র একতা সভা ২০০০-২০০১ বর্ষঃ

বহিঃবাৰ্ণফালৰ পৰা ঃ অধ্যাপক মুকুল কুমাৰ চহৰীয়া (তত্ত্বাবধায়ক, আলোচনী বিভাগ) অধ্যাপক শৈলেন্দ্ৰ চহৰীয়া (তত্ত্বাবধায়ক, সাংস্কৃতিক বিভাগ), অধ্যাপক প্ৰসন্ন কুমাৰ নাথ (কাৰ্যকৰী সভাপতি, ছাত্র একতা সভা), অধ্যাপক জয়ন্ত হাজৰিকা (তত্ত্বাবধায়ক, তৰ্ক বিভাগ), মদনীয়া শ্ৰীবেৰণ চন্দ্ৰ নাথ (অধ্যক্ষ তথা সভাপতি, ছাত্র একতা সভা), অধ্যাপিকা মালিনী নায়াৰ আৰু অধ্যাপক মহেন্দ্ৰ কটকী (তত্ত্বাবধায়ক, খেল বিভাগ), অধ্যাপক অনন্ত বৰুৱা (তত্ত্বাবধায়ক, সমাজ সেৱা বিভাগ)।

দ্বিতীয় বাৰ্ণফালৰ পৰা ঃ বিনোদ চহৰীয়া (সাধাৰণ সম্পাদক), মৃদুল শৰ্মা (সম্পাদক, আলোচনী বিভাগ), বিজু ফুকন বৰুৱা (সহ সাধাৰণ সম্পাদক), ৰূপম হাজৰিকা (সম্পাদক, তৰ্ক বিভাগ), মুনমুন শইকীয়া (সম্পাদক, সমাজ সেৱা বিভাগ), মহেন্দ্ৰ ডেকা (সহ সম্পাদক, খেল বিভাগ), ফনীন্দ্ৰ ভাড়ালাী (উপ-সভাপতি), লক্ষাধৰ ডেকা (সম্পাদক, খেল বিভাগ)।

ঃ ২০০০-২০০১ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয় আলোচনী সম্পাদনা সমিতি ঃ

বহিঃবাৰ্ণফালৰ পৰা ঃ অধ্যাপক দুৰ্জেন্দ্ৰ নাথ (সদস্য), অধ্যাপক মহেন্দ্ৰ কটকী (সদস্য), অধ্যক্ষ বেৰণ চন্দ্ৰ নাথ (সভাপতি), অধ্যাপক মুকুল কুমাৰ চহৰীয়া (তত্ত্বাবধায়ক)

দ্বিতীয় বাৰ্ণফালৰ পৰা ঃ শৈলেন্দ্ৰ নাথ (সদস্য), শৰৎ চন্দ্ৰ শৰ্মা (সদস্য), বিতপী কলিতা (সদস্য), মৃদুল শৰ্মা (সম্পাদক), ৰাজ বৰুৱা (সদস্য)

মহাবিদ্যালয়ৰ গ্ৰন্থাগাৰত কৰ্মৰত গ্ৰন্থগাৰিকা শ্ৰীজয়মতী বৰুৱা আৰু সহায়ক শ্ৰীবেৰকান্ত ডেকা

ঃ মহাবিদ্যালয়ৰ কম্পিউটাৰ প্ৰশিক্ষণ কেন্দ্ৰ ঃ

ঃ শ্ৰেষ্ঠ নাট্য দল ঃ

মিহ্নাই বাওঁফালৰ পৰা ঃ মহেন্দ্ৰ ডেকা, অচ্যুৎ কুমাৰ ডেকা, দ্বিজেন কুমাৰ ডেকা (শ্ৰেষ্ঠ পৰিচালক), বিনোদ কুমাৰ ডেকা।
বহি বাওঁফালৰ পৰা ঃ ডিঙকুমণি হাজৰিকা, বাসৱ চন্দ্ৰ ডেকা।

দিপ্তী বৰুৱা
শ্ৰেষ্ঠা গায়িকা

ডুপেন নাথ
শ্ৰেষ্ঠ খেলুৱৈ

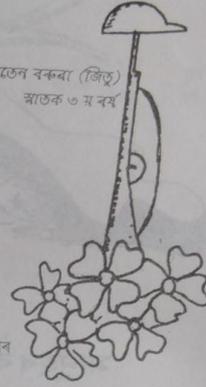
ববিতা ডুৱৰ্গা
শ্ৰেষ্ঠ খেলুৱৈ

স্বাগতম

জিতেন বৰুৱা (জিটু)
স্নাতক ৩ ম বৰ্ষ

হে কাৰ্গিলৰ বিজয়ী সেনানী
বাধ্যভূমিৰ শ্বহীদ তুমি
তুৰাৰ মাজে মাজে
মৰণৰ চৈৰে চৈৰে

তোমালোক হ'ল অমৰ,
ৰাখিলা নাম যুগমীয়া এই দেশৰ
উদ্ধৱ, জিহু
তোমালোকৰ কেঁচা তেজেৰে জ্বলালা শলিতা
ভাৰত চাঁকিব।
যৌৱনৰ আগলি বেলাত
নিজকে যাঁচিলা দেশৰ সেৱাত
ধনা, ধনা পিতৃৰ শ্বহীদ পুত্ৰ
কিনো দিম আমি
যাঁচিলো স্বাগতম
লবা শ্ৰদ্ধাঞ্জলী।
সুশেৰে থাকিবা সবগত
আকৌ নামি আহিবা মৰতলৈ
যুগে যুগে দিবা কেঁচা তেজ
আমিয়ে আঁদৰিম
উজ্জলি থাকিবা আমাৰ মানস পটত
অবিৰাম চিৰদিন।

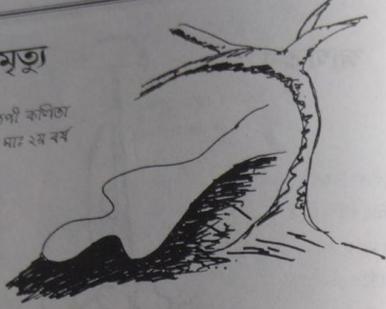
বীৰ জোৱান

পৰেশ টুণ্ডা
স্নাতক ১ ম বৰ্ষ

যোৰ শত্ৰু দুঃশাসনৰ বুকুফালি
ভাৰত মাতৃৰ মেলি থোৱা
চুলিটাবিত
তেজ দিব লাগে;
আজি সেই বুকোদৰ
সৃষ্টি হ'ব হ'ল।
আজি কেউফালে
হিবোচিমা নাগাচাকিৰ
ধৰংস যজ্ঞ।
জাগা, জাগা হে বীৰ জোৱান
জাগাহে বীৰ জননী ভাৰত মাতৃৰ সন্তান,
তহঁতৰ হিয়াৰ সুপ্ত আধ্বয়গিৰি
আজি জগাই দে;
তহঁতৰ বাহুৰ অসীম বল
দেখুৱাই দে
দেখুৱাই দে
আজি যে তহঁত নহয় হীন
কোনো দিশতে।

মোক এতিয়া লাগে মৃত্যু

বিতুৰ্ণী কবিতা
ঊঃ মাঃ ২য় বৰ্ষ

আজি কিছু দিনৰ পৰা
এটা নিৰ্দিষ্ট সংবাদৰ সজ্জনত
প্ৰতিদিনে পুৰাই
বৰ আগহেৰে লুটিয়াও
কাকতৰ প্ৰতিটো পৃষ্ঠা
পিচে মোৰেই দুৰ্ভাগ্য,
মই বিচৰা সংবাদটো
কোনোখন কাকততে নাপাওঁ।
তাৰ পিছতে আৰম্ভ হয় হতাশা
কেতিয়াবা ভ্ৰাণচৰ্চ চিৰিঞ্জ,
কেতিয়াবা
বেলৰ আলিত
তেনেদৰেই পাৰ হয় এটা দিন
আৰম্ভ হয় হতাশাৰ আৰু
এদিন।
কাৰণ সপোন বিভোৰ
মোৰ শাস্তিকামী ভাৱনাই
এতিয়া ঐকান্তিকতাৰে
বিচাৰে।
মোৰ মৃত্যু সংবাদ
ভাৱনাৰ শাস্তিৰ স্বার্থতে
ময়ো বিচাৰো এতিয়া মোৰ
মৃত্যু সংবাদ।।

মানুহৰ কবিতা

কৰুণা শৰ্মা
স্নাতক ১য় বৰ্ষ

মোৰ কলমটোৱে উলাহেৰে
মোৰ হাতত
হাঁহি - হাঁহি দি যাব প্ৰতিশ্ৰুতিৰ ভাষা।
হেজাৰ সপোন বঙীন কৰাৰ
অসীম স্পৃহা,
চেনেহৰ কঠিয়াতলীত
সপোনৰ বীজ সিঁচি
উদ্বিগ্ন মই !
কতবাৰ সাজো
হেঁপাহৰ ঘৰ
উঠিব খোজা সময়ৰ সতে
মানুহৰ বাবে, মানুহৰ বাবে।

বৈ আছে মই

মুনিদ্ৰ শৰ্মা
স্নাতক ২য় বৰ্ষ

কাৰ নো বাতৰি পাই
বৈ আছে মই বাট চাই
মধুৰ লগণত কাৰ লগতনো
মনৰ আশা পূৰাব
মোৰ কাষত বহি জানো কোনোবাই
প্ৰদীপ মিশ্ৰিত আশাৰে
অন্তিম জীৱনৰ চাঁকি গছিত
অশ্ৰু - অঞ্জলি ঢালিব !

সেয়ে, অনামিকা
আজি মই তোমাৰ পৰা বিচাৰিছো
এটি মধুৰ দিনৰ বাস্তৱ কথা।
কোৱা —
কাৰণো বাতৰি পাই
বৈ আছে মই বাট চাই ?
বিচৰা নাই (মই) তোমাৰ
সপোনৰ বঙীন স্মৃতি
বিচাৰিছো মাথো বাস্তৱ জীৱনৰ
দুওঁঠ কপোৱা সুখেৰে ভবা হাঁহি।
আৰু
মোৰ কাষত বহি
অশ্ৰু - অঞ্জলি দিব পৰা
কোমল অন্তৰ খনি।

তুমি

মিৰা বেগম
স্নাতক ২য় বৰ্ষ

তোমাৰ হিয়াৰ আভৰণ হয়তো মই
কাহানিবা পাহৰি যাম,
তুমি হয়তো তাক চাই নীৰৱ হৈ বৰা
আন্ধাৰ আঁঠুৰেই তুমি পোহৰ বিলাবা।
আকাশৰ ধূসৰ মেঘ তুমি শ্যামল কৰিবা,
সেউজী ধৰাত তুমি শাস্তি ছটিয়াবা।
সাগৰৰ পাৰত হেঙুলী সূৰ্য
তোমাৰ বাবে আছে বৈ তাত
জগত পোহৰ কৰা তুমি তাত
যুগমীয়া হৈ।
তোমাৰ চিনাকী সুৰ হয়তো কেতিয়াবা
মই পাহৰি যাম,
তথাপি তুমি জগতত শাস্তিৰ সুৰ বিলাবা।।

স্মৃতি

ইমবান্ধ হুছেইন
প্ৰবক্তা, বাৰ্জনাট্য বিভাগ

শান্তি

শৈশৱেন্দ্ৰ শৰ্মা
স্নাতক ২য় বৰ্ষ

শীতৰ
জেনাক স্নাত মায়াবী নিশাৰ দৰে
তুমি বিয়পি থাকি
মোৰ
নিদ্ৰাবিহীন দুচকুত
কুঁৱলীবোৰ
সেয়ে ধূপ খাই নিয়ব হয়।

এয়া গণতন্ত্ৰ
নে শোষণ তন্ত্ৰ।
য'ত নিপীড়িতৰ বুকুত
অবাধে চলে
দানৱৰ তীক্ষ্ণ অস্ত্ৰ।
কাৰাৰুদ্ধ।
সমাধিৰ খিড়ীকিত
কান্দে লাচিতৰ বন্দী আত্মাই
বিচাৰে চিৰ শান্তি
লাগে মানৱ মুক্তি
আনিম অৰ্জ্জুনৰ ৰথ
সাৰথি কৃষ্ণ,
গণতন্ত্ৰ উজাৰি
জিলিকিব তীক্ষ্ণ অস্ত্ৰ
মুক্তিৰ বাবে দ্বিতীয় কুৰুক্ষেত্ৰ
লাগে আমাক শান্তি
লাগে মানৱ মুক্তি।

অনুভৱ

বজ্জু কুমাৰ বৰুৱা
স্নাতক ২য় বৰ্ষ

সময়ে কথা কয়
সপোন হৈ স্মৃতিবোৰ ভাঁহে।
যৌৱনৰ উত্তাল তৰঙ্গত
দিশহাৰা, তুমি
আৰু
মই
এটি কবিতা
শব্দবিহীন.....

স্তিমিত আলোক

জ্যোতিষ কুমাৰ নাথ
স্নাতক ২য় বৰ্ষ

তেজে গৰকা পূৰ্ণতিৰ সেউজ বগী
স্বপ্নত শীতৰ সন্ধিয়াই উচৰ্গা কৰা
পূৰ্ণিমাৰ নিশাই
এতিয়া কঢ়িয়াই নামে—
আকাশৰ বিশালতাই দিয়া
গগণ চুম্বী কল্পনা,
লুইতৰ পাৰৰ ডেকা- গাভৰুৰ প্ৰাণোচ্ছল
হাঁহিৰ খিল-খিলনি
চফল প্ৰেমৰ হেঁচুলীয়া আভা,
আৰু
জীৱন উচৰ্গা কৰা সীমাহীন
প্ৰেৰণা,
কাৰণ
সময় এতিয়া অতিকৈ নিষ্ঠুৰ,
নিস্তন্ধ ভয়াবহতাই উপহাৰ দিয়ে
আঁউসী নিশাৰ ঘন এফাৰ
বিভীষিকার কবাল গ্ৰাসত
বিস্ফোৰিত হয়
আইৰ যুগমীয়া মমতা,

কৃত্ৰিমতাৰ চক্ৰত স্তিমিত হয়
মানৱতাৰ আলোক,
শত বাগ্মীকীৰ সহস্ৰ আশা
মিদৰে মাটিৰ শীতলতাই
জীপাল কৰে,
সৰা শেৰালিৰ কেঁচা বেদনা
ভাগৰুৱা গোজে মহতীয়াই তেজৰ চেৰুঁৰা।

তুমি

ধৰিত্ৰী দেৱী
উঃ নং: ১ম বৰ্ষ

আহিছিলো তুমি মোৰ কাষলৈ
এদিন
সপোনৰ ধুমুহা হৈ
গুছি গলা আজি কিয় তুমি
বচিছিলোঁ তোমাক লৈ মই
বহুতো মধুৰ সপোন
কিয় জানো তুমি হলা
আজি ইমান নিষ্ঠুৰ
আহিবা জানো তুমি
আকৌ
মোৰ হৃদয়লৈ
পাৰিবা জানো
হেৰোৱা সপোন তুমি
ঘূৰাই আনিবলৈ।

পখী

চুব চুব শইকীয়া
উঃ পাত ২য় বৰ্ষ

মোৰ হৃদয়ৰ বহু কপাট
কৰিছিল। পখী তুমি মুকলি
হেতুণীয়া বহুতো উল্লাসিত
ফাগুনৰ এদিন আবেলি।

তোমাৰ সঁচা মৰমক
সংগোপনে আকোৱালী লৈছিলো,
মোৰেই সেউজীয়া মন সাগৰত।

কিন্তু, তুমি কি কৰিলা পখী?
মোৰ মন সাগৰৰ পৰা কিয়,
কাঢ়ি নিলা মোৰ প্ৰেমৰ নদী।

বাৰে বাৰে আমনি কৰে
তোমাৰ সতে কটোৱা সেই,
ৰঙা, নীলা, সেউজীয়া স্মৃতিবোৰে।
নোৱাৰো থাকিব তোমাৰ অবিহনে,
আহিবানে আকৌ মোৰ জীৱনলে?

মৰমী পখী আহিলা তুমি
সঁচা প্ৰেমৰ শলিতা ছলাই
হিয়া উজাৰি তোমাকেই দিম,
মৰম বোৰ বিলাই।

অতীত

দ্বিপ্ত শৰ্মা
স্নাতক ১য় বৰ্ষ

পৰিছে মনত মোৰ
সৌ তাহানিৰ কথা
হৃদয়ত বোবা
মৌ সনা আলসুৰা ভাষা
কেচা কলিজাৰ তপ্ত শোণিত
কাৰ কপালত অঁকা
পূৰ্ণিমাৰ পূৰ্ণ জোন
নীল আকাশত থকা
তিৰ্ভিব্ তিৰ্ভিব্
অৰুণ উদয়
উৎফুল্লিত জীৱনৰ
সোণালী সময়।
কত ধুমুহা বজ্ৰপাত
সকলো নেওচি
ব্ৰতী হৈ সাধনাত
দিঠক উজ্বলি।
ফুলিল মালতি ফুল
বকুল কেতেকী
আন্ধাৰ আতৰি গ'ল
হাঁহিলো মিছিকি
আৰু আজি
প্ৰবল ধুমুহাৰ সোঁতে
উৰুৱালে বহু দুৰ্ভণিলে
তথাপি হিয়াতে বাখিছে
সাবটি লৈ যুগ-যুগান্তৰ
এয়া মোৰ পটপুৰ।

সহাঁৰি

কলিকা কোঁৱৰ
স্নাতক ১য় বৰ্ষ

মিষ্ট পুৰতী নিশা
বকুল ফুলৰ দুবাৰদলিত
বহি গাঁঠিছিলো এধাৰি
বকুল ফুলৰ মালা
তোমাকে দিবলৈ বুলি।।

বহু দিন বহু ৰাতি
তোমাৰ বাবে আছে বৈ
সৌ উচ্চ আকাশলৈ চাই
তোমাৰ কথাকে ভাবি
থাকো উজাগৰে ৰাতি।।

আশা ভৰা হৃদয়েৰে
গাঁঠি খোৱা মালাধাৰী
আলফুলে যতনাই থৈছে
বুকুত বান্ধি।।

মানৱ জীৱন

লিবেলিটা জেনা
উঃ পাত ১ ম বৰ্ষ

মানৱ জীৱন কিহৰ কাৰণে
অলপো নাপাও বুজি
ক'ৰ পৰা আহি
কেনি যাব খোজে
লক্ষ্যহীন ভাৱে গুছি
এদিন নহয়, দুদিন নহয়
দৈনিক আহিছে জীৱ
এজন দিশৰে গেলৰ অন্তত
পুনৰ ওভতাই নিব
মিছা ধন - জন আশাৰ সপোন
মিছাই আপোন পৰ
কালৰ গতিত ধৰাৰ বুকুত
ধসে হব অহংকাৰ
হেৰা সমনীয়া জীৱ খন্তেকীয়া
সং পথ বিচাৰি লোৱা
অধৰমক ত্যাগি যশস্যা বঢ়াই
মানবী জীৱন গঢ়া।

চিনাকী চৰাইৰ গীত

মুগল কিশোৰ বড়া
স্নাতক ১ম বৰ্ষ

সৌ সিদিনা স্মৃতিৰ দুবৰি-দলিচাত
ঠিয় হৈ থকা গুৰু সুগন্ধি গছজোপাত
চিনাকী চৰাই জাকক দেখিলো।
মোৰ ভগ্ন পঞ্জৰ বিড়িকীখন তেতিয়া
বন্ধ হোৱা নাছিল।
নিয়ৰৰ টোপালৰ দৰে
ৰ'দত উজ্জল হৈ তিৰবিৰাই থকা;
যেন কিছুমান মুকুতাৰ মণি
চৰাই জাকৰ চকুপানীবোৰ।

বকুল গছৰ পাতত দেখিলো
চৰাই জাকে এটি গীত জুৰিলে
পুৰণি অথচ চিনাকী গীত।
মোৰ হৃদয়ৰ কোঁহে কোঁহে
সেই মিঠা মিঠা গীতে
গুঞ্জন তুলিলে।
ফ্ৰাফ্ৰেৰ বাবে আধহাৰা হ'লে
অপলক নেত্ৰে চৰাই জাকলৈ
চাই থাকিলো
কেৱল চাই থাকিলো।

বিৰহীনি নৈ

বীণা বড়া
স্নাতক ১ম বৰ্ষ

ভাৱনাৰে আছা বৈ
শত বাধা নেওটি;
জিৰ জিৰ তোমাৰ সুৰত
যেন চিৰ বিষাদৰ বাগিনী

হাবি বননিৰ আলিঙ্গনত
তুমি যে হোৱা মতলীয়া,
কান্দি উঠা কিয় তুমি
সিহঁতৰ নিবিড় সান্নিধ্যত

কাকনো বিচাৰি পাবা ক'ত
সকলো যে বিভোৰ আপোন ভাৱত
পাবা জানো তোমাৰ প্ৰেমসীক
এনেদৰে চিৰ প্ৰবাহী হৈ!

সন্তান

দয়া বামে বড়া
প্ৰজ্জেন ছায়ে

অক্ষ, বোবা, কলা আৰু সুন্দৰী
একেখনি অন্তৰ
কিস্ত কিয়?
জীয়াই থকাৰ সুগম পথত
কৰিছে সদায় হাহাকাৰ,
কোনে কি দিব আৰু ক'ত কি পাব
মাথো এটাই সমস্যা।
জীয়াই থকাৰ সংগ্ৰামত
হাহাকাৰ মাথো হাহাকাৰ
এমুঠি অমৰ বাবে
কুকুৰাৰ ডাকতে উঠি
কাৰোবাৰ দুৱাৰ দলি গচকি ফুৰে
অথবা-
লেৰেলা কুকুৰৰ দৰে.....।
এই সকলো একেজন ঈশ্বৰৰ সৃষ্টি
মানুহে মানুহক ভবা
প্ৰকৃত ঈশ্বৰৰ সন্তান বুলি।।

স্মৃতিৰ বিষাক্ত সাপডাল

অৰ্চনা দেৱী
স্নাতক ১ম বৰ্ষ

মোৰ স্মৃতিৰ বিষাক্ত সাপডাল
যৌৱনৰ সোণালী পথেৰে
ধীৰ গতিৰে আগবাঢ়ে।
কেতিয়াবা সোণাক জোপাৰ তলেৰে
কেতিয়াবা লুইতৰ বালি চৰেৰে
আৰু কেতিয়াবা.....
আগবাঢ়ে মোৰ বুকুৰ মাজেৰে
অসহ্য বিষ তুলি।
মোৰ বুকুৰ বাহিৰে ভিতৰে
মিঠা বেদনাৰ কিছু ৰহণ সানি,
তাক পাণ কৰিয়েই
মই জীয়াই থাকো।।

উলাহৰ পাহি

ধীপক কুমাৰ দাখ
স্বাতক ১ম বৰ

নাচাবা তেনেকৈ

বিনীজা নাথ
স্বাতক ১ম বৰ

তুমি উলাহৰ পাহি
ক'ত আছা বাক
নাচি - বাপি।
জানা -
তোমাৰ সতে মোৰ
হৃদয়ত
উলাহ উৎসবৰ অলেখ স্মৃতি।
পিছে, ক'ত তুমি।
শুনা -
তোমাক বিচাৰি
নিতে মই
খাই আছো অৰুজ হবাপুৰি।
মই ভাবো
তুমি
মাথো, মোৰ
আশা - নিৰাশাৰ
এক অলীক সপোনৰ সৰ্বী।

চকুলৈ নাচাবা তুমি
অস্থিৰ হৈ পৰিব পাৰো,
নাচাবা নাচাবা তেনেকৈ মোক
মোৰ বৰ ভয় লাগে।
ৰক্তৰে ধোৱা চকু- মোৰ
ওহৌ নাচাবা তেনেকৈ,
যদিও দুচকুৰ আকুল আহবানত
আকুল হৈ পৰিব পৰা তুমি
চকুলৈ নাচাবা মোক
চকুত যাৰ শতাব্দীৰ অভিযান,
উন্মাদ নিশা বক্তৰে
টোকো চকুলো মোৰ।
তুমি জন্মদ হৈ পৰিব পাৰা
মোৰ জীৱনত
তথাপি নাচাবা তেনেকৈ।

ASOKA IN PRESENT DAY'S CONTEXT

Jayanta Kr. Hazarika
Head, Dept. of History.

History means a systematic and chronological account of the by gone events of the world. Some people even say that it is nothing but a mere chronicle of the Kings and their activities. The study of history attempts at discovering the experiences of the human race of the world. Therefore, history of mankind is regarded as a record of changes. The chief aim of history is to indicate the forces which have immensely influenced human society. We can study the problems and developments of the societies and dynasties of a nation and its impact on the future generation from the recorded evidence of history.

The Maurya regime particularly the period of Asoka, is an epochmaking chapter in the history of India. The impact of the events and the activities that took place during the period of Asoka, not only influenced the course of Indian history but also equally affected the course of the world history to a great extent. The numerous welfare activities of Asoka have left a rich legacy for the future generation of mankind. The present Indian administrative system, its principles, law and justice, social organisation, secularism, democratic ideals, development and welfare programmes of the government, liberty to practise its own traditions and beliefs, cultural and economic contacts with foreign countries etc. to some extent have been tinged with the influence of Asoka's Administrative novelty.

For the detailed account of the reign of Asoka, we must take into consideration inscriptional evidences. Traditions and the Indian literary works also provide information about the events of the Asokan period.

Though Asoka had followed an absolute monarchy, yet he had maintained a high ideal of Kingship. Autocracy had no place in his administration. He had frequently discussed with his Council of Ministers or Parishad (privy council) about the administrative measures of the country. Decentralisation of the power was an important feature of his administration. This is also the system of present Indian administration. The central government during the time of Asoka had maintained a close contact with the provincial government like the modern government of India. It is wonderful fact that as an able administrator Asoka had maintained a close relationship with his subjects. From the inscriptional evidence we have learnt that he had treated his subjects like his children (Kalinga R.E.). Asoka also accepted the suggestion and advice of the council of Ministers in running the administration in the country. The rulers of the modern parliamentary government also carried on such policies. There were high officials like Viceroys, Provincial Governors, Rajukas, Yuktas, Purushas, Prativedaka, Lipikara or

scribe etc. during the time of Asoka. Like the administrative officers of Asoka the modern Indian government appointed state officials like the Governors of states, Secretaries of different departments, Directors, Divisional Commissioners, Inspectors, Private Secretaries, Accounts Officers and various types of civil officers for proper functioning of country's administration. The Ambassadors or Dutas discharged important duties during the time of Asoka. They were deputed to work in the frontier and foreign states. The Ambassadors of modern India have also rendered valuable services for development of the nation. They have contributed a lot to international understanding. The government officials during the time of Asoka went on tour in every part of the empire. Asoka gave due instruction to the government officials to supervise the works of public utility and the development of the region. Generally, the economic, political, cultural and other factors are responsible for promoting international relations among the Countries and Asoka believed in this principle. He had not only followed the principles of non-violence, toleration, equality, brotherhood and secularism for his own country but also extended it to other countries.

Asoka's administrative measures made him more representative of his people than the so called representative assembly or legislature in a regular democracy. (Asoka, R. K. Mukharjee). Asoka had issued strict orders to the officers to directly communicate to the people. This well planned net-work of administration initiated by Asoka and would be regarded as an instance for present and future times also.

During the time of Asoka, Indian culture travelled to distant lands. The composite culture of India not only united the whole of the Indians but also achieved a high honour and prestigious seat among the nations of the world.

Both impartial judicial proceedings and impartial punishments were highly influenced the code of Asoka's judicial system. The principles of equality before the law and equal punishment to all irrespective of caste, creed, religion and rank were practised during that period. The present Indian judiciary system is more or less influenced by the judicial policies of Asoka.

During Asoka's time, the principle of Dharma i.e. the virtue of morality had played a vital role in the very formation of social structure of India and it is also an unending process in present Indian social structure. According to Asoka, freedom of the people must go with morality. Like the present structure, the joint family system was an unit of the society at that time. The house holders were living in the happy harmony of domestic and social life. They cultivated proper relation towards elders and seniors, father and mother, preceptors, friends, comrades, supporters and relations, servants and dependants. These principles are in vogue in the present social structure. The intellectual classes of the society were mainly responsible for the upliftment of the social order. The literary and cultural activities of the higher level of the society began to filter down to the common people so as to produce a comparatively higher percentage of literacy among them. Educational institutions were also established. Religious places

were also selected for teaching education. The Brahmiscript used in most of the inscriptions of Asoka is the earliest Indian alphabet and all the Indian alphabetic systems today are ultimately derived from it.

Plantation of useful herbs for medical purpose, appointment of medical teams for treatment of men and beasts, construction of roads, wells and plantation of trees for cattle and men were some of the instances of the social welfare schemes of Asoka and these programmes are also initiated by the present government.

High engineering technologies were developed during that period which is evident for the construction of the huge stone pillars, buildings and various other architectural designs which are regarded as a very wonderful artistic skill till today.

Asoka's empire brought about the political and cultural unity which is the dream of modern India, symbolised by her emblem of the capital of an Asokan pillar. The lion capital at Sarnath pillar bears the wheel of Sovereignty of the country and still it bears the marks of sovereignty of the Indian sub-continent. It still remains as one of the world's great work of art and well selected to be the national symbol of India.

It is to the credit of Asoka that even today, more than two thousand years after his death, one-third of the people of the world follow and practise the teachings of Buddha.

Asoka's philosophy of life, his conception of administrative duties and responsibilities and his high ideals and principles on scientific lines are sources of inspiration not only for the modern makers of India but also for the world leaders too.

"There is a responsibility on man as an individual to integrate his life, to relate the present to the past and the future, to live in time as well as among the eternal energies. We shall be anchored in the centre of spirit but open ourselves to all the winds that blow, receive all the influences, assimilate them to our own way of living and work for a world which has balance and equilibrium."

- Dr. S. Radhakrishnan.

PAGES FROM A SCOUT'S DIARY

Dhrubajyoti Hazarika.
T. D. C. 3rd Year.

It was an auspicious morning in 1994, when I was a student of class IX in Sipajhar Higher Secondary School. That very morning we had set out from Guwahati railway station for Delhi by "Avadh Assam Express". Our object was the "National Integration Camp" at Gadpuri of Haryana.

I was a member of the scout troop of our school. As a scout I got the chance to travel to various places of our state and to participate in various camps and rallies. It was my first opportunity to participate in a national camp outside Assam. The National Integration Camps were held every year during the month of January and February. The scout and Guide troops from various states of our country participated every year in these camps. In 1994 our school troops was selected by the state Head Quarter to represent our state in the camp. So as a senior member of our school scout troop I had the opportunity to represent our group. We were eighteen member which was known as a patrol and our scout Sir Sri Prithu Ram Baruah lead us to the camp. In this respect it is worth while to mention that our school scout troop was one of the top ranked among the various school scout troops of our state and it was the result of our Baruah Sir's hard work. Sir was a very sincere and dedicated worker.

The Camp was held from 1st February to 10 th February. As our train was scheduled to leave early in the morning on 30th January we had left our homes on 29th January and spent the night at the state scout Head Quarters. We could not sleep well that night because all of us were very excited and eager for the day of our journey as it was to be the first long train journey for almost all of us. On 30th January we reached the train station at about 6 a.m. At last the train came and we started our journey when the Abohd Assam Express left the Guwahati railway station at 7 a.m. It was a delightful moment, where more than twenty people of our state Head Quarters had gathered at the station to offer their best wishes for our journey. After a whole day's journey we took our first meal in the train at about 5 p.m. at the chatter hat station where I got the taste of taking 'Coffee' for the first time in my life. After a long journey of two days and two nights we were tired by the time we reached the New Delhi railway station on 31st January at about 9 p.m. We met several odd people in our journey from Guwahati to New Delhi because we were in a general compartment, but we can never forget two army personnel from our Sibsagar district who gave us all possible help during our journey, because at that time we had very little knowledge regarding a train journey.

After spending the night at the railway Rest House, we began the journey from New Delhi to Vallavbhai and we reached our camp at Gadpuri by a bus from Vallavbhai, on 1st January at 2 p.m. We were warmly welcomed by the camp authority. From the next day onwards the various activities in the camp began. we had to rise very early in the morning at 4 p. m. everyday. It was Bina Chakraborty, a very strict women, of about 65, from Uttar Pradesh, who was the leader of the camp and very strictly monitored the Participants.

In the camp we had to different works from morning 4 a.m. to night 9 p.m. Every day we participated in different competitions, where we Performed various cultural Programmes. We had the opportunity to exhibit our Bihu Dance, Nagara Naam, Mahaw Kheda Geet, Idd Festival, Sarashwati Puja and so on. in different sections. We obtained first prize and third prize for the exhibition of Sarashwati Puja and Idd Festival respectively, in two different sections. Our friend Ziaur Rahman had got first Prize in Drawing Competition. And we were able to win the top 'Badge' for discipline maintained during the activities in the camp. In this connection is note worthy that it was the able leadership of our Baruah Sir that enabled us to carryout all our activities so smartly, and the lions share of the credit for our success must go to him. At the same time t it must also be mentioned that we had to face some difficulties in some Particular cases because we were the only scout from Assam while from the other states both scouts and Guides had participated. It will amaze many to know that we passed the whole forthnigt without taking both because the only time we got for bathing was very early in the morning but it was so cold there at that time that taking bath was impossible for us. But we can never forget the kind treatment and affection of the employees at the camp.

After ten days of hard labour we left the camp on 10th February. Our bus waited in front of the camp, the moment was poignant, we could not stop our tears when all of us were ready to leave. All of us had become like the members of one family, so our hearts were heavy when we had to take leave from scout brothers and guide sisters. The other states that participated in the camp were Manipur, Rajasthan, Gujarat, Haryana, Tamilnadu, Punjab, Uttar Pradesh, Orissa and Madhya Pradesh. We came to Delhi and gradually tried to forget our sadness gong on a right-seeing trip of the beauty of heritage sites of our nation. It was a lesson of history which we learned by watching Qutab Minar, Red Fort, Juma Mosque, Birla Temple, India Gate, Rajghat Samadhi, Shanti Van, Bahai Temple, Parliament House, Rastrapati Bhavan and the National Museum Hall. After three days spent wandering around both New and old Delhi we started our homeward journey on the evening of 12th February by Brahmaputra Mail. Our eyes became damp with a nameless emotion as the train left for Guwahati. ♦

MELODY OF LIFE

Debabrat Bordoloi,
Head, Dept. of English.

I was very much resolved to finish writing the story by today. It was a holiday for us, we are not required to go to college to teach the students. Nothing important was there to do at home either, as the day after tomorrow is also a holiday. Inside my reading room, I got ready with the necessary writing materials in order to give a form of short story to the plot which I could create in my mind nearly one week back.

I passed the other days of the week in different kinds of engagements. But today, as I woke up from sleep in the early morning, I felt invariably bound to complete the story by today. Other things appeared insignificant beside my determination. My wife had already been instructed to say 'no' if somebody wanted to meet me however important the purpose might be. No question of marketing was expected today as I did everything yesterday. Even I was very much determined not to go through the newspapers until my story writing be over. Going outside the campus was also cancelled from the today's routine. I thought, nothing was there to dissuade me from my hard-bound determination of completing the story.

The plot of my would-be story is, by no means, insignificant to me. It is, of course, about the life of a very faithful house maid who cherished a green hope of blossoming forth into the closest life partner of someone whom she loved, respected and sympathised with from the innermost corner of her youthful bosom. Such a girl was the heroine of the story which was planned to forge out today. I sat at the table exactly at fifteen past seven in the morning. I was just brooding over from which point I should start the story and how to conclude it.

'Sorry to disturb you Sir,' My wife come into my room.

Yes, it was indeed a kind of disturbance to me. I felt a bit irritated. She seemed to outrage my meditation into uselessness. I thought of reproaching her with an outburst of anger. But I could not. The trailing smoke from the cup of tea which she endearingly offered to me cooled me down instantly. It was a wintry morning shrouded in cold. I, very thankfully, extended my hand to receive the offer.

'Dear sir, one should not harness the pen with an empty stomach. So, have it and then proceed to write the epic' The air of genial jest was there in her words.

I did not utter anything. I picked up a salted biscuit from the saucer and started sipping tea from the cup.

I got afresh with the cup of tea. My mind again started hovering over the role of the heroine of my story. She is no other than a housemaid probably of seventeen or eighteen. Her name is Gunada meaning 'The giver of virtue'. For over a long period of never mentioned of going back to her father's home even by mistake. Her sincerity in household work, loyalty to us, humble nature and, above all, her sense of duty, all the cares of my baby daughter that was born to us after her joining my family. She was so reliable that we the parents could easily go to our respective field of work leaving the little kid to her reliable care. My daughter is now aged five, and was Gunada's best partner as we observed. Gunada could nurse her, control her and also wait upon her during her illness. She was the friend, philosopher and guide for my daughter in a way.

Gunada's father is a poor man, a daily wage earner, not regularly of course. One day this poor fellow brought her to us and said—

'Babu, I have handed over my daughter to you. I do not need any money for this. I am sure you will treat her with the eyes of a father, I hope she will get the proper dealing from you as a daughter deserves from her father'.

These words were very simple apparently. Gunada, a poor girl, who came to serve my family was entrusted to me by her father with the hope that she would be treated as a true human being ! Anyway Gunada could pass a period of seven years in my family without the least sense of being illtreated and humiliated. She knew her own position very well. Now she is a fully grown up girl, the flood of youth has overbrimmed her life. Her eyes were replete with the hopes and dreams of a life somewhat different from the present one.

It is four months since Gunada has been away from us. One day she eloped with a boy named Dayal who was a hawker of newspapers. Every morning he came to give the paper and Gundada brought it directly to my table. I know the boy, very amiable and hardworking, probably aged twenty two or three. A fine match with Gunada, to speak the truth. On different occasions like Bihu, Puja and so on, we called him inside to take a cup of tea. A gentlenatured boy, he talked to us with no deficit of manners and etiquette. Our imagination even failed to catch the idea that these two humble fellows were over head and cars in love and planned to elope giving such a surprise to us.

Gunada's absence caused much of trouble to my family, in fact. My daughter's life became almost lonely losing Gunada from her proximity. I was not interested at all in pursuing their whereabouts. One day Gunada's father came to me and said— "Babu, I am sorry that she has turned out faithless to you. It really pains me" saying so

he started sobbing; he could not utter any word, tears rolled down from his eyes. I tried to console him that nothing was to worry about. What was done was done.

We cannot forget Gunada's dedicated service, nor did we take easily her elopement. Had she made us aware of their relation, I would surely have arranged their marriage socially. I know that hindrance on the path of true love is liable to affect adversely. But what we had never anticipated took place outstandingly. Her service should get recognition from us; it is our duty, I think. So I planned to give a form of story to the whole episode without the slightest sense of humiliation to the divine relation of these two souls—the theme being honesty, relation and life. So I tried to keep myself confined to this literary job, and thereby, give full recognition to Gunada's service to us.

"Sorry to disturb you again sir", My wife came into the room opening the door.

I raised my eyebrow and looked up with a silent question about what was the case.

"Someone particular is present to meet you"

"Why didn't you tell that I am not at home?"

"Sorry sir, your darling daughter has already announced your presence in the confinement. Please, give up the idea of becoming Valmiki today. Come and see who is that someone particular".

Without putting a single dot in the white leaf, I had to keep away the pen against my will. I gave up the idea of writing the story, and I came out to the verandah. To my utter surprise, I found the heroine of my story standing beside the footstep being clasped by my daughter. She was clad in mekhela chaddar, a typical apparel for an Assamese bride. Really, she looked handsome and graceful, her forehead being bedecked with vermilion stain, I marked her from top to toe, but said nothing. The vermilion stain in the parting of her hair looked like the rising sun of the morning hours illuminating the sky of her conjugal life.

"Pita, Gunada has come back, I never let her go away this time" my daughter uttered merrily.

With mild gaits she came upto me and bowed down to touch my feet begging blessings from me. I did not know as to whether I should grow angry with her or shower blessings on her for her future life. I felt, my mind was immensely moved by her respectful posture. She was still touching my feet.

"All right, Gunada, stand up. Dayal also might have come with you!" May

be, these were the very words she expected from me. Her lips were shivering, watery beads started falling from her eyes, She tried to wipe them out with the end of her chaddar. Perhaps her mind was being purified by the merciful excuse from me.

"Go to the kitchen, and make a nice cup of tea for me" I tried to relax her. Silently and stealthily she made her paces towards the kitchen. My daughter was following her. My wife came close to me and said --

"Valmiki has turned out to be Dasaratha to welcome the daughter-in-law as the goddess of prosperity. What a living Ramayana it is! Please go to the market and bring something to present to her. I never allow her to go emptyhanded. Later on, we will invite Dayal also. Please, hurry up, go to market, please."

A strange sense of gaiety was passing through the veins of my wife. What an irony! I planned not to go out today, not to talk to anybody, and so on. But situation betrayed me. My story did not get the chance to wear the black colour of ink. I dressed up myself and was waiting for the purse from my wife. I saw Gunada coming towards me with a cup of hot tea.

"Please, take it uncle" she said exactly in the same way that a newly married lady is expected to discern.

Spontaneously I stretched out my hand towards the cup. It was about nine in the morning. The sun was rising in the eastern sky. A melody from the transistor was coming to my ears. 'No golden bangle is needed for my wedding mummy.....' I know it was the tune of Dipali Barthakur. ♦

"Life is a flame that is always burning itself out; but it catches fire again every time a child is born."

-Bernard Shaw.

KANT'S SYNTHETIC A PRIORI JUDGEMENTS

Sri Chakra Pani Borah
Sr. Lect. Philosophy dept.

Knowledge always appears in the form of judgements, by which something is affirmed or denied. Judgements, according to Kant, are divided into analytic and synthetic. An analytic judgment is one in which the predicate does not add anything to the Subject. It is that form of judgement in which the predicate is contained within the subject. For example, the judgement "All bodies are extended" -- is an analytic judgement in which the predicate 'extended' is contained within the idea of the subject 'bodies'. A synthetic judgement is one in which the predicate adds something new to the subject. In this judgement the predicate is not contained in the Subject, rather it has outside the scope of the subject. The judgement "All swans are white" - is a synthetic judgement in as much as the predicate not a part of the subject term, rather it lies outside the scope of subject and gives us some information about the subject.

Again, according to Kant, judgement can be divided into two namely, a posteriori and a priori. An a posteriori judgement is one which is based on experience. The judgement "Sugar dissolves in water"- is an a posteriori judgement, because it is based on experience; such judgements are dependent on experience and as such they lack universality and necessity. A priori judgement, on the other hand, is one which is independent of experience. The judgement " $7+5=12$ " is an a priori judgement, because it is independent of experience. And as a priori judgement is independent of experience. And as a priori judgement is independent of experience, it processes universality and necessity but lacks novelty. Universality and necessity are the two criteria of a priori judgements and both these criteria are inseparable.

By combining these different kinds of judgements we have the following types of judgements, namely, (1) Analytic a posteriori judgement, (2) Analytic a priori judgement, (3) Synthetic a posteriori judgement and (4) Synthetic a priori judgement.

Now all analytic judgments are a priori in as much as the predicate in analytic judgement can be attached to the subject without the mediation of experience. Again there are no analytic a posteriori judgement. Of the remaining kinds of judgement, the synthetic a priori judgements are of the greatest significant for philosophical discussion. Kant in his "critique of pure reason" tried to solve the problem, how synthetic judgements a priori are possible.

A synthetic a priori judgement while expanding our knowledge about things claims to embody the knowledge of universality and necessity. Such a judgement is both novel and necessity of the same time. In making such a judgement the human understanding claims that it is stating something which is not a bare tautology and is at the same time universally valid. Now it can be shown that the claim is a valid claim. In other words, there are really such valid synthetic a priori judgements. Mathematical judgments and the judgements of physics undoubtedly are both synthetic and a priori. A Mathematical judgement like " $7+5=12$ " is a synthetic a priori judgement, because '12' is different from " $7+5$ " and yet the relation of equality between the sum of '7' and '5' and '12' is stated to be absolutely universal. If the sum of the number '7' and '5' were the same as the number '12' then the mere presence the two numbers in juxtaposition to each other would at once point to the third number. But this is not the case. We have to add these two numbers, that is to say, we have to take the help of successive acts of intuition in order to arrive at the third number.

Again a judgement of physics like 'every event has a cause', "All things act and re-act on one another" - are both synthetic and necessary. In each of these judgements the predicate states something new about the subject, because it is dependent on experience and hence each of the synthetic. At the same time, it is a priori because it is independent of experience .

Thus according to Kant, genuine knowledge consists in synthetic a priori judgement. And Kant has never doubted for a moment that there are such a judgement in Mathematics and physics. For most of the empiricist a priori and the analytic judgements and a posteriori and the synthetic judgements are identical. Hume declared that no judgements can be synthetic and a priori at the same time. For Kant, as noted earlier, synthetic judgements instead of being a posteriori may be a priori. For the empiricist, in general, they are absurd and Self-contradictory and consequently nonsense. For Kant, however, Synthetic judgements a priori are most significant in Scientific cognition and are found in Mathematics and in physics. We think that the contention of Kant, concerning Synthetic judgements a priori can be formulated afresh to remain valid and significant even now. ♦

TEACHING OF TIME

Dwijendra Talukdar
Head, Dept. of Economics

*I dream of peace
And hope to live an honest life
They are shattered day and night
By the scratch of grim reality.
Now I am a wanderer in a desert
For the grace of a lively oasis
I grow thirstier as I feed the crisis.
Flowers lose their charm
Stars are mere 'Sparkling' in the sky
Spring is no longer a herald
To the awakening of mind.
When my heart is heavy
Loaded with the thoughts of miseries.
I strive to fight the woes of time.
Nothing can dissuade me from the path of mine. □*

The Mellowing Death

Ratna Deka
T. D. C. III Year

*Oh rose
They call thee queen of flowers
And the symbol of love
Thy beauty conqueres the whole world
With just two leaves and a bud
But you light the way for life
Tomorrow I see you again as death
More glorious and glamorous than the
Love you symbolise
But like love you too are
Here today gone tomorrow ?
Your fragrance stolen by the wind
Your beauty faded by the sun
Yet your charm can not be destroyed by time.
But like love you are eternal, immortal,
changing your face but not the spirit within? □*

Feelings of Love

Jitumoni Sarma
T. D. C. III Year

*Every night in my dream
I see you, feel your presence
Once more, the door opens
I feel someone is watching for me.
And I hoped it might be you
It helps to know that
Someone is really watching out for me.
No matter !
Because the best and the
Most beautiful things in
Life are felt not seen by the heart □*

Deep in My heart

Rimjim Begum
H. S. 1st Year

Definition of Love

Mamtaz Khana
H. S. 2nd Year

Can you imagine ?
I can easily hear your voice
And still feel your presence
In my life.

Love is an endless dream
Which makes man happy
It is that sweet smelling flower
Which makes the whole garden fragrant.

Can you imagine ?
I can truly believe one day
There will be a loving place
Where we will be together.

Love is an inspiration
Which enables a man
To do any thing in life ;
It is just like the rainy season
Which inspires the peacock to dance. □

Can you imagine ?
Why, there's pain and guilt,
But the truth is that
I love you.

Can you imagine ?
I pray for a better tomorrow
To show my love for you
If not in this then in the next life.....□

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

জয়জয়তে যিসকল জাতীয় শহীদে অসমী আইৰ অস্তিত্ব বক্ষাৰ্থে নিজকে বলিদান দি অকালতে আমাৰ মাজৰপৰা বিদায় মাগিলে সেইসকল নমস্যা ব্যক্তিব দৰ্গীয় আত্মাৰ চিৰশান্তিৰ বাবে মই শত-সহস্ৰ প্ৰাৰ্থনা মাচিলোঁ। লগতে মোক ছিপিআৰ মহাবিদ্যালয়ৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ দৰে এটি গধুৰ দায়িত্ব দি যি সকল বন্ধু-বান্ধবীয়ে এই বহল সমাজখনৰ সতে চিনাকি হোৱাৰ সুযোগ দিলে তেওঁলোকলৈ মোৰ প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

বৰ্তমান সমাজ আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী :

বৰ্তমান ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ কৰ্তব্য আৰু দায়িত্ব আজিৰ সময়ৰ সমাজ ব্যৱস্থাত অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ। নিজক প্ৰতিষ্ঠিত কৰাৰ লগতে সমাজখনকো প্ৰতিষ্ঠিত কৰাৰ দায়িত্ব আহি পৰিছে। আজি আমাৰ বাজাখনত এক ভয়াবহ নিবনুৱা সমস্যাই গা কৰি উঠিছে। এনে সমস্যাবোৰৰ ফলত আমাৰ কিছু সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে মূৰা উদ্দেশ্যৰ পৰা আঁতৰি গৈ মৰণান্ত হাতত তুলি লৈছে। অৱশ্যে সেইসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক হাতত অস্ত্ৰ তুলি লোৱাৰ বাবে তেওঁলোকক দোষাৰোপ কৰিব বিচৰা নাই। কিন্তু বাকুদৰ ধোঁৱাৰে জানো নিজক বা সমাজখনক নিকা কৰিব পৰা যাব ? সেয়ে নিজক বা সমাজখনক নিকা তথা প্ৰতিষ্ঠা কৰিবৰ বাবে আজিৰ ছাত্ৰ সমাজখন অধিক সচেতন হ'ব হ'ল।

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ :

যোৱা ইং ২৬/১২/২০০০ তাৰিখে কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰি ১-২-২০০১ তাৰিখৰ পৰা ৭/২/২০০১ তাৰিখলৈ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ পালন কৰা হয়। ১-২-২০০১ তাৰিখে পুৱা ৮ বজাত মহাবিদ্যালয়ৰ পতাকা উত্তোলনৰে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়ে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ শুভভাৰ গ্ৰহণ কৰে। ৯ বজাত সদৌ অসম ছাত্ৰ সন্থাৰ পতাকা উত্তোলন কৰে মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাক্তন সাধাৰণ সম্পাদক শ্ৰীযুত মুগাল কুমাৰ নাথ দেৱে। ১০ বজাৰ পৰা খেল প্ৰতিযোগিতা আৰম্ভ হয়। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু বন্ধু-বান্ধবীয়ে খেল, সাংস্কৃতিক আৰু সাহিত্য প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰি নিজৰ প্ৰতিভা বিকাশ কৰিলে সেই সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু বন্ধু-বান্ধবীলৈ আন্তৰিক অভিনন্দন মাচিলোঁ। লগতে যি সকলে প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰি ভাল ফল লাভ কৰিব নোৱাৰিলে তেওঁলোকক নিৰুৎসাহ নহৈ আগলৈ প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰি যাবলৈ অনুৰোধ জনালোঁ। ৭-২-২০০১ তাৰিখে দিনৰ ১১ বজাৰপৰা মুকলি সভা আৰু বটা বিতৰণী সভা আৰম্ভ হয়। সভাত সভাপতিত্ব কৰে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মাননীয় শ্ৰীযুত বেৰণ চন্দ্ৰ নাথ দেৱে। মুখ্য অতিথি হিচাপে যোগদান কৰে টংলা মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মাননীয় শ্ৰীযুত উপেন দাস দেৱে। নিৰ্দিষ্ট বক্তা হিচাপে অংশ গ্ৰহণ কৰে সদৌ অসম ছাত্ৰ সন্থাৰ সাংস্কৃতিক সম্পাদক শ্ৰীযুত যতীন ডেকা দেৱে। তেখেত সকলৰ সাক্ষাৰ্য ভাষণ উপস্থিত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু বাহাজক আমোদ দিয়ে। এইমিনিতে আৰু এজন আমাৰ সম্মানীয় বক্তা উপাধ্যক্ষ মাননীয় শ্ৰীযুত শ্ৰীবিদ্যাৰাম নাথ দেৱে দিয়া ভাষণক নশলাগি থাকিব নোৱাৰিলোঁ।

মহাবিদ্যালয়ৰ অভাৱ-অভিযোগ :

মহাবিদ্যালয়ৰ সমস্যাবোৰ লিখি শেষ কৰিব নোৱাৰি। আমি ছাত্ৰ একতা সভাই লিখিত ভাৱে কেইবাটাও দাবী প্ৰেৰণ কৰিছোঁ আৰু সেই দাবী সমূহত মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষই অনুমোদন জনাইছে। এইখন মহাবিদ্যালয়ে আজি

৩২ বছৰ অতিক্ৰম কৰিলে। যদিও বৰ্তমানলৈ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰবেশ পথত মূল তৌৰণ নিৰ্মাণ হৈ নুঠিল। আনহাতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে এটি স্থায়ী চাইকেল গৃহ নিৰ্মাণ নহ'ল। তাৰোপৰি খোৰাপানী, শৌচাগাৰ, জিৰণি ঠাইৰ অভাৱে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক অশান্তি দি আহিছে। সেয়ে উক্ত অভাৱ সমূহ দূৰ কৰিবলৈ মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষক অনুৰোধ জনালোঁ। অৱশ্যে মহাবিদ্যালয়ত প্ৰৱৰ্ত্তন কৰা কম্পিউটাৰ শিক্ষাই ছিপাঝাৰৰ দৰে পিছপৰা অঞ্চলৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক যথেষ্ট উপকৃত কৰিছে, লগতে 'শিক্ষা' বিষয়ৰ বাৰ্ষিক সামগ্ৰী সমূহ এই বছৰতে ক্ৰয় কৰাত শৈক্ষিক দিশৰ কিছু অভাৱ আঁতৰিছে। পৰৱৰ্ত্তী ছাত্ৰ একতা সভাই অন্যান্য অভাৱ সমূহ আঁতৰোৱাত কৰ্তৃপক্ষৰ লগত সহযোগিতা কৰিবলৈ অনুৰোধ জনালোঁ।

নৱাগত আদৰণি সভা :

মহাবিদ্যালয়ৰ নৱাগত আদৰণি সভাখন ইং ২৮-০৮-২০০১ তাৰিখে উদ্‌যাপন কৰা হয়। ২৮-৮-২০০১ তাৰিখে পুৱা ৭ বজাত সমাজ সেৱাৰ কাম কৰা হয়। ৯ বজাত মহাবিদ্যালয়ৰ পতাকা উত্তোলন কৰে মাননীয় অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত ৰেৱণ চন্দ্ৰ নাথ দেৱে। ৯-৩০ বজাত সদৌ অসম ছাত্ৰ-সন্ত্ৰাৰ পতাকা উত্তোলন কাৰ্য্যসূচী আছিল যদিও বিশেষ অসুবিধাৰ বাবে ৰূপায়ণ কৰিব নোৱাৰিলো। ১০ বজাত 'প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা' উন্মোচন কৰা হয়। ১১ বজাত নৱাগত আদৰণি সভা অনুষ্ঠিত হয়। সভাপতিত্ব কৰে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মাননীয় শ্ৰীযুত ৰেৱণ চন্দ্ৰ নাথ দেৱে। উক্তসভাত মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয় শ্ৰীযুত বিদ্যাবাম নাথ দেৱৰ লগতে পূজনীয় শিক্ষাগুৰু সকলৰ সাৰুৱা ভাষণে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক মুগ্ধ কৰে। উক্ত সভাতে এটি 'প্ৰতিভা সন্ধানী' অনুষ্ঠান পৰিচালনা কৰে ইংৰাজী বিভাগৰ অধ্যাপক মাননীয় শ্ৰীযুত দেৱব্ৰত বৰদলৈ দেৱে। এই প্ৰতিভা সন্ধানী অনুষ্ঠানে সমবেত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা বাইজক আমোদ দিয়ে।

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ :

মোৰ কাৰ্য্যকালত বিভিন্ন দিহা পৰামৰ্শ দিয়া মোৰ পৰম শ্ৰদ্ধাৰ সমূহ শিক্ষাগুৰু বন্ধু-বান্ধৱী তথা কৰ্মচাৰী লৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

সামৰণি :

মোৰ এই এবছৰীয়া কাৰ্য্যকালত জানিতে বা অজানিতে হোৱা ভুলৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা মাগিছোঁ। শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ বন্ধু-বান্ধৱী তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰু সকললৈ আন্তৰিক অভিনন্দন তথা শ্ৰদ্ধা জনাই সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন সামৰিছোঁ।

“জয়তু ছিপাঝাৰ মহাবিদ্যালয়”

বিনোদ চহৰীয়া

সাধাৰণ সম্পাদক

EDITORS AND PROF. IN-CHARGE OF MAGAZINE DURING 1982-2001

Session	Editor	Prof. In-charge.
1982-83	Nandi Ram Kalita	D. Talukdar.
1983-84	Kamal Hazarika	D. Talukdar.
1984-85	Dilip Kr. Saikia	M. Katakai.
1986-87	Niran Nath	D. Bordalai.
1987-88	Tapan Kr. Nath	M. Goswami.
1988-89	Priya Kr. Barua	R. Ch. Deka.
1989-90	Md. Akhtar Hussain	R. Ch. Deka.
1990-91	Sri NiLamoni Barua	R. Ch. Deka.
1991-92	Mantu Saharia	J. Hazarika.
		T. Choudhury.
1993-94	Mantu Saharia	B. R. Nath.
1994-95	Dilip Kr. Sarmah	P. Nath.
1995-96	Dwipen Bara	Dr. R. Ch. Deka.
1996-97	Diganta Sarmah	D. Bodalai.
		P. Devi.
1997-98	Ajit Kr. Sarma	M. Kr. Saharia.
1998-99	Juri Priya Devi	T. Deka.
		H. Deka.
1999-2000	Bhupen Nath	P. Nath.
2000-2001	Mridul Sarma	M. Kr. Saharia.